

317. X. 51.

Pyhäkoulu: Kirjasto. I.

Sunnuntaihouluopettajien

Kirjasto.

Toimittanut

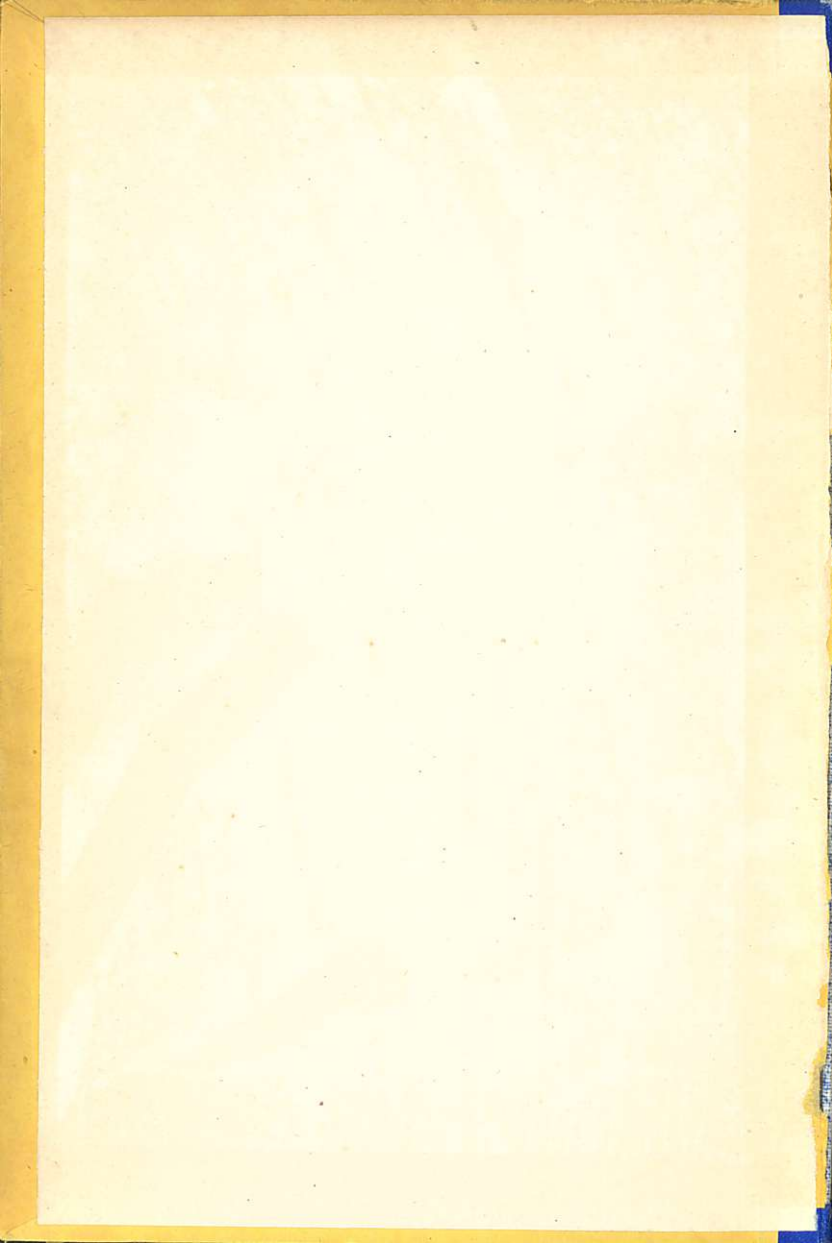
A. C. B.

Suomeksi sovitteli ja mukaili

G. C. Richter.

Porvoossa.
Werner Söderström.
Kustantaja.

Pyhäkoulu-kirjasto I.

Sunnuntai-*koulun*opettajien

Kirjasto.

Kirjoitti

A. G. B.

Suomeksi sovitteli ja mukaili

G. G. Richter.

Porvoossa 1885.
Werner Söderström,
kustantaja.

PORVOOSSA 1885.
G. L. SÖDERSTRÖM'IN KIRJAPAINOSSA.

Arwoisat lukijat!

Melkein kaikkialla rakkaassa Suomen Sionissa löytyy jo sunnuntaihouluja. Waan kirjaa, joka antaisi opettajille tällaisissa houluissa tarpeellisia neuwoja ja ohjeita, ei löydy wielä. Poistaakseni johonkin määrin tätä puutetta, olen Suomen kielelle kääntänyt tämän kirjan, jota on muissa maissa paljon lewitetty. Toiwoen tämän kirjan olewan meidänkin maassamme josjakin hyödyksi, kehoitan Suomen arwoisaa papistoa waikuttamaan sen lewenemiseen niin paljon kuin mahdollista. Se on sopiwa ei ainoastaan sunnuntaihouluopettajille, waan myös kierto- ja kansakouluopettajillekin. Siinä on hyviä ohjeita ja kehoituksia työskentelemään Herran wiinamäessä? Toiwoen kirjan sisällön palkitsewan suomennoksen waillinaisuuksia, annetaan tämä kirja arwoisten lukijain luettawaksi, huomauttaen Herran sanoja: eloa on tosin paljo, mutta työwäkeä on vähän, rukoilkaa sentähden elon Herraa, että hän työwäkeä lähettäisi hänen eloonsa.

Tuuloisissa joulukuulla 1884.

Suomentaja.

Miten sunnuntai koulu pannaan toimeen.

Hevissä paikoissa maassamme ei ole sunnuntai kouluja. Missä niitä on olemassa, kysytään usein miten ovat muut panneet koulunsa toimeen ja miten niissä menetelleet?

Stutsua luokkensa muutamia lapsia, veisata joku wärsy ja lukea heille jonkun raamatun lu'un, woisi tosin olla sunnuntai koulun pitämistä, mutta jos lasten luku enentyy, tulee pian tarpeelliseksi järjestää toimi säännölliseksi.

Waltio ei synny itsestään eikä pysy järjestetyksi. Se on suuri koneisto monine erilaisine pyörineen, korkeimmista hallitsijoista pienimmän kunnan esimieheen. Kaikkiällä löytyy yhteys, hyväksytyt järjestys kokonaisuuden woimassa pitämiseksi ja kaikkien hyödyksi.

Kirkko on laitos, jossa ne, joilla on sama usko ja wakuutus, ovat yhdistyneet palwelemaan Jumalaa, opettamaan, elähyttämään ja palwelemaan toinen toistansa. Kristuksen waltakunnan lewittämistä warten kotomaalla ja pakanamailla ovat he perustaneet lähetykseuroja ynnä muita hyödyllisiä yhdistyksiä. Jotta sunnuntai koulu woisi pysyä woimassa, täytyy sitäkin järjestää ja johtaa noudattamalla määrättyjä ohjeita, jotka ovat yhtä tarpeelliset sille kuin lae on waltiolle ja raamattu kirkolle.

Tahdomme nyt neuwoa miten se on järjestettävä? Jokaisessa, suuremmissa tai pienemmissä kunnassa, missä lapset saattavat kokoontua, woipi sunnuntaikouluja perustaa. Et siihen tarvitse kirkkoa eikä kouluhuonetta, waikka sekin olisi suotawa. Talwella sopii kokouspaikaksi lapsille suuri sali, työhuone, tupa tai kyökki, kesällä luha, waloisa ullakko, ryytimaa tai lehdikko. Toimita niin hyvä paikka kuin voit ja tee se niin miellyttäväksi kuin mahdollista. Lapset rakastawat aina hauskuutta ympärillänsä. Jos seudulla löytyy tosi-kristittyitä, yhdisty heihin ja koeta heitä innostuttaa asiaan. Käy lapsien ja heidän vanhempainsa luona. Kutsu kaikkia, wanhoja ja nuoria, tulemaan. Kohtelee kaikkia niin, että huomaawat sinun toimivan Mestariäsi asioissa.

Kirjoita niitten lasten nimet luetteloon, jotka pyrkivät koulun oppilaidiksi. Kirjoita heidän asunonsakin, jotta woisit wiikon kulussa käydä heidän kodossansa. Mietä aika niin hyvin kuin voit laululla, rukouksella ja keskustelulla. Anna heille läksy seuraawaksi sunnuntaiksi. Sano heitä tervetulleiksi, useampi lapsi seurassaan.

Pyhä vanhempia wiipymään. Anna heidän walita johtaja, mies tai waimo. Se on paras koulun johtajaksi, jonka usko on elävä, rakkaus palawa ja tähtös hyvä. Jos läsnäolewat katsowat sinun, joka olet kutsunut lapsia kokoon, jopiwaiksi, niin älä kieltäydy, waan waikuta Herran antamalla lahjalla. Naiset owat jopiwampia johtajiksi koulussa, missä ei oppilasten luku ole wallan suuri.

Johtajan walittua on hänen kanssaan neuwoteltawa, mitkä olisimat opettajiksi jopiwimmat. Näitten tulee sitten keskustella miten heidän waikutuksensa oli hyödyllisin, miten

a psille saataisiin hyviä kirjoja ja sanomalehti,ä joita heille jaettaisiin kotiin luettaviksi, ja miten lapset ovat jaettavat eri luokkiin.

Näin on sunnuntai koulu perustettu. Mutta oi, mikä tärkeä tehtävä siinä on! Ken siihen on kelvollinen? Joka ei rakasta Jesusta eikä rukoile Jumalan siunausta, olkoot hänen tietonsa ja lahjansa kuinka suuret tahansa, älköön hän pitää koulua, ei hän vaikuta paljo. Todellinen kristillisyyks on tähän tarpeellinen. Moni on luullut koulussa vaikuttamisen hyväksi keinoksi saada ihmisiä tosi-kristityiksi, mutta se on sama kuin jos jumalattomia vihittäisiin pa=peiksi toivosssa, että he wirkaan päästyänsä muuttuvat. Si Pietarikaan saanut tätä käskyä: „ruoki minun karitsojani,“ ennenkuin hän vastasi myöntämällä Jesuksen kysymykseen: „Simon, Joonaan poika, rakastatkos minua?“

Waikeudet sunnuntai koulua perustaessa.

Lapset ovat Jumalan lahjat. Niinkuin monet muut hänen antamansa lahjat, saattawat ne tulla meille kirovikseksi eikä siunaukseksi. Niin on minusta paikkakunnalla, missä nyt oleskelen. Katsestuani jonkun aikaa kuinka lapset jätettiin, etenkin sunnuntaina, omaan waltaansa niinkuin eläimet laitumelle ja nähtyäni minkä kaswatuksen

he kadulla jaawat, surkuttelin heitä. Jokaisella kristityllä on ja pitääkin oleman halu työskennellä Herran wiinamäessä. Minäkin halusin hoitaa, jos ei wanhoja puita, kumminkin pieniä taimia. Tämän haluni ilmoitin muutamille ystäwilleni. Jksi näistä oli etewä rouwa, nimeltä rouwa Wiijas. Hänestä asia oli hyvä. Suurella mielihalulla harrasti hän esitystäni perustaa sunnuntai-koulua. Hän sanoi jo kauan miettineensä asiaa ja oli altis antamaan aikansa ja huoneensa lapsille, mutta fikseen se jäi.

Muutama wiikko sen jälkeen uudistin hänelle esitystäni, sillä minusta se oli hyvä, jopa tarpeellinenkin, että hän piti puoltani. Hän oli yhtä altis kuin ennenkin, kysyin sen wuoksi, emmekö kohta woisi aloittaa sunnuntai-koulua. Puuttuansa kauan ja hywin asiasta, tuli hän siihen päätökseen, ettei aika hänestä vielä ollut sopiwa.

Waike'en woinut myöntää hänellä olewan oikein, suostuin kuitenkin hänen tahtoonsa, kun minusta oli paras pyyhä sowinnossa rouwa Wiijaan kanssa, joka muka oli tahi tahtoi olla naisten ja miesten johtaja hengellisessä seurassa.

Jonkun ajan kuluttua, kohtasimme toisiamme. Otin puheeksi entisen asian, joka oli minusta tullut tärkeämmäksi. Saatuaamme neulousseuroillemme ja hartaushetkiämme warten tilawan huoneen, luulin sen sopiwan sunnuntai-koulun pitämiseenkin. Mutta ilmaantuipa nytkin woittamattomia esteitä, tällaisia: „lasten kanssa työskenteleminen on hyödytöntä; ne eiwät pidä muitten waiwoja misjään arwossa. Useimmat owat taitamattomat kristinopin pääkappaleissa. Harwoin, milt'ei koskaan, ne kotonaan oppiwaat kunnioittamaan pyhiä asioita ja Jumalan kansaa. Jos aloitaisimme sunnun-

taikoulua, puhuttaiisiin meistä pilkalla, että tahdomme muka huomiota herättää, lapset nauraisivat ja vanhemmat ylöskatsoisivat meitä. Se on minun ajatukseni asiasta. Tiedäthän miksi puheenaineeksi tulimme, annettuumme huoneemme hengellisille seuroille. Minusta se on paras, ett'emme siihen aihetta anna, waan antaa asian valmistua." Tällaisia kehoituksia sain ja jokainen huomaa että esteet yritykselleni olivat suuret. Rouva Wiisaan mies oli hywin järviyisä mies ja tahtoi, niinkuin minäkin, että koulu pantaisiin toimeen, mutta rauhan tähden wiivytteleminen oli hänestä paras. Sanat: „asian täytyy valmistua; täytyy wiivyttellä," kuuluwat kauniilta. Sillä ei lausuta vastenmielisyttä kysymyksessä olevaa asiata vastaan, waan tahdotaan noudattaa suurinta wiisautta ja warowaisuutta sitä toimittaessa. Mutta usein käypi kuten muorille, joka wiivytteli wiedä lehmää laitumelle: ruohon kaswaessa kuoli lehmä, tahi kuten miehelle, joka wiivytteli wiivyttelimestään poimia kirsimarjoja; hän kun muka odotteli niitten kypsymistä antoi kun antoikin harakkojen ne syödä. Raamatussa on kauheita esimerkkejä niistä, jotka owat wiivyttelleet. Waarallista on wiivyttellä, kun oman ja muitten sielun autuus on kysymyksessä. Kuinka usein wiivytteleminen on kerraksi rauhoittanut omaatuntoa, kunnes se wihdoin on liian myöhäiseksi muuttunut.

Päätin Jumalan avulla alottaa, odottamatta muitten myönnötystä, huolimatta ihmisten neuwoista. Ilmoitin muutama wiikko edeltäpäin milloin koulua alottaisin. Määrättyinä päivänä saapui kahdeksan lasta. Pidin sen hywänä alkuna ja ajattelin näin: minulla on yhtä monta kun ar-

tiisja oli ja se on aluksi minulle kyllin suuri luku. Lapset eivät tietäneet paremmin kuin muutkaan, jotka eivät nähneet sunnuntaikoulua, miten siinä meneteltäisiin. Ne käyttivät itseänsä sopimattomasti, tuuppasivat, tallasivat toistensa jalkoja, nauroivat kun aloin pitää rukouksia, eivätkä yhdistyneet weijaamaan wirttä minun kansjani. Rouwa Wiijas istui toisessa huoneessa ja katjeli raolla olewasta owesta. Hän piti itseänsä wiisaampana kuin ennen ja paras oli hänestä, ett'en olisi koulua alottanutkaan. Hän tiesi sen niin käywän kuin käwikin. Sitä hän aawisti koko ajan ja punastui nyt wihasta, ett'ei häntä kuultu, ennenkuin asia oli näin pitkälle mennyt.

Minä puhuin hetken aikaa lapsille, jotka rupeasivat tarkemmin kuulemaan ja pian huomasivat ett'eivät tulleet sinne leikkimään, mutta rouwa Wiijas piti sen vielä onnistumattomana, liian pikaisena, yrittäjenä. Seuraawana sunnuntaina tuli melkein yhtä monta lasta, mutta sen jälkeen lasten luku wäheni wähenemistään, kunnes muutamana sunnuntaina sen jälkeen oli waan yksi lapsi koulussa. Rouwa Wiijas seisoi siellä niinkuin Herran profeetta. Hänen ennustuksensa oli toteentunut. Olinpa uskoa että hänellä syystä oli haukunta-nimensä ja olin alakuloisena kun ei useampaa lasta saapunut. Jumala ei näkynyt muistawan omaa asiatansa eikä tukkiwan niitten juuta, jotka saivat syytä sanoa: „niin, niin, käyköön niin.“

Seuraawana wiikkona rukoilin hartaasti Jumalan apua. Olin wakuutettu tahtowani toimittaa Herran töitä ja kun ajasta epäilin, lohdutti Hän minua näillä sanoilla: „tee työtä niin kauan kuin päivä on eikä työsi Herrassa ole

olewa turha." Menin kouluun seuraavana sunnuntaina ja suureksi ilokseni tuli useampi lapsi kuin olin odottanut. Näin Jumala täälläkin ferralla antoi enemmän kuin taisin rukoilla tahi ajatella. Siitä ajasta alkaen owat oppilaat enentyneet wuosi wuodelta, niitä on jo satakunta. Ne rakastawat kouluja ja opettajiansa (meitä on nyt useampi) ja kun josjakin käwelen, tulee aina vastaan joku noista pienistä, jotka hymyillen terwehtäwät minua. Waikk'ei waikutuksemme hedelmä vielä ole aiwan suuri, on se toki tulewaisuudessa tulewa näkywiin. Sitfi saamme kylwää toiwossa. Rouwa Wiijas puhuu harwoin koulun perustamisesta, mutta on aina walmis auttamaan kouluksja.

Kun Herran asia on kysymyksessä, älköön yksikään peljästykö, jos luulowiisaat kristityt tai mailman lapset sitä wastustelewat ymmärtämättömyydestä.

Joka muistaa Herran käskyjä, hänelle käypi hywin.

Toimi, waikka toimistasi
 Wäärin luultaistinkin täällä,
 Etkä kukaan tunnustaisi,
 Mitä tehnyt o'ot maan päällä.
 Dikein waan kun leiwiskäsi
 Käyttänyt o'ot, Jumalasi
 Sua muistaa henkes' retkell'
 Ja maailman lopun hetkell'.

Sunnuntaikoulun hedelmä.

Monta wotta sitte kulki eräässä Englannin wanhasja kaupungisja kaks henkilöä rinnatusten, wanhempi nojautuen nuorempaan ystävänsä. He puheliwat sangen tärkeistä asioista. Tultuansa eräisen paikkaan, sawi wanhempi nuoremmalle: „seisahdu tässä.“ Tämän sanottuansa hän paljasti päänsä, pani kätensä ristiin ja seisoi hetken aikaa, hiljaisesti rukoullen Jumalaa. Siinä paikassa ensimmäinen sunnuntaikoulu perustettiin 1781. Wanha mies, sen alkuunpanija, oli Robert Raikes. Kynnelet wuotiwat runsaasti hänen postillansa hänen lausuessaan ystäwällensä: „tässä paikassa seijoin ja katjelin lasten kurjuutta ja kuinka kaupungin ajukkaat wäärinkäyttiwät sunnuntain. Kysyihin itsekseni: woidaanko jotakin tehdä tämän estämiseksi ja olin kuulewinani wastauksen: yritäpäs! — ja katso nyt mitä Jumala on tehnyt.“ Kuulkaamme nyt mitä Jumala on tehnyt sunnuntaikoulun kautta, joka mainitulla tawalla sai alunsa.

David Stow puhuu elämäkerrassaan: „sunnuntaikoulusjani oli kolmekymmentä poikaa ja tyttöä, kymmenen wuoden ajalla en nähnyt muuta hedelmää työstäni kuin että lapset käyttiwät itseänsä paremmin, oliwat puhtaammisja waatteisja, kampasiwat päänsä ja muutamat heistä käwiwät kirkosja, jossa eiwät ennen koskaan käyneet. Muutamat wanhemmisja rupešiwat tekemään samoin. Kuusitoista wotta

työskennellyäni tulin kiivulloiseksi enkä enää jaksanut opettaa. Tytöt ja nuoret waimot, joiksi he oliwat tulleet, kääntyiwät Herraan ja rupešiwat pitämään kokouksia kouluhuoneessa, suuressa työkissä. Kuusi kuukautta sen jälkeen rupešiwat pojatkin eli nuorukaiset pitämään yhteisiä rukoukokouksia kerran wiikossa. Kohta sen jälkeen he, kuni mehiläis-parwi, lewisiwät kirkkaan ympäristöön ja perustiwat wiisitoista sunnuntai-koulua, joissa he rupešiwat opettamaan noin 350 lasta. Sillä paikkakunnalla ei löytnyt kirkkoa eikä koulua. Jonkun ajan kuluttua wiisitoista heistä lähetti minulle kirjeen, jossa he pyysiwät minua myötawaitujellani auttamaan heitä saamaan kappelia ja kansakoulua paikkakuntaan. Lyhyesti sanottu: kolmestakymmenestä oppilajestani kaksikymmentäkolme tuli sunnuntai-koulunopettajaksi, wiisi seurakunnan diakoniksi, yksi seminarin johtajaksi, kaksi papiksi, yksi Englantiin, toinen Skotlantiin ja wiisi heistä owat, toiwoni mukaan, autuaasti kuolleet. Muutamilla heistä oli useampi kuin yksi wirka kerralla."

Dawids niminen kertoo: „opetin kahja luokkaa, jossa oli 120 lasta, 10 ja 14 vuoden ikäisiä? Suomattuani suureksi surukseni heidän harrastawan waan maallisia eikä taiwaallisia asioita, koetin teroittaa heidän mieleensä, että kaikki ihmiset owat syntisiä ja tarwitsewat wastauudesta syntyä. Usein rukoilin itkien heidän edestänsä. Eräänä talwi-iltana kuulin koputuksen owellani; awasin sen ja katso, siellä oli kahdeksan poikaa raamatut mukanaan. Nämät oliwat puhelleet keskenään jitsikuin kaikki kahdeksan oliwat tulleet suureen synnin suruun. Luonani käywiän poikien luku nousi pian wiiteenkymmeneen. Joka sunnuntai he oliwat tunnin ehtoopäiwällä

luonani. Monet pojat puhelivat sisarillensa hengellisistä asioista, tyttökkin rupeesivat iisoomaan ja janoomaan vanhurskautta, monet edellisistä ja jälkimmäisistä kääntyivät.

Gräs nuori waimo, joka pelosta oli kauan kieltänyt rupeawanja opettamaan, juostui wihdoin siihen. Hänellä oli yhdeksän oppilasta. Hän tunsi hywin mikä juuri edeswastaus hänellä oli. Hän rukoili hartaasti Herran apua. Ujatus että nuo tyttöt woisivat saada tärkeän waikutus-alan yhteiskunnassa wiehätti häntä paljon ja jos he olisivat kääntyneet, olisi heidän waikutuksensa juurekji siunauksejki. Raikesta sydämestään hän toiwoi heidän pelastumistansa, hän puhui heille innoikkaasti, waroitti heitä waaraan joutumasta ja tutkiesjaan ajan lyhyyttä ja hirweätä ijankaikkisuutta, kehoitti hän heitä wälttämään tulewaista wihaa. Jumalan sana waikutti todella heisjä, kahden wiikon kuluesja jokainen heistä kysyi autuuden tietä ja halusi sitä käydä. He käywät kaikki wielä pyhyiden tiellä.

Gräässä koulusja, jossa oli kaksikymmentä kolme lasta, tuli kuuden kuukauden työ niin runsaasti siunatuksi, että kaksitoista kääntyi ja muutkin näkywät haluawan sitä. Jumalan sallimuksesta opettaja muutti pois, hänen waikutuksensa seuraukset eiwät tule tunnetuiksi tällä puolen hautaa.

Sunnuntai-koulun waikutus on juuresta hyödyistä. Se tulee wasta sitte näkywiin kuin wajaa lakkaa ja täydellinen alkaa. Herra antaa meidän eläesjamme nähdä sen werran hedelmiä, että tulemme huomaamaan työmme ei olewan turhan. Suuri joukko sanan saarnajia on sunnuntai-koulusja saanut ensimmäisen herätyksen Jumalan armon tuntemiseen.

Lähetysjaarnaaja Gillip kertoi eräässä sunnuntaikoulu-
kokouksessa, että hän sunnuntaikoulun-opettajana alkoi waiku-
tuksensa Jumalan seurakunnassa. Sunnuntaikoulussa hän
piti ensikerran julkisen rukouksen; sunnuntaikoulussa hän ensin
foki puhua Jumalan sanaa. Hän oli wakuutettu, että hän
ei milloinkaan olisi rohjennut ruweta lähetysjaarnaajakki, ellei
hän ensin olis saanut waikuttaa sunnuntaikoulussa. Hän
kertoi vielä miten hän, alotettunsa työnjä Aberdeenissä,
huomasi sunnuntaikoulut tarpeellisiksi ja niitten waikutuksen
fautta muun muassa neljätoista nuorukaista rupefi papeiksi
ja monet lähetysjaarnaajiksi. Yksi niistä oli tohtori Mile
ja toinen Keith.

Herra Clark opetti eräässä Edinburgin sunnuntaikou-
lussa. Kuudestatoista pojasta kääntyi 14 wanhemmiksi tul-
tuaan ja wälikappaleena siihen oli heistä opetus sunnuntai-
koulussa. Nämät kaikki tuliwat Jumalan sanan jaarnaajiksi,
muutamat Englannissa ja toiset muissa maisissa.

W. Hands sanoo sunnuntaikoulun waikutuksen fautta
tulleenja lähetysjaarnaajakki Itä-Intiaan; sunnuntaikoulu
sytytti hänen sydämmeensä taiwaallisen walkeuden kipinän, hän
rupefi muita opettamaan ja tuli siten lähetysjaarnaajakikin.
Hänellä oli, niin hän päätti, suuri syy kiittää Jumalaa,
joka oli antanut hänen opettaa sunnuntaikoulussa, sillä hän
uskoi sunnuntaikoulujen lewittävän ewankeliumia mailmaan.

Tohtori Thomas Arker piti sunnuntaikoulukokouksessa
Lontoossa juhlasaarnan, jossa hän sanoi: „saattaisin mainita
tuhansia lähetysjaarnaajia, jotka todistawat Jumalan alka-
neen työnjä heissä sunnuntaikoulussa.“

Robert May, köyhän merimiehen poika, kävi sunnuntai-koulua ja tuli mielessään muutetuksi. Eräänä sunnuntai-aamuna tuli hän pastorinsa luokse ja jätti hänelle kirjeen, jossa pyysi päästä opettajaksi sunnuntai-kouluun; se myönnettiin ja sellaisena vaikutti hän suurella menestyksellä. Pian sai hän halun lähteä lähetyssaarnaajaksi. Usein puhui hän pastorillensa, että hänestä oli kylliksi opettajia kotomaassa, hänen teki mieli matkustaa muille maille opettamaan mustia pakanalapsia lukemaan raamattua. Työskenneltyänsä Amerikassa ja pantuansa sunnuntai-koulut siellä parempaan kuntoon matkusti hän Kinsuraan lähellä Kalkutta. Siellä hän opetti kristinuskon totuuksia taitamattomille pakanalapsille. Hänen hoidettavanansa oli 3,000 lasta ja aikomuksensa oli 2,500:lla lisätä niitten lukua, mutta kova kuumetauti lopetti hänen sunnuntai-koulun vaikutuksen kautta hyödylliseksi tulleen elämänsä.

Tohtori Steel sanoo, että Englannista lähteneistä lähetyssaarnaajista on yhdeksäntoista kahdestakymmenestä sunnuntai-koulussa kääntynyt ja että 40 vuotta nuoremmista Englannin papeista on kaksi kolmatta osaa kääntynyt sunnuntai-koulussa. Kuuluisa lähetyssaarnaaja Morrison, joka kiinan kielelle käänsi koko raamatun, tuli sunnuntai-koulussa totuuden tuntoon.

Tohtori Tyng, hyvin tunnettu mies kristikunnassa, mies, jonka vertaista harvoin olemme kuulleet Jesuksen rakkauden esittämisessä ja suloisen ewankeliumin saarnaamisessa ja jonka hoidettawina ovat useat etewimmät sunnuntai-koulut — sanoo: „lähetyssaarnaajiemme ja pappiemme elämäkerrat kertovat miten voimallisesti Jumalan armo on

waikuttanut köyhimmän kansan lapsissa; kirkissa maisja he owat tulleet Jumalan seurakunnan pyhäiksi; heidän sydämensä olisi iäksi paatunut ja heidän ymmärryksensä olisi pysynyt pimitettynä, ellei sanan valo olisi sunnuntaikouluissa walaisjut heitä."

Yhdyswaltain kuuden jumaluusopin opiston 700 oppilaasta oli 313 käynyt sunnuntaikouluissa ja 16 vuoden ikäisinä kääntynyt. Yhdessä kaupungissa kuului 500 Herran laumaan ja näistä oli noin 400 nuoruudessaan kääntynyt. Gräässä Amerikan seurakunnassa oli 11 vuoden kulussa 143, 867 henkeä kääntynyt sunnuntaikoulun kautta.

Grääsen kokoukseen New-Yorkissa oli saapunut 142 pappia, useimmat näistä oliwat kääntyneet 15 vuoden ikäisinä ja noin kuudes osa heistä oli kääntynyt, ennenkuin he oliwat 12 vuoden ikäiset.

Onko sunnuntaikoulu maa, johon kannattaa kylvää? Tähän kysymykseen vastatkoot edelläolewat ilmoitukset sekä tiedot, joita toivomme saada vielä antaa.

Perhe ja sunnuntaikoulu.

Päättämättä josko Robert Raikes on nykyajan sunnuntaikoulujen alkunpanija tai ei, tiedetään hyvin, että oppilaiset, jotka kokoontuivat hänen ympärillensä sunnuntaina, oliwat kääntymättömien vanhempien lapsia. Ne oliwat kurjia, ryyssyisiä katupoikia, joita hän armahiti, kun ei-

wät wanhemmat pitäneet heistä huolta. Sanoa sunnuntai-koulun tarkoituksen olewan estää uskonnon opetuksen kodissa, on järjetöntä puhetta. Sunnuntai koulu on wanhempien apu eikä heidän sijaisensa. Sunnuntai koulun tarkoituksena ei koskaan ole ollut kodin eikä seurakunnan vaikutuksen millään tavoin estäminen. Se katselee ilolla kaikkea, mitä kodissa ja seurakunnassa tehdään lasten kasvatuksen hyväksi ja silloin opettajan sydän oikein ilostuu, kun isä tai äiti puhuu pienokaisien opettamisesta. Mutta saattaa kysyä kuinka wanhemmat paraiten voivat antaa koululle myötävaikutustansa tässä suhteessa?

1. Kristillisen elämän kautta ne saattawat paraiten sitä edesauttaa. Esimerkki vaikuttaa paremmin kuin puhe. Elämä Kristuksessa on vaikuttawa niin ett'ei mikään maailman pahuus voi sitä poistaa.

2. Pidä aina kotihartautta ja pidä siitä huolta, ett'ei kukaan lapsista silloin ole pois, ei makaa, ei leiki, ei lue eikä tee muuta. Esteeksi älköön muu kuin sairaus kelwatko. Älä lue ajattelematta, waan etsi hyvää oppia aikaa ja ijan-kaikkisuutta warten. Glähytä hartautta laululla. Jos perheen laulutaito ei olisikaan hyvä, niin älä siitä hämmästy. Ota tarkoin waarin laulun joka sanasta. „Lausummeko sydämmeestämmä Jumalalle kiitoksen siitä että Hän on warjellut tänä yönä?“ Tai: „onko hynnintunnustuksemme, jonka olemme tehneet eli aiomme tehdä, todellinen?“ Moijet kysymykset owat wälinpitämättömyyden wastapainoina ja muistuttawat kaikkia, että maan päällä sanottu kuuluu taiwaassa. Kehota lapsiasi ottamaan osaa rukouksiin. „Minulla on,“ janoi kerran eräs ystäwä, „kashdentoista wuotias poika, joka

kotihartautta pitääesämme kaffi eli kolme kertaa viikossa johtaa rukoukset". „Perhe=liedessä on tasavalta," janoi eräs roomalainen puhuja; me sanomme: siinä on myös Jumalan seurakunta. Työala on tosin pieni, mutta työ ei mene hukkaan. Lapset kasvatetaan tärkeihin toimiin; tyrkytä totuus heidän sydämiinsä ja mieliinsä; pidä heistä isällistä huolta ja toivo heille korkeimman siunausta.

3. Kehota lapsiasi yksinäisyydessäkin rukoilemaan. „Muistan," janoi eräs kuudentymmenen vuoden vanha walkeapäinen mies, „muistan kuinka äitini peitteli minua, kun makasin pienessä sängyssäni. Joka ryppy hänen kasvoisjansa on filmäini edessä. Tuossa on pieni sänky. Sen ruskaaminen noustessani on vielä korwisjani; lumiwalkeat lakanaat ovat filmisjani; peite, jonka alle kömmmin, tuntuu vielä lämpöseltä; kuulenpa äitini kehoittavan minua rukoilemaan.

„Jesu, kauniist' korjaa minua
Suojaa maata pannesan."

Saanko, woinko milloinkaan unohtaa tätä lyhyttä rukousta, joka niin woimallisesti herätti Jumalan läsnäolon tunnetta minusja. „Anna lasten oppia tunnustamaan syntinsä Jumalan edessä ja rukoilemaan apua tulewalle päiwälle."

4. Tee lepopäiwä hauskaaksi. Seurustele tunti lasten kansja. Kysy päiwän tapauksia jokaiselta, kysy sunnuntai-koulutekstia, mitä johtaja janoi, mitä laulettiin ja kyseltiin. Kysy minkä totuuden he oppiwat ja anna heidän huomata ettäs otat osaa heidän welwollisuuksinsa ja iloihinsa. Kysy le wiikon kuluesja heidän läkhyänsä. Selitä ja

walaise se heille. Lue mikä tekstiä walaisee ja lue kahdes-
ti, jos tarwitaan. Eräässä selitettäväksi otetussa tekstissä
oli kysymys laiskuudesta. Pyyhimme tyttöä kertomaan siitä
jotakin. Wiikon kulussa olikin isä puhellut asiasta tytölle.
Hän oli näet sanomalehdissä lutenut erään matkustawaisen
kertoneen nähneensä Etelä-Amerikassa Amazon-wirran ran-
nalla niin laiskan elävän, ett'ei aika selkäsauna saattanut
sitä awaamaan eikä julkemaan filmiänsä. Tämä kertomus
painoi tekstiin totuuden lasten mieleen.

5. Waikk'et opeta koulussa, käy siellä niin usein kuin
mahdollista. Lapset eivät pidä sitä misjään arwossa, jos
et itse pidä sitä arwossa.

6. Käy useasti kirkossa. Käy, waikk'ei saarnaaja
sinua miellyttäisi. Ota lapsesi mukaan, anna heidän istua
wieressäsi. Kuule saarnaa tarkasti, puhu hyvää opettajasta,
kysy tekstiä, selitä epäselvät kohdat ja paina mieleen mitä
on sanottu. Älä ajattelemita äläkä wäärin mitään arwos-
tele. Muta pappeja ja sunnuntai-koulunopettajaa Jumalan
sanan opettamisessa.

7. Toimita hyvää lukemista perheellesi. Pidäthän
ruoasta huolta, ethän kaikkea syö mitä waan eteesi tuo-
daan. Ole warowa kirjojen walitsemisessa, älä ota jellais-
ta kirjaa, joka tosin miellyttää, mutt'ei anna terveellistä
ravintoa sielulle. Joka perheesen pitäisi tuleman edes yksi
hengellinen sanomalehti. Lapsia pitää totutettaman pitämään
seurakuntaa, sen laitoksia ja kirjoja arwossa. Kuinka mo-
ni nuorukainen on Jumalan tuntuon ja Herran palwelemi-
seen saatettu perheesen tulewan hengellisen sanomalehden
kautta.

8. Osta warojesi mukaan hyviä kirjoja sunnuntai-kouluhin. Älä ropoasi säästä kun kolehti koululle kootaan. Älä odota muitten kehoitusta. Auta mielelläsi, milloin voit. Työsi ei mene hukkaan.

Wanhempain uskollisuus.

Olemme kuulleet monen papin sunnuntai-koulu-kokouksissa sanovan, että he jo lapsuudessa oppivat Jesta rakastamaan. Hurskaan Nikard Baksterin kanssa uskomme että jos vanhemmat olisivat uskolliset Jumalan huoneenhaltijat, niin useimmat lapset kääntyisivät.

Wanhempain arwon anto sunnuntai-koululle.

Surulla olemme usein kuulleet vanhempain puhuvan lapsille ymmärtämättömästi koulusta tahti opettajista. Lapsen luonnon-laatu riippuu isästä ja äidistä. Nuorten luonne on taipuvainen; pienin asia painuu heidän mieleensä, sillä sydän on norea ja wilpitön. Lapsi kuulee tarkoin vanhempain muistutuksia ja usko niitä epäilemättä.

Wanhemmat ja sunnuntai-koulunopettajat.

Hyvien kirjojen hankkimisen tarpeellisuudesta kodille olemme ennen puhuneet, lisäämme: hoida niitä hywin, lue ahkerasti niitä ja pidä arwossa. Kirja, jota ei lueta tai luetaan wälinpitämättömästi, ei ole mitkikään hyödyksi, oli se kuinka hyvä tahansa. Opetta lapsiasi rakastamaan — ei kirjan kanssa, waan sen sijältöä. Huomioon on jekin

otettava että lapsillasi on hyvät opettajat ja koulutoverit. Seuraa heitä, kun he menevät ensi kerran kouluun. Seurustele opettajan kanssa. Jos olette hyvässä sopussa keskenänne, niin se on eduksi lapsillesi. Ole ystävällinen ja kohtelias häntä kohtaan. Pyydä häntä tulemaan luokseesi ja anna lasten huomata, ettäs suosit häntä. Ilmoita mielipiteesi hänelle ja jos hänellä olis muistutuksia tehtävänä, niin ota niitä vastaan, niinkuin tahdot lapsiasi ottamaan waarin hänen opetuksestansa. Se on tarpeellista syystä, ett'ei toinen repisi mitä toinen rakentaa.

Sunnuntai-koulun johtaja.

Minkälaisen hänen pitää oleman? Kysymykseen on vaikea vastata. Yksi sopii yhteen, toinen toiseen toimeen, lahjat kun ovat monellaiset, mutta heillä täytyy olla taitoa toimeensa, muuten koulu ei menesty.

Johtajalla ei tarkoiteta tavallista sunnuntai-koulunopettajaa; näillä on erilainen tehtävä, kuten saamme vielä kuulla. Tässä ei toisen eikä toisen tehtävä tule kysymykseen, waan minkälainen johtaja on olewa, minkälaiset ominaisuudet ja lahjat hänellä tulee olla.

Sopiva johtaja on sunnuntai-koululle yhtä tärkeä kuin hyvä opettaja seurakunnalle. Mimmainen on pappi,

femmoinen on seurakunta, ja mimmoinen on johtaja, femmoinen on koulu. Monessa koulussa on oppilasten luku ensimmäisenä sunnuntaina ollut suurin ja sitte vähentynyt vähentymistään, kunnes sen wihdoin täytyi lakkautua huonon johtajan vuoksi. Ne erehtyvät suuresti, jotka luulewat jokaisen sopivan johtajaksi. Woipi yhtä hyvin sanoa jokaisen sotamiehen kelpaawan kenraaliksi. Hän johtaa kaikki ja hänestä lähinnä Jumalaa riippuu, josko voitto saadaan tai ei.

Sunnuntai-koulun johtajan pitää tunteman hyvin ihmisiä, hänen pitää ennen kaikkea tunteman itsensä; hänellä täytyy olla taipumus järestä, johtaa ja sopiwalla tawalla käyttää koulun ohjesääntöjä. Hän tulee älykkäästi tutkia ja wastata kysymyksiin, joita koulussa tehdään ja koulua koskevat. Hänellä pitää oleman näkewät silmät. Tyrkkä hänen oleman pitää, mutt'ei inhottawa, lempeä ja ystäwällinen, mutt'ei lewäperäinen eikä hentoinen. Hänellä tulee olla etewät lahjat ja hänen tulee tuntea parhaamman opetustawan saattaaksensa koulun hyvälle kannalle ja taitawan puutarhurin tawalla antaaksensa istutuksellensa perään katsomuksen ja hoidon, jonka se tarvitsee.

Teeskennelty hengellisyys on inhottawaa jokaisessa kristityssä ja erittäinkin sunnuntai-koulun johtajassa. Pyhä ääni, luonnottomat ilweet puheessa ja rukouksessa tulewat pian huomatuiksi; vähän, tuskinpa mitään, suosiota hän saa. Moni luulee sellaisen menettelyn tarpeelliseksi taitaaksensa muisja vaikuttaa ja muita hengelliseksi saattaa, mutta heistä tulee teeskentelijöitä. Sen seurauksena on waan ulkokuullaisuus.

Hänen täytyy varustautua vaikeuksiin, etenkin jos hän on kaupungissa, jossa hänen täytyy sunnuntai-koulua johtaessa olla Napoleonin kaltainen. Oppikoon hän itseänsä hillitsemään ja mieltänsä malttamaan niitten läsnäollessa, joita hän johtaa, olkoon hän lewollinen ja wakaa, kun muut owat valmiit kapinaan, niin hän voitettuaan itsensä tulee pahuuden woittajakki kumnon tawalla.

Koulua johtaessa ei hän saa olla muuttelwainen. Muutamista on yksi suunnitelma tänään seurattawa, toinen tulewana sunnuntaina. Siten opettajat ja oppilaiset wäsywät eiwätkä tiedä mitä tekewät. Mitä waihetelemukseen ja wilkkauteen tulee, niin hänellä julkisesti puhuesja tulee olla enemmän kuin kaffi asiaa mielesjään. Olimme tutut erään Newjorkisja asuwan johtajan kansja, jonka koulusja käwi enemmän kuin kolmesataa lasta. Kähta asiaa hän aina wastusteli. Yksi oli tupakki, toinen wiina. Koulun lopetettua hän aina piti puheen lapsille ja ainoa waihtelwaisuus oli että, kun hän wiinasta alotti, hän tupakilla lopetti ja kun hän tupakista alotti, hän wiinalla lopetti. Oppilasten luku wäheni wähenemistään.

Tutustuimme erään toisenkin kansja: hän oli monipuolinen mies sekä asioimistoimesja että sunnuntai-koulusja. waihattaessa. Jos ei hänellä ollut mitään puhuttawaa lapsille — muuta kun hyvää ei hän puhunut — niin hän kutsui jonkun tuttawan, jonka hän tiesi taitawan huwiksi ja hyödyksi puhua. Klossa nähtiin hänen koulunsa menestymistä. Hän waihutti hyvää nuorisja ja wanhoisja, joita hän johdatti.

Johtajan täytyy kaikessa olla täsmällinen. Jos hän

myöhästyy, niin opettajat ja lapset myöhästyvät. Ellei hän ota ajasta vaaria, niin eivät muutkaan sitä tee. Mutta jos hän saapuu ajoissa ja tekee tehtävänsä, niin useimmat noudattavat hänen esimerkkiänsä. Hyvä on, jos hän taitaa puhua yksinkertaisesti ja harvoilla sanoilla; sitä parempi on, jos hän taitaa weisata.

Jntoa, jos missään, waaditaan sunnuntaikoulua johtaessa. Wallattomat, tottelemattomat, lifaset, siivistymättömät, huolimattomat, oppimattomat, epäkohteliaat, milt'ei pe-toimaiset lapset saattawat, jopimattomia opettajia lukuun ottamattakaan, wäsjyttää ketä hywänj. Hedelmä ei kaswa samana päivänä kuin puu istutetaan, puun täytyy ensin kaswaa. Syvä ja wahwa perustus pannaan sunnuntaikoulussa, wähitellen rakennus nousee ja valmistuu. Muistettava on niitten, jotka kylwävät, että he toivosssa kylwävät ja lohduituk-jena olkoot nämät sanat: „työnne Herrassa ei ole turha.“

Sengellijellä alalla on sunnuntaikoulunjohtajan tehtävä tärkeä. Hän on papin apuna, hänellä tulee olla erityiset hengen lahjat. Hänen tulee rakastaa ja suosia lapsia, puoltamatta ketään. Wäsjymättömällä innolla hänen tulee toimia saadakseen koulun hywään kuntoon. Alkoon hän unoh-tako rukousta eikä Jumalaan turwaamista.

Gräs piispa sanoi: „joka osaa hywin johtaa lähetyskoulua, hän kelpaa hiippakunnan johtajaksi.“ Tohtori Alexanderin tapana oli sanoa: „hyvä sunnuntaikoulun johtaja osaa sotajoukkoakin johtaa.“

Ei kenkään ole täydellinen, harwalla ihmisellä on taitawan johtajan kaikki ominaisuudet. Toiwomme kuitenkin tämän esitellemme huomauttawan, minne kunfin tulee pyrkiä,

tehdn työtä sillä lahjalla, mikä hänelle on annettu. Waltiomiehen, kenraalin eli päällikön, taidemiekan ja tiedemiehen täytyy taitawaksi tullaksensa wäsymättä oppia ja kokemuksia koota. Nukouksen, lukemisen ja kokemuksen kautta junnuntai-koulun johtaja tulee taitawaksi. Älköön kenkään toivottomana johtajan tointa hylätkö, waan tehköön mitä hän woi ja samotkoon eteen pannun määrän jälkeen, aina muistaen Herran sanoja: „jos joltakin wiijsautta puuttuisi, hän anokoon sitä Jumalalta, joka jokaiselle antaa.“

Dhjeita johtajalle.

Jota kokeneempi opettaja, sitä taitawampi johtaja.

Hän mieltäköön joka lapseen ja muistakoon jokaisen nimen.

Olkoon hän kaikessa opettajille ja lapsille esimerkfinä.

Osittakoon kohteloiisuutta koulussa käwijöille.

Hänen on aina saattaminen oppilaita järjestykseen, tarkkaawaisuuteen ja ahkeruuteen.

Kurinpidoissa hänen tulee olla lempeä ja wakawa.

Koulua lopettakoon jollakulla joriwalla wärsjyllä, jonka jälkeen oppilaat kaksi rinnakkain päästettäväköön kotiin.

Johtaja olkoon täsmällinen ja alottakoon koulua määrättyllä hetkellä. Eräs johtaja ei seitsemän vuoden kuluessa ollut kertakaan pois koulusta eikä usein minuuttia myöhästynyt. Eräs toinen oli kuuden vuoden kuluessa waan kerran poisja.

Koulun alkaminen ja lopettaminen laululla ja rukouksella tapahtukoon niin lyhykäijesti kuin mahdollista.

Hän käyköön osastosta osastoon, opettaen, neuvoen ja kehoittaen opettajia ja oppilaisia.

Johtajan on etupäässä tutustuminen päivän tekstiin.

Hän tutustukoon myös opettajiin, heidän luonteesensa taitoonsa ja opetustapoihinsa.

Hän pitääköön usein opettajakokouksia.

Ulköön hän rukousta laimiin lyökö.

Johtajan vaikutuksesta.

Syystä saattaa sunnuntai-koulun johtajaa sanoa sieluffi ruumiissa, johon hän on yhdistetty. Paljon riippuu hänen taidostansa, hurškaudestansa, ahkeruudestansa ja terävapäihydestänsä. Koulu muodostuu hänestä; hän voiipi vaikuttaa hyvää tai pahaa johdatettavissaan opettajissa; epäilemättä hänen mielipiteitänsä noudatetaan, etenkin jos hän on arvoissa pidetty; koko koulun menestys riippuu hänen ansioistansa tai puutteistansa. Jos hänen rakkautensa sieluihin on palawa, jos Jumalan waltakunnan lewittäminen ja nuorten kääntyminen on hänen siilmääränsä, niin työ lasten hyväkji ei juinkaan ole hedelmiä kantamatta. Koulun opettajissa ja oppilaisissa on wallitsewa hyvä henki. Jos hän on innokas, niin hän innostuttaa opettajiaakin. Hyviä suunnitelmia ei ainoastaan mietitä, waan pannaan toimeen. Warowaisuudesta on otettava waari niitä toimeen pannesja. Jos koulun johtajalla on nämät awut, niin hänestä on juuri hyöty. Mutta jos hänellä ei ole muutamakaan näitä awuja, waan hän on puutteellinen, niin ei hän luultawasti vaikuta hyvää kouluun, ei opettajiin eikä

oppilaisiin. Koulu menettää arvonsa, epäjärjestys ja taitamattomuus saa vallan, hengettömyys esiintyy.

Kertomuksia.

Kelloni.

Fräänä iltana istuessani mietin mitä seuraavana sunnuntaina puhuisin koulussa. Olin epätiedossa mitä ottaisinkin puheenaineeksi. Sattumalta awasin kelloani nähdäkseni ajan kulumista. Hämmästyin huomatesani kellon olevan puoli kuusi. Minusta olisi sen pitänyt oleman jo kahdeksan. Katsoin tarkemmin, viisarit olivat paikoillaan; kuuntelin, kaikki oli hiljaa; awasin kellon, tarkastin sifuslaitosta ja kohta huomasin missä seisomisen wika oli — jousi oli katkennut. Sanoin itsökseni: „minun täytyy puhua rikkinäisestä kellostani sunnuntaikoululapsille.“

Kiikö teistä kelloja voi werrata poikien ja tyttöihin? Kelloilla on kaswot, eikö niin; niillä on myös kädet; ja kun ne owat kunnossa, kuuluu ääni niissä, olinpa janoa niillä olevan kieletkin.

Kelloni kaswot eiwät olleet oikeassa, se ei näyttänyt paljoko aikaa oli kulunut — mutt'ei syy ollut kaswoissa. Kierrun kierretty jousi, joka panee pyörät liikkeelle, oli katkennut — siinä oli wika.

Kerran näin erään pojan, kasvot punastuneina ja filmät vihasta tulta iskewinä, waan älkää luulko minun pojan kasvoja siitä syyttävän. Tiesin wian löytyvän hänen sifustasjansa; se hänen kaswojansa wääristeli.

Katsellesjani kelloani huomasiinkin wiisarien olewan wäärässä; ne eivät liikkuneet, ne osoittiwat wäärää numeroa, oliwat laiskat ja walehteliwat. Muutin niitä oikealle numerolle, mutt'ei se auttanut, sillä wika oli sifustasja

Nähdesjäni niin ikään tytön, joka ei auta äitiänsä, waan istuu kädet ristissä tai tappelewan, näpistelewän ja warastelewän pojan kadulla, en syytä heidän käpiänsä, tietäesjäni muun syyksi, jousi on — niin pelkään — katkennut.

Kuuntelin kelloni napsutusta, mutt'ei se napsanutkaan. Kellotkin puhuwat tawallansa; yön hiljaisuudessa kuulemme niiden äänen; ne muistuttawat meille ajan kiihuhtawan — ijäisyyttä kofti.

Syvän kellon puhe on aina järkewää ja hyödyllistä. Toisinaan ne walehtelewat ja puhuwat tuuleen.

Muistan erään kellon, ollesjansa kolme, lyöwän yhdeksäntoista ja neljän sijaan kaksikymmentä seitsemän. Sen sifuslaitos ei ollut järjestyksessä.

Samaten on walehtelewien ja pahaa puhuwien poikien ja tyttöjen laita, älä luule kielesjä yksin wian olewan. Wika on sifemmällä. Sydän on fairas, ole siitä warma.

Tiedättekö mitä tein, huomattuani kelloni seisowan? Ensin heilutin sitä, asetin sitte wiisarit oikein, wedin sitä, katselin sifuslaitosta, liikutin pyöriä, se käwi minuutin tai kaksi, waan wika ei ollut poistettu. En kuitenkaan niin

hullu ollut, että olisin sen kappaleiksi wiskannut, tiesin, ett'ei jousi forjaamisesta parantunut, se oli uudistettava.

Koetamme ojentaa ilkeän pojan tai häijyn tytön wääristettyjä kasvoja. Dikasemme tappelewan pojan nyrkkiä ja asetamme ne ristiin. Tulinne walehtelijan ja pahaa puhuvan suun, tulewako ne siitä paremmiksi? Ei juinkaan. Jousi on katkennut, se on uudistettava.

Wein kelloni kellosewälle, hän pani uuden jousen ja nyt se käypi oikein. Wiisarit osoittawat oikean ajan, se napjaa oikein.

Pahat puheet, synnilliset teot ja pahat tawat poistuwat, jos sydän uudistuu. Saadaksenne uuden sydämen, on tarpeen kääntyä suuren sydänten parantaja n tykö. Jumala sanoo: „poikani, anna minulle sydämmesi.“

Ja miksi Hän sen tahtoo? Antaaksenja sinulle sen sijaan uuden. Sen saatuasi tulewat kaswosi hywämmäköiksi, kielesi on puhuwa järkewiä, rakkaita sanoja ja kätesi on toimittawa paljon hywää.

Te, rakkaat lapset, tarwitzette uuden sydämmen. Pelkään muutamain teistä ensin tahtowan uusia kaswonja, kielenjä ja kätenjä ja näin ulkopuolisesti uusittuna mennä Jesuksen luo ja pyytää Häntä ottamaan teitä vastaan. Muistakaa, että näin tehdesjänne tahdotte mahdottomia matkaan saada. Mhtä hywin saattaisitte panna kellon, josta jousi on katkennut, käymään; siten ette milloinkaan onnistu.

Tulkaa heti Jesuksen luo, senkaltaisina kuin olette. Kukoilkaa Häntä antamaan teille uuden sydämmen ja uuden hengen ja silloin, olkaa siitä warmat, weijaaratte sydämmes:

tänne Hänelle kiitosta kaswonne ihastuivat, ja kätenne tekevät mikä Häntä miellyttää.

Hyviä neuvoja.

Muistettawat owat seuraawat totuudet:

Älä liikoja lupaa. Puhu aina totta. Älä ketään panettele.

Walitse hyvä seura tai ei ensinkään.

Toimita tehtäväsi tunnoikkaasti.

Hyvä luonne on kultaa ja hopeaa parempi.

Älä ilmaise salaisuukfiasi, jos sinulla niitä on.

Wältä, jos juinkin voit, takaukfiin menemistä.

Älä nai ennenkuin voit waimofsi elättää.

Katso kaswoihin, kun jonkun kansja puhelet.

Älä rikkaakfi pyri, jos menesthyä tahdot.

Älä elä ilojesti, jos ei warat kannata.

Säästä nuorena, että sinulla wanhanakin olisi.

Karta kiusaukfiä, kun et woi niitä woittaa.

Älä tee welkoja, jos et woi niitä maksaa.

Hywät seurat ja hywät puheet owat hyweitten läheteet.

Omat tekofsi mainettafi pilaawat.

Jos joku sinua panettelee, elä niin, ett'ei häntä kukaan usko.

Levolle mennessjafi ajattele, milliset tekofsi päivän kulesja owat olleet.

Älä milloinkaan ole laiska; jos et tee työtä, niin waurastuta sieluafi.

Älä koskaan unohda Jumalan pelon olevan viisau-
den alun.

Kristuksen läsnäolo.

Wieraat olivat lähteneet kotiinsa. Kalle ja nuorempi
veljensä Edward olivat yksinään. „Edward,“ janoi Kalle
lempeällä ja vakavalla äänellä, „pelkään, ett’et vielä ole
tullut Kristuksen tykö; jano, kuinka pian tahdot uutta elä-
mää odottaa?“ „Kalle,“ wirkkoi toinen, „olen sitä rukoil-
lut mistä viime kirjeesiäsi minulle kirjoitit, mutt’en tiedä
miten Kristuksen tykö tullaan. Hän on minusta niin kau-
kana.“

„Jos Jesus olisi tässä huoneessa, tulisitkos Hänen
luokseensa?“

„Tulisinko Hänen luokseensa! Tulisimpa waan, waikka
koko maailma nauraisi minulle ja pilkkaisi minua,“ näin hän
vastasi päättävästi.

„Edward,“ puhui Kalle lempeästi, „Kristus on täs-
sä, Hän on wieresijäsi, Hän odottaa sinua janoamaan: „Herra
tässä olen, tee minulle niinkuin tahdot.“

Edward tuli liikutetuksi, hänen kaswonsa ihastuivat.
Hän lankefi polwillensa ja janoi juhlallisesti: Herra minä
uskon, auta minun epäuskoani.“

Tästä hetkestä alkaen Edward alkoi elää uutta
elämää.

Anna sydämestäsi.

Gräs Antti Fuller matkusteli kokoamassa rahoja pa-
kanalähetystyseen. Matkoillansa tuli hän tuntemattoman, rik-

kaan aatelismiehen tykö, joka oli kuullut paljon puhuttavan Fullerin lähetystoimen innosta. Hän ilmoitti hänelle asiansa, mutta jai vastaukseksi, ett'ei hän tällä kertaa aikonut antaa mitään. Fuller oli jo menemäisillään pois, kun aatelismies kääntyy hänen puoleensa, sanoen: „olen kuullut puhuttavan miehestä, joka varmaan antaa summan lähetykselle, jos waan hänen puheillensa pääsette, hänen nimensä on Antti Fuller.“ Fuller vastasi beti: „minun nimeni, hyvä herra, onfin Antti Fuller.“ Aatelismies nähtävästi hämmästyneenä antoi hänelle guinean (noin 27 Smk.). Fuller huomattuansa hänen epäröimijensä, katjeli häntä kaswoihin sanoen: „annatteko, herrani, sydämestänne tämän lahjan? Ellei, niin en sitä tahdo.“ Tällainen wilpittömyys nöyryytti aatelismiestä, hän otti vielä esiin kymmenen guineaa, antoi ne hänelle sanoen: „nämät, herrani, annan sydämestäni.“ Antakaamme ilolla. Antakaamme wilpistelemättä. „Herra rakastaa hyvää antajaa.“

Edota, ellei rukous kohta tule kuulluksi.

Ujean vuoden oli hurstkas iä rukoillut lastensa kääntymisestä. Hän oli aamuin illoin koonnut ne ympärillensä, oli lufenut heille raamattua, oli rukoillut heidän kansjansa ja itkein kehoittanut heitä antamaan sydämensä Jumalalle. Kaikki hänen yrittijensä näkyiwät turhilta. Ei yksikään heistä näkynyt haluawan etsiä Herraa. Isä alkoi jo wäsyä, hänen uskonsa horjui, hän ei enää toiwonut.

Eräänä iltana perheen ollessa rukoilemassa lausui hän: „kaikkina wuosina olen rukoillut teidän edestänne ja kaswat-

tanut teitä Herran pelossa. Olen joka päivä lukenut Jumalan sanaa teidän kanssanne, olen rukoillut teidän kanssanne, mutt'ei yksikään teistä tahdo kuulla eikä sydämmeensä sitä painaa; tuskin tahtonettekaan kääntyä."

"Tänä iltana kokoonnimme viimeisen kerran yhdessä rukoilemaan, sitten rukoilen aina yksin ja huokailen salaisuudessa Herran tykö." "Di, isä!" huudahtivat kaikki lapset yht'aikaa, "älä niin tee, emme juinkaan tahdo olla yhdessä rukoilematta, emmekä Jumalan sanaa tutkimatta, älä kotihar-
taudesta herkee."

Tämä oli uuden ajan alku. Siitä päivästä alkaen yksi toisensa jälkeen rupesi etsimään Herraa ja löytämään Herran. Isä sai nähdä kaikki lapsensa elävän onnellisina uskossa Kristukseen. Kaikki he karitsaa seurasiivat.

Aikaa sitte anteeksi annettu.

Onpa minulla onni tietää jotakin uskollisesta, muuttumattomasta äidin rakkaudesta. Nuorena ollessani oli äidilläni monet surut ja huolet. Isäni kuoli aikaisin, meidät pantiin konkurssi-tilaan. Kaikki omaisuutemme myytiin. Suru toisensa jälkeen tuli äiti paralleni, joka oli uupumaisillaan raskaasta kuormasta. Vihdoin — kaisen liijäksi — wanhin poika karkasi, hän, josta piti tuleman äitinsä tuki ja jwanhuuden turwa. Muistan hywin tämän kauhean eron ja miten aika sen jälkeen kului. Muistan miten istuimme äitimme ympärillä takan ääressä ja miten hän puhui isäwainajastamme; ja kun karanneesta tuli puheeksi, ei hän woinut itseänsä pidättää, waan purskasti itkuun ja walituksiin. Jonkun ajan lulluttua ei hänen nimeänsä enää mainittukaan.

En milloinkaan unohda yötä, jolloin tuuli winkui ajunnollamme niin, että se tärisi perustuksia myöten Olen vielä kuulewinani äitini askeleet, kun hän käveli pitkinä, pimeinä öinä edes takaisin lattialla, itkein ja rukoillen kadonneen poikansa edestä. Hän ei tietänyt missä hän oli, mutta pelkäsi hänen hautansa olevan meressä.

Kului vuotta neljätöistä. Lapset olivat hajalla maailmassa. Kaksi waan oli kotona. Nämät istuivat äitinsä kanssa eräänä kauniina kesäpäivänä pienessä tuvasa, jonka alkuna oli auki. Pitkä mustanverinen mies lähestyi tuvaa wapijewin askelein. Hän meni alkunalle, kumartui ja katjeli sisään. Äitini katjeli häntä, waan ei tuntenut häntä. Hänen seisottuansa siinä wähän aikaa alkoivat juuret kyyneleet wieriä pitkin hänen poskiansa; silloin äiti arwasi, kuka hän oli. Äiti rienji ulos ja pyysi häntä tulemaan sisään. „Ei, äiti!“ en astu kynnysjesi yli, ennenkuin wakuutat antaneesi minulle kaikki anteeksi.“ „Oi, rakas poikani,“ wastasi hän, „olen jo aika sitte anteeksi antanut. Ei nyt enää ole muuta anteeksi annettawaa kuin se, että olet ollut niin kauan poisja.“

Huono kauppa.

Gräs sunnuntaihouluopettaja puhui lapsille näitten Sananlasku-sanain johdosta: osta totuus äläkä, myy sitä. „Joka totuuden ostaa,“ janoi hän, „hän tekee hyvän kaupan. Muistaako joku teistä raamatun puhuvan huonosta kaupasta?“ „Minä muistan,“ janoi yksi oppilaisista: „Ejau teki huonon kaupan, kun hän möi esikoiswikeutenja herneruoasta.“ Toinen janoi: „Judas teki huonon kaupan, kun

hän möi mestarinsa kolmestakymmenestä hopeapeningistä.“ Kolmas janoi: „Vapahtajamme janoo sen tekewän huonon kaupan, joka maailmaa voittaaksensa menettää sielunsa.“— Sivätkö nämät pojat puhuneet oikein? Kuinka monta sellaista kauppaa eikö tehdä joka päivä? Opettaja jatkoi: „muistattehan jonkun raamatunpaikan, jossa on puhe hyvästä kaupasta?“ „Kuulen muistawani sellaisen paikan,“ janoi kaino tyttö. „Amurukoukissa isä luki suuresta, peltoon kätkeystä aarteesta. Mies löysi aarteen ja tuli siitä niin iloiseksi, että hän meni ja möi kaikki mitä hänellä oli ja osti sen.“ Toinen vanhempi lisäsi: „samassa luusissa puhutaan kauppiaasta, joka etsi hyviä päärljyä ja kun hän oli kalliin päärllyn löytänyt, meni hänkin ja möi kaikki omaisuutensa ja osti sen. Varmaan hän teki hyvän kaupan.“ „Ballan varmaan,“ vastasi opettaja, „ sillä tämä päärljy on sangen kallis, se tekee omistajansa onnelliseksi ajassa ja iankaikkisuudessa. „Ja nyt lapset“, warotti hän, „karitakaa huonoa kauppaa. Ostakaa ilman rahatta ja hinnatta kulta, walkeita waatteita ja filmäwoidetta. Niin, osta totuus, äläkä myö sitä!“

Uskallus Jumalaan.

Köyhä kolmentoista wuotias poika oli antanut sydämensä Herralle ja tahtoi kaikessa Hänen tahtoansa noudattaa, vaikka hän sen wuoksi sai kärsiä paljon. Hän oli opiskaja erään räätälin luona, joka ei ensinkään pitänyt lukua Jumalasta eikä Hänen sanastansa, waan waati oppipoikiaan tekemään sunnuntaina yhtä paljon työtä kuin muinakin päiwinä. Tämä waiwasi Juhana paran omaatuntoa. Wi-

doin hän kääntyi erään kristillismielisen ystävänsä luokse, pyytäen tätä neuwomaan miten hän menettelisi. „Enemmin tulee kuulla Jumalaa kuin ihmisiä,“ vastasi tämä, huomauttaen Jumalan selwää käskyä lepopäivän pyhittämisestä ynnä wilpittömän ja yksinkertaisen Jesuksen nimen tunnustamisen tärkeyttä. Seuraavana päivänä poika tuli jälleen ja kertoi kyynelet silmissä mestarinsa lyöneen häntä, kun hän ei neulonut sunnuntaina. Kristitty ystävä koetti wahwistaa häntä ja raamatun lohdutuksella kehoittaa häntä, muistuttaen hänelle Herran Jesuksen omia sanoja: „autuaat olette te, koska he pilkkaawat ja wainoowat teitä, ja puhuwat kaikkinaista pahutta teitä vastaan, wahetellen minun tähteni.“ Seuraavana sunnuntaiamuna mestari tuli Juhanan luokse, kun hän ahdistuksessaan rukouli Herraa. Suuri ruoska kädessä janoi hän wihastuneena: „tahdotkos tehdä työtä tai maistaa tästä.“ Poika paron rintaan syntyi hetkeksi taistelu, mutta kiusauksen hetkellä Herra wahwisti häntä niin, että hän wastasi kohta rohkeasti: „lyökää mestari minua, jos tahdotte, mutta omatuntoni kieltää minua rikkomasta Jumalan käskyä.“ Tästä wastauksesta ei jumalaton mies enää wihastunut, waan waikeni woiwittuna kumminkin hetkeksi totuuden sanalla. Hän meni tiehensä puhumatta sanaakaan, eikä siitä hetkestä alkaen milloinkaan waatinut Juhanaa tekemään työtä sunnuntaina.

Sunnuntaikoulunopettaja.

I. Mikä hän on?

Aikea sunnuntaikoulunopettaja on kristitty.

Hänen tulee suhteessaan lapsiin olla Wapastajan kaltainen, joka kokosi ympärillensä pienet ja sanoi: „sallikaa lasten tulla minun tyköni ja älkää kieltäkö heitä, sillä henkeltäisten on Jumalan waltakunta.“ Lapsiensa tulewaisuudesta huolta pitävät äidit oliwat wieneet lemmittyjäänsä Jesuksen luo, että Hän siunaisi heitä. Sunnuntaikoulun tarkoitus on olla vanhempain apuna antamaan lapsille neuwoa taiwaallista siunauستا tuottawassa tiedossa.

Sunnuntaikoulunopettajan tulee, psalmistan mukaan, sanoa: „tulkaat tänne, lapset, kuulkaat minua; Herran pelwön minä teille opetan.“

Hänen tulee olla wiijaan miehen kaltainen, joka antaa nuorille tällaisen hyvän neuwon: „jos pahanjuoniset sinua houkuttelewat, niin älä heihin suostu — Ajattele luojaa si nuoruudesjasi,“ j. n. e. Hänelle on annettu yhtä tärkeä tehtävä kuin apostoli Pietarille: „ruoki minun lamppaitani.“ Hän on onnistunut opettaja, jos hän on wakuutettu siitä, mitä Pietari sanoi heluntaina: „teille on lupaus annettu ja teidän lapsillenne.“

Sunnuntaikoulunopettaja on heikko ja puuttuwainen ihminen kuten muutkin. Hän ei woi toiwota olewansa parempi profeetta Eliaa eikä apostoli Paawaliala, joka sanoi

„minulle kaikkein heikommalle on tämä armo annettu.“ Hän on ihminen eikä enkeli. Hän ei ole wirheetön, erehtymätön eikä puutteeton. Hän on kristitty, mutt'ei hän sen wuoksi ole täydellinen.

Sunnuntai-koulunopettajilta waaditaan useasti niin paljon, että moni heistä, huomattuaan itsellänsä ei olewankaan niitä ominaisuuksia, joita waaditaan, luopuu koko toimestansa, mutta jos kaikki niin ajattelisivat, niin ei sunnuntai-kouluja olisi olemasjakaan ja se olisi suuri wahinko.

Palwelkaamme kutin lahjoillamme Jumalaa. Rakkaudesta tehty työ ei ole turha.

Kelpo sunnuntai-koulunopettaja on ahkera, eikä laiskan tawalla tee työtä ajan kulutuskeksi. Herran sanat: „menkää te myös minun wiinamäkeeni,“ waikeuttawat waimallisesti hänen sydämensä sywyhydessä. Hän menee, ei huwittellemaan, ei mukawasti sunnuntaita wiettämään, waan työtä tekemään Herran wiinamäessä. Wikon kuluesja hän kaiwaa aarteita pyhän raamatun sywästä kaiwoksesta ja nyt hän ilmoittaa lapsille mitä hän on löytänyt. Luonnontutkijan tawalla hän kulkee kotoja pitkin etsimässä harwinaisia kuffia ja opettaa sitten niitten avulla nuoria ystäwiänsä. Hän kartuttaa omia tietojansa niin paljon kuin mahdollista ollaksensa taitawampi opettamaan.

Uamusta iltaan hän tutkii, rukoilee ja ajattelee; näin hän tekee lapsien hywäksi. Karitjain ruokkiminen on työtä, waan ei huwittelemista eikä ajankulua, ja tämän työn on sunnuntai-koulunopettaja ottanut päällensä; hän kokee siinä olla niinkuin mestarinsa, joka sanoi: „minun tulee tehdä hänen töitänsä, joka minun lähetti, niin kauan

kuin päivä on. Yö tulee, jolloin ei kenkään taida työtä tehdä."

Kelpo sunnuntaikoulunopettaja haluaa työskennellä, lewittääkseen Jumalan waltakuntaa; se on hänen waiikutuksen tarkoitus. Hänellä ei ole siitä palkkaa, mutta itse työ, jota hän rakastaa, on hänen palkkansa.

Sunnuntai on työpäiwä Herran esikartanoissa, silloin hän työskentelee sunnuntaikoulussa. Sen hyväksi hän uhraa leponsa, mukawuutensa, rahansa ja woimansa, sillä hän rakastaa sitä eikä mikään waiwa ole hänestä liian suuri, kunhan waan onnistuu saattaa pienokaisia uskomaan ja rakastamaan Häntä, joka on meitä niin suuresti rakastanut.

Kelpo sunnuntaikoulunopettaja tuntee itsensä kutsutuksi ja Jumalan lähettämäksi, joka lähetti profeetat, apostolit ja ewankelistat, sanoen: „menkää ja tehkää kaikki kansat opetuslapsiksi."

Ei hän ole mikään saarnaaja. Mutta hänen tehtävänsä on kuitenkin tärkeä. Hänellä on — kuten sanan saarnaajallakin — sama ewankeliumi ilmoitettavana, sama Kristus ylistettävänä ja samat Adamin lapset taiwaasen valmistettawina. Molemmat työskentelewät samassa wiinamäessä: yksi pienien taimien, toinen suurien puitten keskellä. Molemmat kaitsewat ylipaimenen laumaa: yksi pitää huolta karitsoista, toinen lampaista. Molemmat saawat Herran uskollisuudesta palkan.

II. Mistä hänen on waarin ottaminen.

Sunnuntaikoulunopettajan tulee etupäässä ottaa waari siitä,

että hän hyvin valmistaa itseänsä, tehdäksensä hyvin tehtävänsä. Luemme useassa paikassa raamattussa: „olkaat valmiit, valmistakaa itseänne“ y. m. Tästä huomaamme Jumalan tahtovan, ett’ei hänen palvelijansa työskentelisi itseänsä valmistamatta. Niitten, jotka häntä palvelewat, tulee häntä rukoulla, raamattua tutkia ja lukea sellaisia kirjoja, jotka opittavia ja opetettavia asioita wailsewat.

Kaikkinaisia awuja tarwitaan sunnuntai-koulussa, siinä tarwitaan wiisautta, kärsiwällisyyttä, rakkautta, itsensä kiel-tämistä ja intoa. Mhkerästi rukoilemalla nämät kaikki saamme.

Sentähden sana kehoittaa näin meitä: „jos joltakin teistä wiisautta puuttuisi, hän anokaan“ ja taas: „anokaat, niin te saatte.“

Rukous rohkaisee sydäntä luottamaan Jumalaan, etsimään Hänen woimaansa. Se on oman heikkouden tunnistaminen. Jos wiikon kuluessa rukoilematta tutkit ainetäsi, niin opetukses tulee koneelliseksi, ei siitä ole hyötyä eikä siunausta lapsille, waikka sinulla olisi paraimmat luonnon lahjat. Totia on mitä tri Luterus sanoo: „hywin rukoiltu on puoleksi opittu.“

Tutustu hyvin raamattuusi.

Ei ole kylliksi siinä, että tunnet yleiset raamatun perus-opit, uuden syntymisen, uskon, wanhurskauden ja pyhityksen; sinun tulee oppia tuntemaan sen historiaa ja maantiedettä, ollaksesi itse oppinut ja taitaaksesi muita opettaa.

Sunnuntaiopetuksen tarkoitus ei ole vaan sydämellisesti ja hurrikaasti huutaa: „tule Jesuksen luo! Tahdotkos tulla Jumalan lapsiksi? „j. n. e. Sen tulee antaa perusteellinen oppi raamatussa ja sen vuoksi sinun täytyy itsetsi oppia. Jos tahdot lasten hyväksi työskennellä, niin sinulla pitää oleman jotakin annettavaa. Jumalan henki opettaa sitä, joka ahkerasti ja todella etsii Hänen apunsa.

„Laiska,“ sanoo Salomo, „pyytää eikä saa.“ Jumala ei ole luvannut opettaa meille sellaisia aineita, joita saattamme oppia käyttämällä hänen antamaansa valoa ja lahjaa.

Ei hän lapsia opettaesjamme sano meille suoraan, josko Jeriko on länsipuolella ja Toppe itäpuolella Jerusalemia, josko Rooma on Italiassa ja Ateena Kreikamaalla tai päinvastoin.

Oppiaesjamme kaikkea mikä on opetukselle hyödyksi, olkoon se hengellisistä tai historiallisista ja maantieteellisistä, vanhaan tai uuteen testamenttiin kuuluvaa, on Paavalin neuvo: „pidä päälle sekä hyvällä että sopimattomalla ajalla noudatettava.

Hyvin tavallista on, että sunnuntaiopettajat käyvät samoja jälkiä ja puhuvat aina yhtä ja samaa, vaikka tekstien sisältö olisi erilainen. Puhe ei juinkaan lopu kesken, mutta sen sisältö on Gibeonilaisten leivän kaltainen „kuivaa ja homehtunutta.“ Yksinkertaisintakin totuutta voi pi eri tavalla tehdä ymmärrettäväksi ja monilla esimerkeillä ja todisteilla valaista, vaan siihen tarvitaan hyvä valmistus.

Spurgeonin muisti sanotaan olleen kaapin kaltainen,

jonka hyllyiltä hän otti esiin mitä hän kullloinkin tarvitsi. Jos puhut aina yhtä ja samaa, tulee vähätietoisuutesi pian ilmi, lapset oppivat pian lauseesi, kyllästyvät, eivät ota opetuksesta waaria ja jäävät wihdoin kotiin.

Sinun tulee heitä miellyttää ja wiehättää; sillä lapset samoin kuin wanhatkin kuulewat mielellämmin opettajaa, joka on monipuolinen ja jolla on wanhaa ja uutta esiintuotawaa.

Hywä olisi, jos opettajat woisimat kokoontua kerran wiikossa tutkimaan ja yhdessä miettimään tulewan sunnuntain tekstiä; mutta joka luottaa yksin siihen, hän tarjoo lapsille waan muruja, hän ei puhu kokemuksesta, ei waiwaa itseänsä lukemisella eikä rukoilemisella. Et si yksinäsi ojasta fileitä kiviä, joita aiot lasten wihollista vastaan käyttää ja pane ne sydämmesi kuffaroon, jottas tarwittaessa saattaisit niitä ottaa. Kokoo joka wiikko uutta taiwaan mannaa lasten rawinnoksi. Älä tekstin ymmärtämistä warten käytä selityksiä, waan ajattele siksi kuin käsität; wertaa raamattua raamattuun ja rukoile waloa. Mitä tällä tawoin opit on itsellesi kallista ja sinä tunnet mitä lapsille puhut; sydämmestä puhe tulee ja sydämmeen se menee.

Kerrotaan wiisauستieteen profesjorin Kalmerin walmistaneen aina itseänsä sunnuntaikouluun, jota hän piti raawaan lapsille, yhtä paljon kuin yliopiston luentoja warten. Sellaiset opettajat saattawat tedella toiwoa, ett'ei „heidän työhnsä ole turha Herrassa.“

Tutkiesjasi raamattua tulee sinun myös tutkia sellaisia kirjoja, jotka raamatullisia paikkoja, kansoja ja tapoja walaisewat; sillä monet tärkeät kohdat jääwät muuten sinulle ja

lapsille hämäräksi ja usein tapahtuu, että opettajat, jotka valmistamatta itseänsä menewät luokalle, tulevat pulaan, kun heidän tulisi vastata heille tehtyihin kysymyksiin.

Älä luule valmistamisen olevan tarpeetonta syytä että opetettavat lapset ovat pienet. Sananlasku sanoo: „korwat on pienilläkin padoilla.“ Niin, lapset usein ymmärtävät enemmän kuin vanhat luulevat. Koeta siis kaikin voimin valmistaa itseäsi, jotta olisit pienille suureksi hyödyksi ja työsi tulisi siunausta tuottavaksi, vaikka lahjasi heikotkin olisivat. Ylistihän Herra häntä, joka teki mitä hän tahtoi, ja palkitsi häntä, joka uskollisesti käytti wiisi lewisiskäänsä. Rukoile ja tee työtä. Tee ahkerasti minkä tiedät oikeaksi ja Jumala on siunaava työsi iloksi itsellesi ja hyödyksi kuulijoillesi.

Millä tavalla sunnuntai-koulunteksti tutkitaan.

Olemme puhuneet raamatun tutkimisen tarpeellisuudesta; tahdomme nyt lausua muutaman sanan tekstistä, joka on luettava sunnuntai-koulussa

Sinun tulee etupäässä tutkia sanoja. Noudata tässä tavallista sääntöä tekstin joka sanan miettimistä janoon kuin mietit sanoja jossakin muussa kirjassa, jos tahdot siihen oikein tutustua. Oma ymmärryksesi on waaka, johon sinun tulee panna joka sana ja tarkein tutkia sen painoa. Sinun tulee poimia joka sana wärsyysässä erikseen ja miettiä sen sisäältä ja suhdetta toisiin sanoihin. Suuri rakentaja, joka teki taiwaan awaruuden, on koornut osat kirjain kirjaan. Hän ei käytä tarpeettomia aineita rakennukseensa: siinä ei

ole yhtäkään sellaista paikkaa, jonka tutkiminen olisi turha. Tutki joka wärshy niinkuin jotakin luonnon esinettä tutkit, tullaaksesi sitä tuntemaan.

Joku aika sitten tahdoin oppia tarkoin tuntemaan linnun ruumiin rakennusta. Menin torille, ostin kyyhkysen, pyysin myyjää ottamaan siltä pois hengen, silpomatta sitä. Sannoin sen kotiin, leikkasin sen palasiksi ja kerroin sen lap-silleni. Erotin jäsenet toisistaan ja tutkin tarkoin kaikkia sen osia. Näin meidän tulee tutkia tekstin sanoja ja ottaa waari kuinka osista syntyy kokonaisuus.

Tarffa tutkiminen on linnun tuntemiseen tarpeellinen. Tutkimista, mill'ei tarkempaa, tarwitaan tekstin tuntemiseen. Raamatun joka sanalla on henki. Kristus itse sanoo: „sanat, jotka minä teille puhun, owat henki ja elämä.“ Koko sana on henki. Senkaltaisena se waikuttaa elämää. Tärkeämpi sana esiintyy useassa paikassa raamatussa. Etji se luettelosta. Se ilmaantuu ikäänkuin uudessa walossa eri paikoissa ja saatuasi tietää kaikki paikat, misjäsä sitä käytetään, tulet tuntemaan sen woimaa, tarkoitusta ja tärkeyttä.

Sinun tulee sitä seurata ikäänkuin seuraisit kotkan tai mesilinnun, leiwon tai satakielen lentämistä metsässä, jotea pitkin, kallioilla, niitulla ja laaksoissa. Katso kuinka yksi niistä nousee aina pilwihin asti, misjäsä se ei näytä isommalta kuin nuppineulan pää ja toinen imee fukkien hunajaa. Mikä aamulla laulaa, mikä yöllä lirittelee ihanasti. Tutkimalla näin linnun elämää, tulet oppimaan paljon, joka sinua elähyttää ja tunteitasi liikuttaa. Tutki näin tekstin joka sana ja katsele kuinka sitä käytetään muualla raamatussa; ja misjäsä ikänä jaman sanan tapaat, muistuu miele-

hefi kaikki siihen kuuluva, niinkuin, nähdesjasi lintua, pilvi, metsä, joki ja laakso johtuvat mieleesi.

Tekstin historiakkisia ja maantieteellisiä kohtia tutkiesjasi on tarpeellista käyttää sellaisia kirjoja ja karttoja, jotka walaisewat asiaa. Pane kaikki muistoosi tai ellet muuten muista, kirjoita muistikirjaasi, joka opettaessa olkoon apuna. Älä kuitenkaan siihen yksin luota.

Etäi myös sopivia tekstinwalaituksia. Etäi niitä luonnoista, joka on täynnä taiwaallisia opetuksia. Jokaisella hengellisellä totuudella on vastakohtansa luonnoissa, johon se on kätettyinä. Pian sen löydät, jos waan etäit. Mina luonnoista jotakin oppii, kun waan kuulee sen ääntä. Muuta ei woikaan kuin kuulla sen ääntä ja ihaella sen ihanuutta.

Kristus, kaikkein opettajain opettaja, puhui usein wertauksissa. Seuraa hänen esimerkkiänsä. Tutki ensin raamattua, sitten luontoa: maata, merta, taiwasta ja kaikkea mitä niissä on. Tutki ja mieti kaikkea mitä kuulet, taitaaksesi muille totuutta ilmoittaa.

Siinä ei vielä ole kylliksi, että rukoilemalla, raamatun ja muitten opettajain kirjojen tutkimisella ja lukemisella valmistaut tärkeään toimeesi, sinun tulee myös oppia tuntemaan lasten mielenlaatuja ja luonteita.

Kristus sanoi Pietarille, että hän „jaa ihmisiä“ ja jana neuwoo meitä menettelemään wiijaasti woittaaksemme sieluja. Paawali, kaikessa tunnokas ja toimekas mies, sanoo: „minä olen kawala ja minä olen teidät petoksella saawuttanut.“ Taitawa kalastaja tietää mitä syöttiä kufin kala haluaa, josko hän saa sen koukulla, rypällä tai werfolla. Hän tietää, jos se oleskelee sywässä tai matalassa

wedeessä, parvessa tai ei. Krummacher sanoo laarnaajan tarvitsevan tarkein tultia omaa sydäntänsä, Jumalan sydäntä ja ihmisiä yleensä. Siinä ei ole kylliksi, että tiedät mitä itse ajattelet kustakin asiasta, sinun tulee tultia lastenkin ajatuksia, mikä ilahuttaa, mikä murehduttaa heitä, mikä heidän kiusaustensa tai toivomuksensa, mikä heidän myötä — tai vastoin käymisensä ovat.

Monet vanhemmat, joitten tulisi lasten ymmärrystä kehittää, vastaavat heidän lapsellisiin kysymyksiinsä näin: „mitäs sellaisia kysyset, lasten ei pidä tiedusteleman mitä eivät ymmärrä,“ — ja tällä tavoin heidän ymmärryksensä jääpi kehittymättä, heidän tiedonhalunsa tukahutetaan, he tulewat umpimielisiksi ja typeriksi. He tarvitsewat kehoitusta, heidän ujatusvoimansa on kehitettävä. Muutamat ovat liian kunnianhimoisia ja luottawat liaksi itsehensä, toiset eivät eninkään luota itseensä; toiset ovat taipuvia, toiset kankeita; yksi voitetaan yhdellä, toinen toijella tavalla. Niin monta sydäntä kuin lasta, kaikkiin tarwitaan eri awain. Lastenkin sydän tarvitsee waloa; taitaaksesi sitä antaa, täytyy sinun oppia niitä tuntemaan. Lutherus sanoo: Jumala tuli ihmiseksi wapahtaahtensa ihmisiä; oppiaksenne lapsia tuntemaan täytyy meidän tulla lapsiksi. Menne itseäs, että woiisit heitä ylentää.

Tawasta miten heitä kohtelet olisi paljon janottawaa. Muista, ett'et enempiä kuin muutkaan opettajat jaa kowuudella kohdella lapsia ja ett'et tee työtä palkan tähden, waan wapaasti opetat koulussa, missä rakkaus ja alttius olkoot tekemisesi waiwuttimina.

Ole heille tosi-ystävä. Puhuttele heitä luottamujella ja kyselä heidän maallisia olojansa: owatko he terweet tai sairaat, miksi he aikowat, miten heidän wanhempansa ja siskonsa jaksawat. Moni heistä ei kuule ystäväällistä sanaa eikä heitä kohdella kodissa jäälimällä, waikka se kyllä heitä miellyttäisi. Kentiesi kuinka monta lasta Jeesus sai ja vielä saa näillä sanoilla: „sallikaa lasten tulla minun tyköni ja älkää kieltäkö heitä, sillä henkaltaiusten on Jumalan waltakunta.“ Jos hän on saattanut tykönsä monta kowakorwaisista ja paatunutta syntistä näillä sanoilla: „ellette usko, että minä olen se, niin te kuulette synneisjänne, niin warmaanfin sanat: „sallikaa lasten tulla minun tyköni“ owat kehoittaneet useoita, etentkin lapsia ja äitejä, hänen tykönsä. Mykeroi olla mestariäsi kaltainen heidän paraansa katsomisesä. Älä pelkää osoittawasi liiaksi rakkautta heitä kohtaen. Hywät sanat eiwät milloinkaan mene tyhjään. Waikk'eiwät ne kohta waituta, niin owat ne sateen kaltaiset, joka lankee maahan: „se tekee maan hedelmällisiesi ja tuottawaksi.“

Eräs rouwa kysyi oppilaittansa, josko he tahtoivat tulla hywiksi lapsiksi. He wastasivat myöntämällä. Hän sanoi: „ne, jotka tahtowat tulla hywiksi, nostakoot sormensa.“ Muut, paisi äsken tullut poika, nostiwat sormensa. Kun pojalta kysyttiin ystäväällisesti, josko hän tiesi mitä hywäksi tuleminen on, wastasi hän itkusilmin ja punastuen: „se on selkään saamista.“ Äitinsä luuli saawanja lyömiesellä hänen hywäksi, ja kun opettaja kysyi, josko hän tahtoi tulla hywäksi, luuli hän saawanja selkäsaunan. Tälläisille lapsille on rakkkaus ja ystäväällinen kohtelu todella tarpeellinen.

„Mutta,“ sanot sinä, „kuinka taidan lapsia rakastaa? Muutamat ovat tottelemattomia, likaisia, itsepäisiä; toiset kowakorwaisia, kaikista pyhistä asioista wälinpitämättömiä ja valmiita tekemään kaikkea, saadakseen melua ja melskettä aikaan. Waaditaan Jobin kärsiwällisyys, että woisi kärsiä heitä, kuinkahan saatan heitä rakastaa?“

Sallikaa meidänkin kysyä: tunnetkos Kristuksen rakkauten? Ajattele minkälainen maailma oli hänen tänne tullessansa ja kuinka ihmiset häntä kohteliwat, waikka hän rakasti heitä kuolemaan asti. Mä lasten ulkomuotoa yksin katsele; muista kuolemattoman sielun olewan likaisiin ryysyihin puetetussa ruumiissa. Kipeässä simpukassa on usein kirkkain helmi; ihmisten silmissä halvimmat ovat useinkin Jumalalle kalleimmat. Sinua hän tahtoo käyttää wälitappaleena valmistamaan heitä taiwaasen. Ajattele kuinka kalliit he ovat Jumalan silmissä, millä Jeesus heitä lunasti, mitä sinä olit ja olet, kuinka hän on ollut sinulle armollinen. Jollet tätä kaikkea ajatellessasi tunne itsesiäsi mitään rakkautta heitä kohtaan, niin älä opeta koulussa, waan koeta ensin itse käsittää Jeesuksen rakkautta, ja pidä huolta siitä, että sydämesi on oikea Jumalan edessä. Muuten olet hedelmätön puu, olet muille esteenä. Moni rakastaa yksipuolisesti waan muutamia lapsia. Näitä waan muistellaan ja kiitellään. Näitä opettaja lemmittelee, puhuttelee suuremmalla myötätuntoisuudella ja pitää erityisessä huomiossa. Moni lapsi on tällä tavalla ollut muitten lasten wihattawaksi ja kadehdittawaksi eikä tämä juinkaan ole ollut hyödyksi sunnuntai-koululle. Pyydä olla hänen kaltaisensa, joka antaa

jataa niin hyvälle kuin pahoillekin, joka antaa aurinkonsa paistaa niin wäärille kuin wanhuruskaillekin sekä on lempeä fiittämättömille ja pahoille.

Sunnuntaitekstin esittelemisestä.

Tutkittuasi tekstin joka sanan ja saatuasi tarvan tiedon sen sisällöstä, esittele se lapsille ja tee se heille selväksi yksinkertaisella ja helppotajuisella tavalla. Olkoon opetusjesi sellainen, että oppilaat pitävät sen sinulle annettuna kalliina lahjana, jota olet suurella waiwalla kartuttanut. Sinä kysyt: miten se käypi päinsä? Minä vastaan:

Tee suunnitelma.

Jos minun neuwomallani tavalla tutkit, niin saat kylliksi suunnitelman ainetta. Saat aartehiston täynnä ajatuksia, kuvia ja selityksiä, joilla pienten ymmärrystä kehität. Joka kirjassa ja raamatun jaksossa on suunnitelma. Jumala ei suunnittelematta tee mitään. Luomisessa se tulee ilmi ihanalla tavalla: siinä on suuria, yleisiä suunnitelmia, joista pienet, erityiset suunnitelmat kehkeävät. Niin on joka raamatun paikassakin eri suunnitelmia, joita kalliin lunastuksen suunnitus yhdistää yhteen ihanaan yhteyteen, rakkauteen.

Pida huolta sen löytämisestä. Älä selitä mitään aarmatunpaikkaa oman mieleesi mukaan, waan koeta käsittää Jumalan tarkoitusta ja sen käsitettyäsi, olkoon se kaikkien ajatustesi ohjaajana. Opetus ei siten tule yksitoikkoiseksi,

wäsyttäväksi kehoituspuheeksi, waan kokonaiseksi ja woimaliseksi.

Opettaminen ei ole sama kuin puhuminen, waikka puhuminenkin on tarpeen opetuksessa. Monen opettajan wifana on liika puhuminen, jolla he wäsyttävät lapsia. He seisowat tai istuwat lapsien edessä, sanat wirtaawat heidän suustansa, niinkuin wesi kohjewaassa koskessa, johon jokainen, joka yrittää siitä ottaa wettä astiaansa, hukkaa astian eikä saakaan wettä. Näin lapset hämmentywät, eiwätkä tiedä loppussa enempää kuin alusfakaan. He owat kuulleet nufuttawaista sanansotkua, eikä muuta. Sellaiset opettajat tekisiwät paremmin, jos he kysymällä tutkisiwät lapsien tietoja ja kartuttaisiwät niitä lasten käsityskannan mukaan.

Toiset pitävät saarnoja lapsille. Luultawasti luulewat he siten paraiten liikuttawansa lasten tunteita, tai on oppilaisia ollut liian paljon, jonka wuoksi he, kun eiwät ennätä kaikkea kysellä, pitävät esitelmiä; mutt'ei se hyödytä. Ei lapsien sydämmiä siten woiteta. Meillä opettajilla on epäilemättä paras esikuwa Herrassa Jeesuksessa. Ajatellaamme häntä esim. Jakobin lähteen luona, missä hän opetti Samaritan waimoa. Jokainen sunnuntai-koulunopettaja lukekoon ja tutkikoon kertomusta Joh. 4 luvussa, oppiaksensa siitä wiisautta, kärsiwällisyyttä, intoa ja muita sunnuntai-koulunopetuksessa tarpeellisia ominaisuuksia.

Lasten tarffuus on tarpeellinen. Sitä ei juinkaan helposti saawuteta. Giliset tapaukset, ympäröiwä kansa, monet puuhut ja leikit tekewät lapsia harhamielisiksi. Kestä hywänsä ja etenkin lapsista on waikeaa kääntää huomiota nsä hengellisiin asioihin. Kuitenkin on tarffuus wälttämätön.

Et sitä puheillasi saa, et vaatimalla etkä rukoilemalla, waik-
ka huomauttaisit aineen tärkeyttä, päivän arwoa, opettajan
hywyttä ja esiteltävien totuuksien ylewyttä. Tämä kaikki
waikuttaa wanhoisja, mutt'ei se lapsisja mitään waikuta.
Ulkaukset ehkä saattawat heitä hetkeksi tarfoiksi, mutta niit-
ten seurauksena on teeskentelewäisyys ja vasten-
mielisyys.

Ei mikään muu kuin aineen hauska ja miel-
lyttävä esittäminen woi waikuttaa eikä jäi-
lyttää heisjä tarffuutta. Emme epäile sellaisen kirjan
kuin raamatun waikuttawan tarffuutta, jos sitä taidolla ja
wiisaudella käytellään. Piispa Wateley sanoo: „utelijaisuus
on tarffuuden äiti.“ Lapset owat ylipäänsä utelijaita. Si-
hota heitä siihen. Koeta saada heitä utelijaitfi Jumalan sa-
nan oppimisessa.

Älä unohda opetuksen tarfoittawan:

1) Heidän sielujensa kääntymistä.

2) Raamatun totuuksien oppimista.

3) Siivon elämän waikuttamista ja hywää kaswa-
tusta

Tämän tarfoituksen perille pääsemiseen on monta wä-
likappaletta. Heidän sieluunsa löytyy neljä tietä:

1) **O m m ä r r y s**. Heidän käsityswaimansa on otet-
tawa huomioon. Minä on selitettävä sikfi kuin he käsittä-
wät sen.

2) **M u i s t o**. Kaikkinainen opetus on niin annet-
tawa, että se pysyy muistossa.

3) **O m a t u n t o**. Kaikesja opetuksessa on muistet-
tawa lapsilla olewan omatunto. Pyydä heisjä herättää

oikeuden tunnetta, älä myöskään siiveellisyhyden tunnetta unohtaa.

4) Sydän. Opetus ei ole täydellinen, ellei sydän tule siitä liikutetuksi ja Herraan Jeesukseen vedetyksi.

Olkoon opetuksesi niin yksinkertainen, että kaikki käsittävät sen. Jos sanot esimerkiksi: „anna sydämmesi Jeesukselle,“ — ei lapsi ymmärrä mitä tarkoitat. Sinä sen kyllä tiedät. Selitä se heille. Sano sen olevan samaa kuin sydämmestä rakastaa häntä ja luottaa häneen. Asiaa walašewa esimerkki on tottelematon lapsi, joka pettää ja walehetelee äitiänsä, on hyvä ja kuuliainen hänen läsnäollessansa, mutt'ei hänen poissaollessansa. Tällainen lapsi ei anna äidilleen sydäntänsä, ei rakasta häntä. Tottelevainen lapsi sitä wastoin rakastaa äitiänsä. Se ilmoittaa hänelle kaikki, on kunniallinen ja luottaa häneen. Älä waikeasti ymmärrettäviä sanoja käytä, waan sellaisia, joita lapset ymmärtävät. Sellaiset lauseet kuin: „wastauudesta syntyä, saada uusi sydän“ ja monet muut, joilla lausutaan tärkeitä totuuksia ja joita itse ymmärrämme, owat selvitettävät ja sama asia selitettävä monilla sanoilla niin, että lapset käsittävät mitä sillä tarkoitetaan.

Muistamme vielä kuinka kummallisia ajatuksia meillä lapsuudessa oli monesta asiasta, joka meille selittämättä puhuttiin. Kuulimme usein Jeesuksen istumisesta Jhän oikealla kädellä ja luulimme sillä tarkoitettawan, että Jhä todella ojentaa oikean kätensä ja Jeesus istuu sen päällä. Meistä se oli ihme, ett'ei käsi wäsinyt.

Sellaisia lapsellisia ajatuksia esiintyy yhdestä ja toi-

sesta asiasta. Totuudessa on yksinkertaisesti pysyttävä, jos tahdotaan niitä välttää.

Sovittele puheesi aina välisiin lapsiin. Sano totuus heille niin suoraan, että he huomaavat sinun tarkoittavan heitä eikä muita. Älä väkisin pakota heitä kristillisyyteen eikä jumalisuuteen, sillä siten koko asia tulee heille inhoksi, se tulee heille vastenmieliseksi ja saat tehdä turhaa työtä.

Käy lasten kodissa.

Jos tahdotte jotakin vaikuttaa sunnuntai-koululapsissa, niin tutustukaat heihin — käykää joskus heidän kodissaan. Ette koulutuntien aikana opi lapsia tuntemaan niin hyvin, kuin jos muulloin heidän oloihinsa tutustutte ja neuvoillanne heitä autatte. Siten on opetusenne vaikuttava eri tavalla lapsissa. Yksi pitää teidät ainoastaan opettajana, toinen opettajana ja ystävänä, jolle hän avosydämisenä ilmaisee murheitansa. Memme kokemuksesta oppineet, ett'ei opetus saa olla pintapuolinen, vaan olkoon sen tarkoituksena lasten ajallisen ja ijankaikkisen parhaan katsominen. Käyttäkäämme sitä warten kaikkia käsillä olevia välikappaleita. Yksi näistä välikappaleista on: käynti lasten kodissa!

1. Käy niitten luona jotka ilman tiettyä syytä jäävät pois.

Nämät eivät olekaan harvat, etenkin muutamina wuoden aikoina ja ellei siitä tee muistutusta, niin esimerkkiä noudatetaan ja siten moni koulu raukee tyhjiään. Älkää missään muotoa unohtako käydä wiikon alla niitten lasten luo-

na, jotka jäivät pois koulusta. Puhu poisjaolon syystä ja anna lasten tietää, että käyt sen luona, joka jää pois koulusta. Täten he oppivat järjestystä ja koulussa on aina, eikä ainoastaan jonakuna pyhänä, oppilaisia. Sellaisista käymisistä on sen hyöty, että te tulette rauhan julistajiksi monessa onnettomassa kodissa, missä juopumus, köyhyys, hätä ja kurjuus wallitsee. Olisihan teistä warmaan waiwanne hywin palkittu, jos Herra tahtoisi käyttää teidät kurjuuden poistajiksi ja onnettomain pelastajiksi ajallisesta ja ijankaikkisesta kadotuksesta. Oi mikä ilo pienillä lapsiraukoilla olisi teidän käynnistänne sellaisissa perheissä!

2. Näy niitten lasten luona, jotka sairauden tähden jäävät pois.

Tautivuoteella, jos milloin, lapsen sydämeen totuus tunkee. Silloin se kumminkin kuulee rakkauden sanoja. Jos ei se terveenä ollessa pidä koulusta eikä waiwoistanne wäliä, niin se nyt kuitenkin oppii pitämään kumpaakin arwossa. Puhu lasten ystävästä Jeesuksesta ei nähtynyt koulussa paljon waihattawan, waan nyt se waihattaa; koulussa usein ajattelemta laulettu laulut owat hänelle rakkaat. Se odottaa waan sinua, saadaksenä kuulla enemmin, tunnustaaksensa huolimattomuuttansa ja antaaksensa sinun tietää, ett'ei työsi ole ollut turha. Minä kysyn: etkös tahdo welwollisuuttasi täyttää? Etkö tahdo tilaisuutta hyväksesi käyttää?

Joku wastaa: „ei minulla ole siihen aikaa, asioisjani, ammatissjani ja muissa toimissjani kuluu koko aikani. Muutamat lapset asuwat kaukana, toisten asunnoista en tiedä — en ota sitä toimekseni.“ Nämät syyt näyttävät kyllä pätewiltä, mutt'eiwät kelpaa puolustukseksi. Sellainen opet-

taja ei vielä ole oppinut tuntemaan toimensa tärkeyttä, eikä lapsen sielun arvoa, niinkuin hänen pitäisi tunteman. Bai-
futtakoon seuraava kertomus hänessä toisia ajatuksia.

Miti, koska opettajani tulee?

Tämän kysymyksen teki eräs kolmentoista vuotias poika walittawalla ja epäilewällä äänellä affunan ääressä istuvalle äidillensä.

Köyhyyden kurjana kuwana oli huone, missä jairas matasi. Sääntynä oli laatikko, peitteenä likaisia riepuja. Kaikki kulunutta, monta kertaa paikattua mattoa oli, toinen sängyn edessä, toinen uunin edessä. Walkeaksi maalatut seinät oliwat mustuneet ja hämähäkin verkolla peitettyt. Seinällä riippui ruma kuva, mihin Kristus ristinpuussa oli kuwattu ja nälkäkuren muna riippui langan päässä katosta. Huoneen keskellä oli horjuwa, kupeilla, leivänpalasilla ja likaisilla lautasilla täytetty pöytä, joka oli joka hetki kaatumaisillansa. Yhdellä seinällä oli suuri merimieskirjstu ja ainoalla huoneessa olewalla tuolilla istui pojan äiti. Kaikki oli likaista ja kurjaa; kolkossa kodossa tuli uunisja palaa räiskytti rattoisasti kuten kuninkaankin linnassa.

Gräänä marraskuun sunnuntaiehtoona oli taiwas pilwinen. Taajat jateenkuurot täyttiwät kaikki ojatkin täyysiksi.

Sairas oli samana päivänä heitellyt itseänjä edes takaisin kowalla sijallansa. Hän kaipasi jotakin huwituusta. Hän pyysi äitiänjä lufemaan jonkun laulun laulukirjastansa. Sen wuoksi oli tämä istunut affunan ääreen, pannut wanhat lasifilmät nenällensä ja alkoi tawata sanoja, jolloin

häntä wälistä häriritfi walittawa ääni: „eikö opettajani tule? Äiti, koska opettajani tulee?“

Kolmena sunnuntaina oli hän ollut poisja koulusta. Siwuttawa tauti oli pitänyt hänet wuoteen omana, waan opettajansa ei hänen poisjaolostansa ollut millänäkään. Sairas odotti joka päivä nuorta opettajaansa, jota hän rakasti paljon, waan turhaan hän odotti, pojan suureksi suruksi ei opettajaa kuulunut. Mikä ilo olisi hänen tulostansa tullut kolkoon kotoon ja mikä mielihyvä hänelle itjellensä! Hän oli huoleton eikä tahtonut edes tietää syytäkään oppilaansa poisjaoloon. Hän luuli pojan laiskottelewan jonkun ajan ja sitte tulewan kouluun.

„Äiti, koska tulee opettajani?“ kysyi poika yhä enemmän walittaen.

„Ole waiti! Mikä ilkeä poika sinä Matti oletkin! Kuinka minä tiedän koska opettajasi tulee?“ huudahti äiti, ja nostamatta filmiänsä kirjasta, alkoi lukea seuraawaa laulua:

„Korkealle kalliolle
Mua wainoojiltan' wie
Wah —“

„Äiti, mikä se kallio on?“

„Sehän on, poikani, suuri kiwi eikä muuta“, tiuskahti äiti ollen häriritsemisestä pahoillaan ja jatkaen:

„Wahwimmalle warusteelle
Mua johda, neuwo tie!
Sille kalliolle kyllä
Autuuteni asetan —“

„Äiti, mitä se on, autuuteni asetan?“

„Hiljaa, sanon minä, luuletkos minun olevan sanafirjan? Kuinka minä sen tiedän?“

„Di, äiti! jos opettajani tulisi — hän sanoisi sen kohta minulle.“

„Waiti, Matti, älä enää estele minua.“

„Jäti se pysyy yllä, minkä —“

„Älä, äiti, sitä laulua lue, en sitä ymmärrä. Lue:

„Di koti autuaisin!“

Mumisten äiti meni sängyn luo, antoi hänelle firjan sanoen: „tässä on, hae se! Minä en voi ymmärtää mitä kaikkien laulujen lukeminen hyödyttää.“

Hän löysi sen kohta, se oli hänen lempilaulunsa.

Äiti meni nuristen affunan luokse ja rupeşi änköttämällä lukemaan; sanottuansa nämät sanat:

„Siellä tuskat tuimat haihtuu

Iloks taiwaalliseksi haihtuu“,

huoahyi poika syvästi, mutt'ei keskeyttänyt häntä, ennenkuin näitten sanojen jälkeen:

„Kuinainen päiw' on kirkas

Luona Herran Jumalan.“

„Äiti,“ wirkkoi hän wilkkaasti, „mikä päiwä se on?“

Ennenkuin wastaus kuului, huudahti hän: „kuule äiti, ne laulawat!“

„Kutka laulawat?“

„Sunnuntaikoulu; ne laulawat viimeistä laulua; kuulen heidät.“ Sitten hänkin alkoi kirkaalla, selwällä äänellä laulaa:

„Meill' on koti autuas juur, Kun me pääsemme Luo-
jamme luo,“

Tästä wäsyneenä hän jälleen laskeutui wuoteelle ja oli hetken aikaa hiljaa; äiti, luullen hänen kutsuneen häntä, meni sängyn luokse ja kuunteli.

„Päästä Matti luojan luo,“ rukoili hän hiljaa, „hän tahtoo mielellään mennä sinne; siellä on kauniita kuffia, siellä on harppuja ja kruunuja ja opettaja sanoi, ett'ei siellä ole puujalkaa, ei yskää eikä tautia. Päästä äitini finne; hänen täytyy pestä pyykkiä koko päivän ja silloin hän wäsyhy ja suuttuu. Herra, siunaa opettajaani — toiwoin hänen tulewan luokseni, mutta ehkä hänkin on saanut yskää tai on taittanut jalkansa ja tulkoot muut pojat minua paremmiksi. Oi Herra, en enää jaksa puhua. Amen.“

Sen jälkeen hän näkyi nukkuwan. Entistä hellemillä tunteilla hiipi äiti hiljaa tuolilleen affunan ääreen, johon hänkin nukkui.

Suone oli pimeä hänen herättyänsä, hän sytytti kynttilän ja meni makaawaa poikaansa katsomaan. Poika makasi waan ei enää herätäkkeen kolkoissa kodossa. — Hänen ruumiinsa oli kylmä ja hengetön. Hän oli mennyt luojon luo!

„Joko Nykänen tietää Mattilan Mattin kuolemasta?“
kysyi johtaja seuraavana sunnuntaina, kun hän owella tervehdi opettajia ja oppilaisia.

„En!“ huudahti nuori mies hämmästyneenä.

„Niin on kuitenkin tapahtunut. Wiime sunnuntaina hän kuoli ja ainoa toiwonsa oli saada nähdä opettajaansa.

Pantta ei vielä pantu kiinni, että saisit hänen nähdä, ennenkuin hän haudataan. Paras on että menet sinne, minä idän oppilaisistasi huolen.”

Nänettömänä ja liikuttettuna meni nuori opettaja khynelet filmisjä suruhuoneeseen.

Hänen surunsa suureni, huomattuaan, että hän oli laiminlyönyt welvollisuutensa, semminkin kun häntä pidettiin innoikkaana ja etewänä opettajana.

Synkkämielisenä kävellessään ei hän huomannut poikien seuraavan häntä, ennenkuin hän jo oli tuwan orella. Siljaa ja juhlaillisesti menivät he ruumishuoneeseen ja asettuivat wanhan merimiehen-kirstun päällä olewan arkun ympärille. Itkewä äiti seisoi pään puolella ja kertoi opettajalle poikansa viimeisiä sanoja ja toivomuksia. Pojat katjelivat kumppaninsa ruumista. Jokainen heistä suutelsi sen marmorin kaltaista poskea ja meni hiljaa ulos.

Mykäsen wuoro oli tänä iltana pitää puheen sunnuntai-koulussa. Hän pitikin sen liikuttettuna. Paljon itsensä hillitsemistä tarwittiin khyneletenpidättämisessä. Hän sanoi:

„Te muistatte kaikki Mattilan Mattia, tuota poikaa, joka sunnuntaisin puujalallaan tuli tänne ja muutamat teistä jo tietävät hänen kuolemastansa. Hän oli omituinen poika, usein toiwoin, että hän olisi ollut muitten eikä minun oppilaanani.

Usein hän teki niin kummallisia kysymyksiä, ett'eivät muut pojat woineet olla hänelle nauramatta; tulipa opetusfiten usein häirityksi. Minulla oli wähemmin toiwoa hänestä kuin muista pojista. Ja minun täytyy nyt häpeällä tunnustaa, ett'en pitänyt hänestä niin paljo lufua kuin muista.

Kun hän viimeisenä sunnuntaina ei ollut koulussa, en ollut siitä millänikään, vaan ajattelin hänen tulewan jälleen, eikä hänen täällä olonsa häntä paljon hyödyttävänkään.

Te voitte ajatella miten surkea hämmästykseni oli ja minkä pistoksen tunsin sydämessäni, kun johtajamme meidän tänne tullessamme ilmoitti minulle hänen kuolemastansa. Kohta menin oppilasteni kanssa häntä katsomaan. Me näimme hänen makaavan arkussa niin levollisena ja rauhallisena, ett'emme mil'tei toivoneet saada maata hänen kansansa samaa rauhallista unta.

Kuumisarkun luona kuulin, kuinka hän oli toivonut nähdä minua, kuinka hän oli ihmetellyt ett'en tullut ja kuinka hän oli usein sanonut: „äiti, koska tulee opettajani?“ Muttei opettaja tullut. En olisi ihmetellyt, jos hän olisi sanonut: „ei kukaan pidä huolta sieluni autuudesta.“ Tätä kaikkea kuullessani oli sydämeni pafahumaisillaan, kunnes itkewä äiti wakuutti minua, että hän uskalsi Wapahtajaan ja että hän viimeisillä hetkillään rukoili taiwaallista isää — rukoili itsensä edestä, kumppaniensa ja minun edestäni.

Palatesjani tänä iltana kouluun, tein lupauksen Jumalalle — hän auttaoon minua sitä pitämään — ett'ei yksikään oppilaisistani täst'edes tarvitse tautiwooteellansa kysyä: äiti, koska opettajani tulee? Jumala auttaoon minua pitämään tätä lupausta. Amen.”

Zuhlallinen „Amen“ kuului joka opettajan suusta, ja kufin meni kotiinsa, tuntien paremmin welwoollisuutensa ja lujasti päättäen aina käydä niitten lasten luona, jotka jäävät pois sunnuntaihouluista.

Öfitelmä sunnuntai-koulunopettajille.

G. H. Spurgeon'ilta.

Sikomukseni on tänä iltana lausua muutaman sanan tekstin johdosta: „hän kantaa karitsat sylissjnsj.“ Diehjt-tävä kertomus Jeesuksesta paimenena on sangen sopiwa kuvaamaan asentoamme alipaimenina ja häntä itseä ylipaimenena.

Tahdon huomauttaa kahta kohtaa: ensiksi, Kristus kantaa karitsaita ja toiseksi, Hän kantaa ne sylissjnsj. Hän, taiwaan ja maan luoja, ijanikkinen ja kaikkivaltijas kantaa lapset! Hän pitää huolta heistä! Hän ei ole kaukana heistä. Hän rakastaa heitä. Hän etsii lampaita. Hän kantaa heitä.

Meillä on sama kallis työ kuin Kristuksella. Hän on juuri, joka kantaa pieniä. Meidän tulee Häntä seurata. Joka ylönkatsoo pienten opettajia, hän ylönkatsoo itse Herraa. Hän kantaa karitsaita, se olkoon meille kehoituksena työskentelemään yhä suuremmalla ahkeruudella ja innolla ja waikka emme saa niin paljon toimeen kuin Hän, tulee meidän ahkeroida olla Hänen kaltaisensa. Mtkäämme milloinkin pitää opetustoimeamme halpana eikä wähyätöisenä. Hän mielistyy työhömmö. Hän, jota enkelit kumartawat, jota kerubit ja serafit ylistävät, taiwaan sotajoukon hallitsija, pitää huolen karitsaita.

Enkelit tosin pitävät huolta pienimmästäkin lapsesta, mutt'ei karitsain kantaminen ole heille uskottu. Ei ole kirjoitettu, että saarnamies kantaa karitsoja; Hän tekee sen itse. Ei Hän tee sitä wälimiehen, ei vanhempain eikä opettajan kautta, waikk'ei heidän tehtävänsä ole vähäpätöinen. Hän kokoaa karitsat ja kantaa niitä itse sylissänsä.

Tahdon muistuttaa teitä, weljet ja sisaret, että itse työskentelette sunnuntai-koulussa, ettekä anna muitten työtä tehdä edestänne. Löytyy sellaisia, jotka näön vuoski käyvät koulussa, mutta antawat muitten tehdä työtä. Tee itse työtä. Waikuttakoon jokainen opettaja persoonallisesti lasten parhaaksi.

Olen kiitollinen siitä, että minulla on niin monta weljeä seurakunnassa, jotka toisten kääntymistä warten työskentelewät, heidän menestyksensä ilahuttaa minua, mutta sydämmeni pakahuisi, ellei minulla olisi hengellisiä lapsia. Heidän menestyksensä ilahuttaisi minua samalla kuin se kiihottaisi minua harrastamaan omaa menestymistäni. Mä sano: „olen tänä vuonna tyytyväinen waikutukseeni, waikk'ei kukaan oppilaisistani ole kääntynyt.“ Iloitkaa iloisten kanssa, mutta älkää unohtako waikuttaa lasten kääntymiseksi. Olkaa wiisaat sieluja woittamaan.

Teksti sanoo: Hän kantaa karitsat sylissänsä; Hän tekee sen aina eikä waan ajottain. Mina Hän kokoaa ja kantaa niitä sylissänsä.

Se olisi onnetonta Jumalan seurakunnalle, jos Jeesus olisi wapahtaja waan sunnuntaina; ei, aina Hän kokoaa ja kantaa omiansa sylissänsä. Saarnaaja, joka luulee täyttäneen tehtävänsä saarnan pidettyänsä, erehtyy suuresti. Minusta ei oikean opettajan työ milloinkaan tule täytetyksi.

uskollinen ja mestarillensa kuulijainen sielunpaimen etsii viikon joka päivänä sielujen parasta, ei kuitenkaan laimiinlyöden muita welwollisuuksiansa. Harwoin Jumala siunaa senkaltaista opettajaa, joka valmistamatta työskentelee sunnuntai-koulussa. Sielujen lunastusta harrastawa tulee siunatuksi. Jumala siunaa sellaista opettajaa, joka on täsmällinen ja tunnollinen, joka muistaa rukouksilla, puhella, waroittaa ja kehoittaa. Tawallista on jättää saarnan sowitzelewa osa viimeiseksi. Mutta minä teen sowitzelemuksia saarnan joka kohdassa ja tähtään nuolen sanankuulioihini juuri silloin kun he eivät ole waroillansa.

Lapset luulewat tarwitsewansa waan sunnuntaina kuulua sanaa, mutta jos tapaatte heitä muulloinkin leikitellesjäsnsä tai kodijsansa ja sanotte heille sanan ajallansa, niin ei siunaus jää pois. Oi teitä, jotka waan viikon yhtenä päivänä työskentelette, katsokaa mestarianne. Hän kantaa karitsoja viikon joka päivänä.

Syy minkä wuoksi Hän pitää huolen karitsoista on se, että Hän itse on karitsa. Hän on Jumalan karitsa, joka kantoi meidän syntimme. Hän oli poika, Hän oli lapsi ja tietää kiusauksemme, sillä „Hän oli kaikissa kiusattu niinkuin mekin, kuitenkin ilman synnittä.“

Emme tiedä mitä koetuksia Hänellä oli lapsuudessa, mutta se me tiedämme että Hän, ollessansa lapsena, oppi lapsenkin heikkouksia tuntemaan ja tuli tuntemaan heidän hätäänsä; sentähden Hän nytkin tietää kuinka karitsoja kohdellaan. Opetuksemme on paras, kun olemme lapset, ei ymmärryksen, mutta sydämen yksinkertaisuuden suhteen. Meidän, jotka lapsia opetamme, tulee itsemme kääntyä, tulla

lapsiksi. Olemme taitawat pieniä opettamaan, kun tunnemme millä tavalla saamme heitä käsittämään opetusta.

Olen tähän asti huomauttanut teille sanaa: Hän kantaa karitsoja. Nyt tulemme seuraamaan sanaan.

Ei Hän walita heidän päällensä, ei Hän sano heitä ilkeiksi, rasittawiksi olennoiksi, waan Hän kantaa heitä.

Sinulla on muutamia poikia ja sinä olet murheellinen, kun et saa heitä käsittämään ewankeliumia eikä tuntemaan sen woimaa. Siitä sinun lewottomuutesi. Joku aika sitten oliwat mielestäsi lapset tylsemät, pojat itsepäisemmät ja tytöt wallattomammät kuin muut. Näin sinä oletat. Ne eiwät jentään ole hylättäwät. Waiketan tehtäwän on mestari sinulle antanut. Taitawuutta tarwitaan. Toimita tehtäwäsi sellaisella innolla, ett'ei Hän kadu luottaneensa sinuun.

Ulköön karitsojen vastenmielisyys eikä heikkous sinua hämmästyttäkö, waan ota ne rakkautesi käsiwarrelle ja kannu Kristuksen tykö, rukoile heidän edestänsä ja ilmoita kaikki huolesi Herralle. Kun ne eiwät tahdo eiwätkä woi käwellä niin kannu heitä.

Mestari ei tee tätä: ei Hän jätä heitä jälkeensä.

Maallijen opettajan tekee mieli wälistä sana: elleiwät tule, eiwätkä tahdo käwellä, niin jääkööt jäljelle. Hän ei tee niin. Ojota itsepäiselle ja oppimattomalle pojalle kaksinkertaista rakkautta, kaksinkertaista kärsiwällisyyttä. Mitä on meillä opittawana siitä, että Kristus kantaa karitsoja? Mitä muuta kuin se, että opettajan tulee kantaa niitä sydämmellänsä, antaa heille mitä parasta hänellä on

ja mieltyä kokonaan heihin. Hyvä on jos lampaat taitavat itse käydä, waan kun ne eiwä woi eiwätkä tahdo, niin täytyy paimenen kantaa heitä.

Kaikessa opetuksessa on opettajan aina otettava waari että hän, ennenkuin hän menee opettamaan, ottaa selwän, mitä ja millä tavalla hänen tulee opettaa. Kuinka oppilas oppii, eslemme itse ole selwillä mitä meidän tulee opettaa? Kuinka hän woi neuwojamme seurata, jos ne owat meille itsellemme epäselwät?

Jos tahdotte saada lapsia käsittämään ewankeliumia, niin etsikää sopiwa selityksiä, tutkikaa tekstiänne ja pankaa kaikki järjestyseen, ennenkuin rupeette opettamaan. Jos iloksenne huomaatte sanan kantawan hedelmää lapsissa, niin kantakaa heitä taiwaallisen opettajan tykö. Ette woi heidän edestänjä uskoa, mutta rukouilla te woitte heidän edestänjä: „Herra, anna heille uskoa, auta heidän epäuskoansa.“ Niinkuin te rukoulette, niin teille tapahtuu.

Te woitte auttaa heitä esteitä woittamaan. Te woitte auttaa heitä samoomaan eteen pannun määrän jälkeen.

Wielä on sanottawa miten Hän kantaa karitsoja.

Hän kantaa niitä ylisisänjä, rakkaassa sydämessänjä. Jota pienemmät karitsat owat, sitä enemmän ne tarwitsewat lämmintä. Tosin ne tarwitsewat ruokaa, mutta ennen kaikkea lämmintä. Lapsemme kaipaawat opetusta, mutta ennen kaikkea rakkautta. Uskowaisen, olkoon hän mies, waino tai lapsi, ensimmäinen tarwe on rakkaus. Tultuani Herran tykö, en tuntenut Häntä paljon — kaikki oli rakkautta, ei kuitenkaan kauan wiipynyt, ennenkuin oli pahuutta vastaan sodittawa, jota tehdesjäni alusja olin heikko kuin

karitsa. Esittäkää Kristuksen rakkautta, kuinka Hän kärsi ristin kuolemaa ja astui ylös taivaasen ollakseen meidän ja Jumalan välittäjänä.

Saattakaa lapsia totuuden tuntuun, mutta älkää milloinkaan unohtako, että se on rakkaudessa tehtävä. Löytyy sellaisia, joihin opetus on niin tyhjää ja pintapuolista, että sitä voisi verrata kuun kylmään eikä auringon lämpöisen valon antamiseen. Jos totuutta rakastat ja lapsia suosit, niin et tule wikapääksi sinulle uskottujen sielujen kadotukseen.

Kun sanotaan Hänen kantavan niitä syliisjäänsä, eikä sillä tarkoiteta, että Hän pitää niitä suuressa arvossa? Miin kyllä. Hän on lunastanut heitä werellänsä, Hänen sielunsa on ollut heidän edestänsä murheellinen kuolemaan asti. Hän pitää heitä syliisjäänsä, ettei yksikään hukkuisi. Ommärrättekö nyt näitten sielujen arwoa.

Jumalalla oli ainokainen poika, jonka Hän antoi kuolemaan, että syntiset saisivat elää.

Pitäkää kaikki arvossa, mitä ihmisten sieluihin kuuluu, walwokaa niitten yli, pitäkää heitä muuta kallimpana ja niin kantakaa heitä syliisjänne. Hän kohtelee heitä rakkaudella. Tehkää tekin niin. Te sanotte: „ne tarvitsewat kuria;“ tiedän sen, mutta eikö sekin voi tapahtua rakkaudessa? Te sanotte: „ne owat liian wäsyttäviä eikä niissä ole mitään rakastettawaa.“ Onkoohan meissä mitään rakastettawaa? Ellei Kristus olisi meitä rakastanut, ennen kuin me Häntä rakastimme, emmekö olisi jo kaikki hukkuineet? Totisesti niin. Mutta Hän rakasti meitä katsomatta meidän

syntiämme; niin tulee meidänkin katsomatta lasten wifoja kohdella heitä ja woittaa heitä rakkaudella.

Niin, tehkäämme näin Jumalan avulla, waikka se tuntui waikealtakin. Antakoon Jumala teille kärsiwällisyyttä, intoa ja ennen kaikkea rakkautta toimeshanne. Käytäkää kaikki Jumalan antamat woimat elintekoonne, siksi kuin juuri paimen tulee, jolloin te ilmestytte Hänen kanssansa funniaşsa.

Jumala siunatkoon teitä Kristuksen, tähden! Amen.

Sunnuntaikoulun hedelmiä.

Ne jotka opettawat joka sunnuntaikoulusşa, owat usein alakuloisia, sillä heidän waikutuksensa on heistä liian vähäinen eivätkä he woi tehdä kaikkea mitä he toiwowat. Tahdon sellaisille kehoitukseksi kertoa erään sunnuntaikoulunopettajan wiiden vuoden waikutuksesta. Tämän ajan kuluesşa oli hänellä ollut 88 oppilasta, jotka käwiwät koulusşa säännöllisesti. Suuri joukko käwi joskus koulusşa. Näistä 88 lapsesta 66 tunnusti Jesusta. Meljättäkymmentä heistä on nyt sunnuntaikoulunopettajina. Kuusi on uskossa Herraan nukkunut. Epäilemättä oli tämä opettaja usein alakuloinen ja kyşyi itsöksensä mitä siitä oli tulewa jota hän kylwi kyynelillä ja rukouksilla; erittäinkin kun ei

hän alussa nähnyt mitään hedelmää waikutuksestaan. Pimeinä hetkinä luuli hän usein siemenen langenneen kivistöhön, mutta juuri kuin hänen pelkonsa oli suurin, ja aika pimein sekä hänen toivonsa heikko, näytti Jumala hänelle, ett'ei hänen työnsä ollut turha. Muutamat oppilaat, jotka eivät näyttäneet pitävän hänen opetuksestaan paljon lukua ja joitten sydämmet olivat enimmäen paatuneet, jättivät itsensä Jesuksen haltuun ja tapahtui sitten vuosien kuluessa että ne, jotka olivat surma olleet, tulivat ilofsi. Katjellessaan mitä Jumala hänen kauttansa oli waikuttanut taifi hän huudahtaa: „tulkaa katjomaan Herran tekoja.“ Seurakunnassa löytyi totuuden tunnustajia, joitten pelastukseksi hän oli työskennellyt ja rukoillut. Häntä ilahutti joukko sunnuntaikoulunopettajia, joitten waikutusta Jumala oli runsaasti sunnannut ja joista hän tunsi monta entisiksi oppilaisijensa. Hän iloitsi ajatellessaan saavansa kerran heitä nähdä autuaitten joukossa, olen katoamattomalla kruunulla kaunistettuina.

Kaikki uskolliset opettajat saawat hedelmiä waikutuksestaan. Menköötpä he lepoon waikka jo paljoa ennen työnsä hedelmän kypsymistäkin, mutta heidän tekonsa seurawaat heitä. Seuraawa tapaus todistaa sen.

Gräs sunnuntaikoulun lähetyssaarnaaja meni kerran, matkustaessaan Amerikan läntisissä maakunnissa, erään sunnuntaikouluun, ja hänen siellä ollessansa astui esiin äskfen kääntynyt, etewä lainoppinut ja piti mitä liikuttawimman puheen. Hän ei ollut käynyt millään sunnuntaikoululla 25 vuoteen. Mutta nyt kun Herra oli saanut nöyryyttää hänen sydäntänsä, oli sunnuntaikoulu hänestä parhain

paikka, missä hän kävi. Tämä ylpeä mies, joka ennen oli ollut raamatun totuukfien epäilijä, iloitti nyt saadessaan lapsen tavalla istua oppimassa Hänestä, joka on siiveä ja nöyrä sydämestään. Hän kertoi kuinka hän nuorena sai sunnuntai-koulussa piston sydämmeensä ja kuinka hänen vanhemmaksi tultuansa uskottomuus sai hänessä vallan. Mutta sunnuntai-koulussa annettu opetus ei monien vuosien kulu- tuakaan ollut hänessä vaikuttamatta, kunnes Jumalan hen- ki johdatti hänet antamaan sydämmeensä Jesukfelle. Hänen opettajansa ei juinkaan eläesfänjä saanut tietää mitä ope- tukfensa oli vaikuttanut, mutta Jumala ja hänen enkelinsä sen tietävät ja kerran opettaja ja oppilas saavat yhdessä iloita hänen istuimensa ympärillä. Eikö tämä kehoita meitä työskentelemään, vaikka kallio on kova ja maa näkyy ole- wan hedelmätön.

Muutama vuosi sitten meni kaksi wallasnaista kaupun- gista maalle kesää viettämään. Heillä kun oli muutamia joutohetkiä ja Jesuksen rakkaus waati heitä hyvää tekemään, perustivat he erään neidin kanssa sunnuntai-koulun paikka- kunnalle. Hyvä olisi jos kaikki uskowaiset, jotka viettävät kesänjä maalla, tekisivät samoin. Yksi otti opettaakfensa poikia, jotka näkyivät olevan oppimattomia. Ne oppivat muutamia raamatun osia ulkoa ja lukiwat niitä koulussa. Opettajat kokivat niitä selittää ja monella tavalla miellyt- tää lapsia lauluilla, puheilla ja rukouksilla. Yhtä asiaa ei- wät he milloinkaan laimiinlyöneet: joka sunnuntaina tekivät he nämät kysymykset: „tahdotteko tulla Jumalan lapsikfi? Koetatteko niikfi tulla? Woisitohan teille olla se helpom- paa toiste kuin nyt?“ Tämän kertoja sanoo: saatan kun-

minkin yhdestä pojasta sanoa, että hän aina meni kotiin liikutetulla omaatunnonla, tuntien welvollisuutensa olewan etsiä rauhaa Jumalan kanssa. Waikka koulu pidettiin luhasssa eikä ulkonaista wiehätystä ollut, tuli se paikka hänelle taiwaaksi. Kolla ja kiitollisuudella hän tunnustaa opettajattaren ansioksi kääntymisensä ja oman hengellisen waiikutuksensa sittemmin sunnuntai-koulussa sekä muualla. Kiitollisuudella hän aina muistaa tätä opettajatartansa.

Kysymysten tekemisen taito.

Kirj. Josua G. Fitch.

Nämä on tärkeä aine teille kaikille, jotka tahdotte tulla hywiksi sunnuntai-koulunopettajiksi. Opetuksenne menestys riippuu enemmin kysymysten tekemisen taidosta kuin muista opettajan ominaisuuksista. Opettajalla woi kyllä olla sujuwa puheenlahja, hänen opetustapansa woi olla hywä ja hän saattaa osata walita walasewia esimerkkejä eikä kuitenkaan olla onnistunut opettaja. Kuulemme kaiken olewan sillä tehty, että olemme pitäneet sujuwan esitelmän, mutta unohtamme sen arwon riippuwan siitä, miten lapsi on sen oppinut ja käsittänyt.

Ollaksemme wakuutetut oppilasten oppimisesta ja opettajiemme kätittämisestä on tarpeellista osata oikein käyttää sitä opetus-wälikappaletta, jota nyt aiomme tutkia.

Olemme sanoneet kysymysten tekemisestä taidoksi ja taito onkin se syystä, että se on käytännöllisesti opittawa, eikä sitä puhumalla opi. Tämän taidon oppimiseen tarvitaan paljon kärsiwällisyyttä, rakkautta asiaan ja pitkää kokemusta.

Mutta jos tämä riittäisi, niin ei minun olisi tarwinut tehdä kysymysten tekemisen taitoa eri tutkintoaineksi. Ollisi tällainen neuwo ollut kylliksi: „menkää kouluun, työskennelkää siellä ja oppikaa kysymällä kysymysten tekemisen taitoa.

Löytyy kuitenkin tieto, taito, joka käsittelee kysymysten tekemisen tapaa.

Katikki inhimillinen toimi on perusteesta lähtewä ja siihen nojautuwa. Miinkuin taiteilijan täytyy tarfoin tutkia käytettävien tapojen perustetta ja tuntea käytännössä tarwittawia yleisiä sääntöjä, niin ei liene meille tarpeetonta tutkia kysymysten tekemisen yleisiä sääntöjä. Meidän tulee saada selwille ei ainoastaan miten taitawan opettajan tulee tehdä kysymyksiä, waan myös miksi yksi menetystapa on toista parempi tai huonompi.

Opetuskysymykset taidetaan jakaa kolmeen luokkaan sen mukaan, mitä niillä tarkoitetaan.

Kysymykset saattawat ensiksi olla niin kutsutuita valmistawia, jolloin opettaja tekee johtawia tutkimuksia, tutkii oppilaansa taitoa ja valmistaa häntä ottamaan opetusta vastaan.

Wielä sellaisia kysymyksiä, joitten ohessa ja joitten kautta oppilaalle annetaan todellinen opetus, hänen ajatujensa harjoitetaan ja häntä pakotetaan ottamaan, niin sanoaksemme, todella osaa opetukseen.

Kolmanneksi tutkinto kysymyksiä, joitten kautta opettaja tutkii omaa työtänsä sekä miten hyvin ja perusteellisesti oppilas on oppinut ainetta.

Jos tarkoin huomaamme tätä kysymysten erotusta, niin ymmärrämme mitä eräs etewä opettaja tarvoitti sanoesjaan kysymyistäwasta, että hän sen kautta ensin antoi oppilaille tietoja ja sitte wasta kyseli heitä.

Jos tahdomme walmistaa lasta ottamaan opetusta vastaan, tulee ensin ottaa tarkoin selwä siitä, mitä se jo tietää ja mikä perustus eli alkutieto hänellä jo on, poistaa wäärinkäsityksiä ja esteitä, jotka saattawat opetustamme estää ja miellyttää ainetta hänelle; „sillä tämä on,“ sanoo piispa Wately, „ensimmäinen ehto oppilaan huomion saattamiseen.“

Opettaja ei woi miellytystä waijuttamatta toiwoa enemmän menestystä kuin maanwiljelijäkään, joka kynthämättä kyswää peltoja. Oppilaisessa herätätte tiedonhalua ja itäänkuin kynnätte peltoa tiedon siemeniä warten, jos ajatujella ja älyllä tehdyillä, itjensä tuntemiseen saattawilla kysymyksillä walmistatte opetustanne. Jos näin menettelette, niin tiedot, olkootpa ne uusiakin, tulewat paremmin ymmärrettyiksi ja muistetuiksi. — Niin, olkoon se kaiken opetuksen ohjeena ett'ei yksityistä, yhteydestänsä irroitettua tietoa ymmärretä eikä muisteta.

Alinoastaan se pysyy muistossa, mikä on ennen tun-

netun kanssa yhteydessä tai minkä katsomme kerran tarvitsemamme. Koettakaa siis kaikessa tapauksessa saada uusi ja entinen tieto sijälliseen ja liikäiseen yhteyteen oppilaan ajatuksessa. Antakaa uuden olla entisen kehittäjänä, lapsen sielussa kätetyn ajatuksen kehittäjänä. Seiwakaa kallis kulta lapsen sielun syvyydestä ja te kelsitte keinon sen käyttämiseen lapsen tarpeen mukaan.

To alussa sanoimme kysymystawalla päästävän kahden tarkoituksen perille.

Ensimmäinen on: todellisen opetuksen antaminen ja toinen: opetuksen jälkeen tutkiminen miten oppilas on oppinut.

Muutamet opettajat luulewat viimeainitun olewan kysymystawan ainoan hyödyn. Mutta se on juuri erehdys. Suurin hyöty siitä on se, että totuus sen kautta paremmin mieleen teroitetaan ja kiinnitetään. Jokaisista opetusainetta pitäisi siis ensin kyseltämän, ennenkuin uutta opetetaan.

Suurempi osa sunnuntaioulussa annettawasta opetuksesta on luullakseni yhdistetty raamatunlukemiseen. Tavallinen tapa on antaa lasten lukea kunkin wärsynsä ja sitten kysellä luettua. Olen useinkin opettaessani huomannut huonon sijälusun ja raamatun wanhain sanajärjestyksien ja puheenparisien estävän lapsia oikein käsittämästä luettua. Jos tekisin kysymyksiä wasta lopussa, niin monet tärkeät tekstin totuudet eivät tulisi huomatuiksi ja wastaukset tehtyihin kysymyksiin tulisiwat tyydyttämättömiksi.

Muttaaksemme johonkin määrin tätä tulee meidän luettaessa tehdä kysymyksiä ja tarkoin huomata ett'ei mikään waikea eikä wanha sana jää selittämättä. Koeta saada

oppilaisia tarkkaavaisiksi kysymällä wälin yhtä, wälin toista. On sekin sopiwa, etenkin nuorempia lapsia opettaessa, että fittenkuin oppilaat owat lufeneet tekstin, opettaja lukee sen itse harwasti ja selwästi sekä painolla niin paljon kuin mahdollista ja fitten kysyee luettua perin pohjin, ennenkuin hän jatkaa.

Kun teksti näin on luettu, annetaan lasten panna kirjat kiinni, ja fitten kaikki kysellään uudestaan, yleisesti sowitztelemalla, tutkiaksemme josko lapset owat tekstin sisäl-
töä käsittäneet ja oppineet.

Tällaisesta menettelemisestä on kassinkertainen hyöty: selwän ja painolla lukemisen kautta lasten sisäluku parantuu ja on se heille hywänä esimerkkinäkin; jota paitsi opetus kyselemällä ja selittämällä tulee helpommaksi. Tutkimalla tekstiä kaikin puolin ja perin pohjin saatatte toiwoa saawan-
ne tyydyttäviä wastauksia kertauskysymyksiin, sekä opetuksen tulewan järjestetyksi, pysyväiseksi ja hedelmiä tuottawaksi. Tuleepa opetuskin oppilaisille ja opettajalle iloiseksi ja kehoit-
tawaiseksi; ei mikään waituta niin masentawaisesti eikä mi-
kään wähennä lasten intoa niin paljon kuin se, että opet-
taja kyseltyänsä ja kerrottunsa ilman järjestystä tekee lop-
pukysymyksiä, joihin he eiwät osaa tyydyttävästi wastata.

Tahdomme erittäinkin huomauttaa että teksti toijella ferralla käydään pikemmin läpi kuin ensi ferralla, mutta toiwottawaa on että kertauskysessä koko teksti käydään läpi ja silloinkin joka lasta kysellään.

Minun on wielä muistutettava mikä erotus on tehtävä valmistawien ja kertauskysymyksiin välillä. Edellisessä tapauksessa tehdään waan joskus kysymyksiä kaikille

Lapsille, sillä harvoin käytettynä se kiihottaa ja elähyttää opetusta, kun siten suuremman osan täytyy yht'aikaa ajatella ja tiedoillaan edesauttaa yhteistä opetusta. Mutta älkää aina kyselkö kaikkia lapsia yht'aikaa, vaan kyselkää heitä yksittäinkin, muuten tulette petetyksi.

Se näyttäneen ristiriitaiselta, mutta on kuitenkin totta, että koko joukko lapsia saattaa yllimalkaan näyttää taitavalta, samalla kuin yksityiset niistä ovat hyvin wälinpitämättömiä, taitamattomia ja ainoastaan puolittain tarkkaawia. Tahtomatta tahallaan pettää opettajaa saattawat he näet pian oppia kääppäämään jonkun puolijanan tahi puolinaisen lauseen kumppaneiltansa, jonka he sitte ilmašewat omana tietonansa ja opettaja tulee siten petetyksi heidän tietojensa ja tarkkawaijuutensa suhteen.

Kun te näin, opetusta elähyttääksenne, kyselitte kaikkia oppilaisia yht'aikaa, tulee teidän kaikessa tapauksessa tehdä samat kysymykset erittäin yhdelle tai kahdelle lapselle, semminkin sille, jonka luulette tarkkaamattomaksi.

Jokainen lapsi on kaikissa tapauksissa saatettava siihen wakuutukseen, että sen tulee itse tehdä tili käsityksestänsä ja tarkkawaijuudestaan, jott'ei se oppisi luottamaan kumppaniansa tarkkawaijuuteen eikä ajatukseen.

Jättäkäämme nyt eri kysymysten tarkoitus sikkien ja huomattaamme muutamia kohtia, joista kysyjän aina tulee ottaa waari itse kysymysten muodon ja pituuden suhteen.

Ole ensiksi yksinkertainen puheisjasi. Käytä niin harvoja sanoja kuin mahdollista ja sowita niitä lasten ikään ja kehityskantaan katsoen. Muista ett'ei kysymysten

tarjoitus ole näyttää omaa oppiäsi eikä omia tietojaasi, vaan lasten tiedot ovat saatettavat näkyviin. Sangen tärkeä on tehdä niin lyhyitäisiä kysymyksiä kuin mahdollista. Olkoon opetusjesi sellainen, että läsnäolewan kuuntelijan tai johtajan huomio kääntyy lapsiin eikä sinuun. Kuuntelijan ihmetteleminen lasten edistymistä tyydyttäköön opettajaa. Älköön hän omaa kunniaanaja esikö. Vanha latinalainen wisauden ohje sanoo: „taitoa on taidon kätteminen.“ Se on: paraimmat ja jaloinmat taidot tulewat wähaarwoisiksi, jos taiteilija pyytää huomiota herättää tarpeettomasti näyttämällä mekaniillista taitawuutta ja teaatterillista menettelyä.

Wakesja tapauksesja saatte, kuten mainittiin, „taiteen=ne“ suhteen pitää parhaampana kysymyksenä sen, joka wetää wähintä huomiota opettajaan, waan enintä oppilaisiin.

Tämän yhteydesjä tulee minun huomauttaa pari muutaakin tärkeää sääntöä: kysymys älköön sijältäkö wastauستا. Toisiksi: älköön kysymys olko niin lawea että wastaus tuliji sijältämään monta asiaa. Parempi on hetkeksi lakata ja tehdä pari alistettua kysymystä saadaksenne toiwottua wastauستا, kuin että kysellesjä esittää heille jotakin, jota he osaisiwat sanoa, jos tehtäisiin helppoja kysymyksiä.

Opettajan ei pidä milloinkaan mitään kysymyksesjä kertoa, sillä sellainen kysymys tulee wälttämättömästi sijältämään toiwottua wastauستا ja siitä seuraa, ett'ei oppilas tarwitse ajatustaan eikä muistoaan käyttää. Tahdon esim. esittää, että Jerusalem on etewin kaupunki pyhässä maassa. Otaksu, että minä menettelen näin:

„Mitä on etewin kaupunki pyhässä maassa?“ „Jerusalem.“

„Missä maassa Jerusalem on etewin kaupunki?“ „Pyhässä maassa.“

Tässä ensimmäinen kysymys sisältää toisen vastauksen ja seuraus on, että se vaatii vähän tai ei mitään ajatuksen ponnistusta eikä tietoja kartuta. Tästä syystä on tarpeellista, raamatunpaikkaa kysellessä, wälttää tekstin omien sanojen käyttämistä, muuten suuresti erehdymme lasten todellisen tietomäärän suhteen.

Otaksun, että teillä esim. on aineena Jumalan käsky: „sinun pitää rakastaman lähimmäistäsi niinkuin itseäsi“, ja olette valmistavissa kysymyksissä huomanneet, ett'eivät lapset ymmärrä sen tarkoitusta eivätkä osaa tyydyttävästi wastata. Vertaus laupeaasta samarialaisesta on otettu selitettäväksi. Kaksi tai kolme lasta on kufin sen lufenut ja sitten opettaja lufee lapsille selwästi ensimmäisen wärsyn:

„Yksi mies meni alas Jerusalemissa Jerichoon, ja tuli ryöwäritten käsiin, jotka hänen alasti riisuiwat ja haawoittiwat ja weniwät pois ja jättiwät hänen puolikuolleeksi. Luf. 10: 13.

Muutamamat opettajat alottaisiwat näin kysellä: kenestä tämä wertaus kertoo? Yhdestä miehestä. Mistä hän meni? Jerusalemissa. Minne? Jerichoon. Minäkälaisten käsiin hän tuli? Ryöwäritten. Mitä he tekewät hänen waatteillensa? He riisuiwat hänen alasti. Mitä he tekewät hänelle itsellensa. He haawoittiwat hänet. Mihin tilaan he jättiwät hänen? Puolikuolleeksi.

Huomattava on tässä, että opettaja on käynyt koko kertomuksen läpi ja tehnyt kysymyksen joka osasta; siinä hän on tehnyt oikein. Mutta huomattava on myös, että joka kysymys seurasi tekstin sanoja ja vaati vastaustejfi waan yhden sanan. Kun kertomus vielä on oppilaan muistossa, on hänelle helppoa wastata joka kysymykseen ponnistamatta ajatustaan ja waiwaamatta muistoaan; niin, onhan se mitä helpointa sanoa ainoan poisjätetyn sanan tällaisissa lauseissa, joita yllä on kysymykfinä tehty eikä kuitentkaan tietää tekstin sijällöstä kokonaisuudessaan mitään. Jos te siis tahdotte saada lapsia käsittämään tekstin todellista tarkoitusta ja sijältöä tulee teidän tehdä kysymykset sellaisiksi, että ne sijältävät muita kuin tekstin sanoja ja ett'ei niihin woi wastata tekstin sanoilla.

Käykäämme vielä kerta saman aineen läpi ja tehkäämme johdannoksi pari valmistawaa kysymystä:

Kuka puhui nämät sanat?

Kenelle ne lausuttiin?

Miksi ne lausuttiin?

Kerro lainoppineen kysymys.

Mistä kerrotaan wertaufjesja? (Erlaisia wastaufjia).

Yksi sanoo: miehestä, joka meni matkalle.

Miksi kutsutaan miestä, joka menee matkalle? Matkustajakksi.

Missä maassa hän matkusti? Judeassa.

Näytetään kartalla hänen tiensä. Mille suunnalle hän matkusti? Itäänpäin.

Minkälainen oli maa, missä hän matkusti?

(Tässä opettajan tulisi tehdä muutamia muistutuksia sen asemasta ja luonnosta).

Mitä tekstistä opimme maan laadusta tänä aikana? Se oli harvaan asuttu, siinä oli vähän ajettuja teitä, j. n. e.

Mistä sen tiedätte? Koska mies tuli ryövärritten käsiin.

Taidatteko „tuli“ sanan sijaan muuta sanaa sanoa? Joutui.

Mitä ryövärit tekivät matkustawaiselle? He riijuivat hänen waatteensa.

Mitä muuta he tekivät hänelle? He löiwät hänet. Selitä se sana! He wahingoittiwat, tekivät valjon pahaa hänelle.

Mistä tiedätte hänen tulleen wahingoitetuksi? He jättiwät hänen puolikuolleeksi. Melkein he tappoiwat hänen.

Huomaa tässä tarkoituksen olleen kahtalaisen. Ensin ett'ei kysymys sijällä wastauستا, sentähden on toista lausetapaa käytetty ja lapset owat saaneet wastata omilla sanoilansa. Toiseksi ett'ei tyydytä wastauksiin, joissa on yksinäisiä sanoja eikä kertomuksessa olewiin sanoihin, waan on enemmän tawallisia sanoja käytettävä wastauksessa.

Lapset osaawat usein yksinäisillä sanoilla tyydyttävästi wastata opettajan kysymyksiin ja woiwat kuitenkin olla tietämättömät tekstin sijällöstä.

Sittenkuin teksti yllämainitulla tawalla on käyty läpi, wärssy wärssyn perään, tahtoisin esittää kysymysten muodon muutettawaksi seuraawalla tawalla:

„Mitä tämä teksti on meille opettanut?“

„Matkustaja matkusti Judean etewimmästä kaupungista toiseen kaupunkiin Jordanin lähellä, koilliseen päin.“

„Ja mitä hänelle tapahtui?“

„Hän tuli ryöstetyksi, melkein murhatuksi ja aavutomaan tilaan jätetyksi.“

Opettajan ei pidä milloinkaan tyytymän, ellei hän saa täydellisiä lauseita vastaukseksi kysymyksiinsä. Nämät lauseet selittävät ja kehittävät tekstissä esiintyviä sanoja, joita tekstiä läpikäydessä on koetettu selittää.

Muista että waiillinaisen lauseen täyttämiseen ei muuta tarwita kuin että lapsi on wähän tarffaawainen ja käyttää muistoansa. Jos joku oppilaisista on ollut tarffaamaton tai on antanut ajattelemattoman, koneellisen vastauksen, tulee opettajan kohta tehdä tämänkaltaisia kysymyksiä: „mitä nyt sanomme?“ tai, „mitä saimme tietää siitä henkilöstä?“

Ota waari että tällaisen kysymyksen vastaukseksi kononainen lause on lausuttawa; mahdotonta on wastata kysymykseen ponnistamatta ajatustaan, walitsematta sanoja ja täydellisesti tuntematta aineitaan.

Suuresta arwosta on jekin, että kysymykset owat selwät eikä eksyttäväiset ja ett'ei niihin woi antaa muuta kuin yhden vastauksen.

Tottumattomat opettajat tekewät usein liian epäselwiä ja laweita kysymyksiä, esim.: „Mitä hän teki?“ „Mitä Abraham sanoi?“ „Miltä tuntui Josefista silloin ja silloin?“ „Mikä opetus meillä on työstä?“ — kysymyksiä, joihin hän itse epäilemättä tietää oikean vastauksen, se kun on jo walmis hänen ajatuksisansa, mutta

joihin voidaan antaa muitakin yhtä hyviä vastauksia sen mukaan miltä kannalta eri henkilöt katselevat niitä. Ei hän sitä ajattele, vaan otaksuu, että mikä on hänelle itsellensä selvää, sen pitäisi oleman selvää muillekin. Hän unohtaa, että lasten ajatukset kulkewat, niin sanoaksemme, toista tietä kuin hän itse ja pääsivät kuitenkkin samaan päämäärään.

Tällaisen edellytyksen nojalla hän ei hyväksy vastausta, waikka se olisi wallan oikea; kun sitä vastoin lapsi, joka antaa hänen edellyttämänsä vastauksen, saa kiitoksen ja tulee suosituksi, waikk'ei se sitä ansaitse enemmän kuin toinenkaan.

Olen huomannut epämääräisten ja epäselvien kysymysten vaikutuksen kolmenlaiseksi niitten lasten eri luonnonlaadun mukaan, joille ne tehdään. Ajattelewa ja ymmärtäwä poika tulee kokonaan hämille; hän tahtoo antaa oikean vastauksen, mutta kun hän ei tiedä minkä vastauksen opettaja hyväksyy, niin hän on waiti ja pidetään häntä ehkä syyttömästi pöhlöpäänä. Rohkea ja luulottelewa poika, joka ei ole tottunut ajattelemaan, vastaa kohta kun kysymys on tehty; hän ei pidä siitä lufua, vastaako hän oikein tai wäärin — hän yrittää ja onnistuu ehkä. Täten hän tottuu hänen luonteellensa turmiolliseen tapaan.

Löytyy kolmas laji lapsia, jotka owat taitamattomat, suttelat ja kawalat, jotka ottawat waarin opettajan ominaisuuksista — hänen opetustawastansa, hänen kysymyksiensä laadusta y. m. ja täten he pian huomaawat minkä vastauksen hän tahtoo. Heillä ei ole paljon taitoa käsiteltävässä aineessa, mutta he ahkeroitsewat ajatella minkä eri sa-

nan eli omituisen vastausten opettaja tahtoo kysymyksiinsä. Mitä kasvatukseen ja ajatuksen kehitykseen tulee, en epäile sanoa horjuvain, laajain ja kaksimielisten kysymysten paljon vahingoittavan lapsia; ja kuitenkin monet sunnuntai-koulunopettajat ovat syypäät tähän wikaan. Samasta syystä on sellaisien kysymysten tekeminen wältettävä, joihin ei woi toivoa vastausta. Taidesanat ja muut lapsille käsittämättömät, tuntemattomat asiat owat ensin selitettävät ja sitten kyseltävät.

Wallan moitittawa on tapa sanoa lauseen ensimmäisen tai toisen sanan, sanan, ensimmäisen tawuun, jota lapset eiwät muista. Kaikki tällaiset erhyetykset totuttawat lapsia arvaamaan ja meidän tulisi aina muistaa, ett'ei mikään tottumus ole oikealle ajattelemiselle wahingollisempi, ei mikään wai-kuta pintapuolisuuutta eikä itsensä pettämistä niin paljon kuin juuri tämä. Sitä tulee siis kaikin tawoin karttaa ja wälttää. Tämän warmimpana wälikappaleena on tarkka kysymystemme muodostaminen, tarkoin punnitseminen, josko lapset owat niitä ymmärtäneet oikein, sekä waarin ottaminen, ett'eiwät ne sijällä useampia kysymyksiä kuin joihin meillä on syystä odottaa selwiä ja tarkkoja vastauksia.

Wöytyy eräs laji kysymyksiä, joita ei woi kutsua kysymyksiksi, kun ne owat waan teeskenneltyjä. Tarkoitan sellaisia, joihin woi wastata „on“ tahti „ei.“ Wastaus on jo kysymyksessä, sillä mahdotonta on tehdä sellaista kysymystä ilmoittamatta äänellään, mitä vastausta tahdotaan. Seullaan pari esimerkkiä: „Onko oikein kunnioittaa isää ja äittä?“ „Ojottiko Abraham uskoa, kun hän uhrasi poi-

kanja Jifakin?" „Kuutetkos psalmien tekijää hyväksi mieheksi?" „Kafastiwatko fariseukset todella totuutta?"

Tällaiset kysymykset eivät waadi ajatuksen ponnistusta: jokaiseen näistä woipi antaa waan kaksi vastausta ja minun täytyy kysymystä tehdesäni wälttämättömästi ilmaista minä näistä vastauksista waadin. Wallan wälttävät ne siis owat, ellei niitä tahdota käyttää muuttamien minuuttien täyteenä, joita luullaan lasten tarwitsewan lewätäksensä.

Hyvä kysymys kiihottaa oppilasta ajattelemaan, se saattaa hänet koko sieluneen tutustumaan tutkittavaan aineeseen ja tekee opetuksen wiehättäväksi ja opettawaiseksi.

Tämä kysymyksen muodosta. Tutkikaamme nyt lyhyesti kysymysten järjestystä. Mitten tulee toisiansa seurata järjestyksessä: edellisestä vastauksesta on jokainen kysymys johutuwa ja luonnolliseen ajatusyhdistykseen yhdistyvä. Vöyhien, yhteydettömien, jattumalta tehtyjen kysymysten kautta katoa kysymystawan arwo ja hyvä vaikutus. Olkoon kysymysten muoto kuinka oikea tahansa, olkoot ne oppilasten ajatusten ja taitojen kiihottimina, niin ei oppilaan mielessä vaikutus tule edulliseksi eikä pysyväiseksi, elleiwät kysymykset ole tehdyt järjestyksessä; sillä kaikki mitä yhdyttömästi opitaan, on muistosjakin yhdytöntä. Sangan tarpeellista siis on kysymyksiä tehdesä aina pitää mielessä nitzen yhdistäminen niin, että jokainen uusi vastaus selittää edellisessä vastauksessa selittämättömän asian.

Kun kysymykset tehdään siinä järjestyksessä, tulee opetus kokonaiseksi ja woimalliseksi ja meillä on syytä toinwoa opitun pysyvän oppilaan muistosja.

Olemme luullakseni kaikki jostus sanomalehdissä lufeneet kertomuksia oikeusjutuista ja ihmetelleet todistajien tuomioistuimen edessä antamia yksinkertaisia ja täydellisiä kertomuksia. Tunnemme ehkä jonkun henkilön nimen, tiedämme hänen olevan siivistymättömän ja puhuvan katkonaisella ja huolimattomalla tavalla, mutta kun luemme hänen teeskentelemätöntä ja kokonaista kertomustansa tuomioistuimen edessä, niin hämmästyimme; ei ole tyhjiä sanoja eikä tarpeettomia asioita puhuttu eikä kuitenkään mitään tärkeää asiaa ole poiskaan jätetty.

Ohmettelemme miten tällainen mies taitaa niin monen kuulijan läsnäollessa antaa kertomuksensa niin sopivalla tavalla ja walituilla sanoilla. Hyvä! minä sanon sen teille kohta. Hänen alkuperäinen kertomuksensa ei ollut sellainen kuin sanomalehdissä oli kirjoitettu. Mutta hän seisoi miehen edessä joka oli kysymysten tekemisen taidon oppinut ja hän wastasi waan niihin kysymyksiin, joita tuomari teki hänelle. Kirjeenwaihhtaja kirjoitti wastaukset näihin kysymyksiin siinä järjestyksessä kuin ne annettiin. Kertomus on sentähden kokonainen, että tuomari edeltäpäin tiesi kertomusta johtaa ja taisi päättää mikä oli tarpeellista ja mikä ei ollut tarpeellista asianwalajemiseksi sekä asettaa kysymyksensä niin että tapaukset tulivat täydellisesti kerrotuiksi.

Meidänkin tulee tehdä kysymyksiemme, etenkin kertauskysymyksiemme niin, että jos lasten wastaukset kirjoitettaisiin, niistä tulisi täydellinen ja kokonainen esitys tekstin sijällöstä.

En kuitenkään tahdo tätä ohjetta tarkoin seuratawaksi sunnuntai-koulunopetuksessa. Opetuksen kuluesja woipi wäärinkäsityksiä tulla ja nämät owat oikeis-

tavat; woipi esiintyä vaikeita, selitystä kaipaavia sanoja; teksti saattaa johtaa uusiin ajatussuuntiin, jotka vaativat hetkeksi poikkeamista aineesta. Tuleepa usein tarpeelliseksi poiketa vähän suunnitelmasta aineen valajemisen tai muiden syitten tähden. Alkoon yksikään opettaja olko niin järjestöllinen, ett'ei hän huomaisi näitä asianhaaroja. Alkäämme ajatusjohtojen kokonaisuuden saavuttamiseksi liiaksi järjestelmä kysymyksen järjestystä. Alkäämme myöskään unohtako tarpeellisten selitysten ja oikajemisien tekemistä. Opetuksen päätarcoitus on kuitenkin muistettava; kaikki turha poikkeus tarkoin väkettävä ja tekstin vaikeimmat kohdat toistaiseksi jätettävät, jotta tärkeimmät totuudet eiwät jäisi mieleen teroittamatta.

Opettajan menestys riippuu paljon kysymysten ulkonaisesta esittelemisestä. Wilppaus on sangen tärkeä. Pitkällinen ja hitainen menetyks wäsyttää lapsia ja tekee heidät haluttomiksi opetukselle. Tehkää kysymyksiinne elävästi ja wilkkaasti. Alkää antako yhdenkään lapsen olla tarffaamaton. Harrastakaa opetusainetta, niin opetus tulee eläväksi ja woimalliseksi ja lapsetkin innostuivat. Wälttääkää pitkiä wäliaikoja, yksitoikkoista ääntä ja wenyttävää, hidasta puhetta. Alkää sanoja sanoja käyttäkö kysymyksiin, pyytäkää kaikin tavoin saada oppilasta innostuneeksi ja eläväksi. On toki muistettava, ett'emme woi antaa enemmän kuin meillä on. Emme woi saattaa muita korkeammalle kannalle kuin itse olemme; tärkeätä on siis, että olemme itse innostuneet aineeseen ja mielistyneet muille teroitetttawaan totuuteen, jos sen pitää heihin tunkeuman. Olen nähnyt opettajia, joitten koko olento todisti heidän puhuvan

sydämmestänsä elämän ja lunastuksen sanaa; olen nähnyt ilokhyleneitä kiiltävän heidän filmisjansä, kun Jumalallisen totuuden voima liikutti pienokaisia. Ja olen wakuutettu, että juuri nämät opettajat kerran saawat näyttää runsaita ja ihania hedelmiä Jumalan siunaamasta siemenestä. Turhaa on teeskennellä tunteilla, joita ei ole, tai olla innoikkaan näköinen toiwossa siten tehdä opetus liikuttawaisiksi; lapset näkewät pian teeskentelewäisen muodon ja jolla se on, hän menettää arwonja ja vaikutuksensa heidän filmisjansä.

Tahdon myös huomauttaa, ett'ei opettajan pidä käyttämän kysymyskirjoja eikä muistoonpanoja opetuksessa. Sel-laiset apulähteet owat kyllä hyvät edeltäpäin käyttää ajatusten järjestämisestä ja tekstin valmistamisesta warten. Mutta kysymyskirjan käyttäminen lasten läsnäollessa ei hywää vaikuta; he eiwät luota opettajaan, hän tulee itse si-dotuksi ja kaikki tulee jäykäksi ja koneelliseksi. Kysymykset, olkoot hyvät tai pahat, eiwät ole kirjasta eikä muistoon-panosta luettawat, waan lausuttakoon ne omantakeisesti op-pilasten tarpeen mukaan.

Hyvän opetuksen kautta opettajan ja oppilaan mieli ja ajatukset yhdistywät toisiinsa. Luettu sana ei milloin-kaan vaikuta minusssa niin kuin elävän ja läsnäolewan hen-filön suullinen puhe, jonka ajatukset yhdistywät minun aja-tuksiini ja owat minun tarpeeni mukaan. Tunnumme kaikki erotuksen saarnan lukemisen ja suullisen puheen kuulemisen välillä. Waikk'ei puheen sisältö ollut mitään erityistä, niin se, tunnollisesti ja elävästi lausuttuna, wai-kutti meissä enemmän kuin saarnan lukeminen. Sama ero-tus on kysymyksiä tehdesjä. Se on minusta paljon parem-

pi, että opettaja itse tekee kysymyksiä, waikk'ei se alussa hywin onnistuisikaan, kuin että hän on liiaksi sidottu kirjaan, joten hän ei saawuta lasten ajatuksia eikä tunteita. Uida korffipusfien avulla ei ole uimista ensinkään. Lufea kysymyksiä katkismuksesta tai muusta kirjasta ei ole kysymyksien tekemistä, waan lufemistä.

Lapsiakin tulee kehoittaa tekemään opettajillensa kysymyksiä ja wapaasti lausumaan epäilyksiänsä. Hywä opettaja ei pidä sellaisia kysymyksiä ikäwinä eikä sopimattomina, waan ne owat hänestä hywä todistus, että oppilas todella on seurannut ja ajatufsineen aineesen kiintynyt. Hänen tulee sowelijaalla tavalla wastata näihin kysymyksiin ja selittää niitä kohtia, joita lapsi ei käsitä ja siten poistaa waifeuksia. Tämä innostuttaa oppilasta ja tekee opettajan opetuksen enemmän hedelmää tuottawaksi.

Kaike, mitä on kysymystawasta sanottawa, woi yhdistää näihin sanoihin: se kiihottaa oppilasta ajattelemaan, se panee tahdon ja sielun kaikki woimat liikkeelle eikä ainoastaan muistoa teroita ja lompain hengen woimain wahingoksi; sanalla sanottu, se saattaa oppilaan jotenkin wapaaksi opettajan wallasta ja tekee hänet itsensä totuuden tutkijaksi eikä ainoastaan sen kuulijaksi.

Tähän päämäärään pääseminen pitäisi oleman kaike kysysemisemme tarkoitukse, sillä opetuksemme menestys on aina arwosteltawa — ei annettujen tietojen määrästä, waan siitä, miten oppilastemme ajatuslahja on kehittynt ja tutkimisen halu herännyt, joka on tulewalle menestymiselle paljon warmempi perustus kuin löyhästi koottujen tietojen

kaunistettu latominen, olkoon se pintapuoliselle katselijalle kylläkin kauniista katsella.

Sunnuntai-koulunopettajat! En voi kysyäni lopettaa, ennenkuin lausun teille muutamia kehitysohjauksia. Ensiksi tahdon teille lausua sydämmellisen kiitokseni jalosta, alttiiksi-antavaisesta työstänne Herran wiinamäessä. Noista on tietää näitten rivien tulewan niin monien henkilöjen luettawiksi, jotka Kristuksen rakkauden vaatimina panewat aikansa ja woimansa alttiiksi kootesjansa ja hoitaesjansa karitsoja hyvän paimenen hajalla olewasja ja heikossa laumasja. Raikki, mikä walaisee teitä paraiten toimittamaan tärkeätä ja jaloa työtä, on warmaanfin hyvää teistä. Teidän teidän usein tulewan alakuloisiksi ja arkamaisiksi ajatellesjanne mikä edeswastauksenne on, mutta rohwaistaa mieltänne! „Työnne on Herran ja tekonne on Jumalan halussa“ — Hän, joka antaa kylwäjälle siementä ja siunaa hänen wainioitansa, Hän on siunaawa teidän työnne rakkaudessa ja runsaasti palkitsewa teitä wanhurskasten ylösnousemisessa. Toi on että waikutukset lasten sydämiin usein owat koulun ulkopuolella ristiriitaiset opetuksenne kansja. Pienet tulewat teidän tykönne likaisista, siivottomista ja epäsiweellisistä kodeista, wietääksensä hetken koulusjanne. Te olette ehkä heidän ainoat hengelliset opettajansa. Teidän waikutuksenne kautta heidän sielunsa tulewat likempään yhteyteen näkymättömän maailman kansja. Teidän opetuksenne kautta he oppiwat „tuntemaan Jumalan ja jonka Hän lähetti Jesuksen Kristuksen.“ Teistä riippuu muodostaa heissä ensimmäistä ja pysyväisintä käsitystä synnin paheesta, pyhyiden tarpeesta, totuuden arwosta ja taiwaan puhtau-

desta. Kouluksja-olon hetki on ehkä ainoa waloisa ja toivoisa aika monelle lapselle, joka syntymästänsä asti saa kulkea epätaisaista, orjantappuraisista tietä. Jumalan ihmeellisen johdatuksen kautta he tulewat kouluunne ja käywät siellä muutamina sunnuntaina, mutta palaawat pian seuroihin ja toimiin, jotka owat ristiriidassa hengellisten waikutusten kansja ja owat omiansja tekemään kaiken opetuksenne mitättömäksi.

Tämä on todella mietittävä asia enkä epäile teidän ajatelleen sitä usein. Kuinka tärkeä siis joka hetken oikea käyttäminen on! Kuinka tärkeä käyttää tarjolla olevia wälitappaleita, jotta opetus tulisi tuottamaan niin paljon siunausta kuin mahdollista!

Niinkuin maallisten aineitten, luwunlaskun, historian ja maantieteen opettaja, joka saa opettaa wikon joka päivänä, tarwitsee tutkia aineitansa, tutkia oppikirjaansa wala-sewia firjoja ja ennen kaikkea tutkia parhaimpia opetustapoja taitaaksensa opettaa, niin on hyvä walmistus todella tarpeellinen teille, joitten tulee selittää pyhän raamatun jumalallisia totuuksia. Ne erehtywät suuresti, jotka luulewat hengellisten aineitten opettamisen maallisten aineitten opettamista helpommaksi. Se on päinwastoin. Pyhän raamatun opettamisessa tarwitaan enemmän waimaa, tajullisuutta ja tietoja kuin jonkun muun aineen opettamisessa. Mhke-roitkaamme siis jaada aina enemmin tietoa ja taitoa oikein jakaaksemme totuuden sanaa. Kertomus ja wertaus, psalmi jo profetia, neuwo ja oppi — kaikki waatiwat erityistä tutkimista, ennenkuin niitä opetamme. Me häpäisemme raamattua ja sen jumalallista antajaa, kun walmistamatta

opetamme pyhiä totuuksia. Meidän tulee kiitollisuudella ottaa vastaan ja käyttää kaikkea valoa, minkä historia, tiede ja oppineitten miesten tutkimiset pyhästä sanasta antavat; mutta ennen kaikkea meidän tulee kääntyä jumalalliseen opettajaan ja selittäjään, pyhään henkeen, josta Wapahtajamme sanoi: „Hän opettaa teille kaikki ja muistuttaa teille kaikki, mitä minä teille sanouut olen.“ Ja taas: „Jos joltakin teistä puuttuisi wiisautta, län annan sitä Jumalalta, joka jokaiselle antaa yksinkertaisesti eikä joimaa.“

Lopuffi. Pitäkää tärkeä toimenne kunniasa, waan älkää luulko olewanne siihen itsestänne kelmolliset. Muistakaa, että pienen lapsen, olkoon se kuinka typerä, kurja ja wälinpitämätön, powessa on jotakin, joka elää kauemmin kuin kirkkahin tähti taiwahalla. Muistakaa myös minä Mestarin palveluksessa te olette, kenenkä tahtoa ja käsityjä te selitätte; ja jos te sen teette, niin teillä on syytä toiwoa menestystä työstänne. Tutkieshanne joka päivä ruokoillen kirjain kirjaa Jumala selittää teille totuuden yhä selkeämmäksi. Opettamalla, wahwistamalla ja johtamalla teitä suuri taiwaallinen opettaja joka sunnuntai teidät auttaa. Hän antaa yhä enemmän menestystä työssänne, enemmän waikutusta lasten mieliin ja enemmän taitoa opettamaan sanaa, joka „walon kantaa ja hengen antaa.“

Sunnuntai-koulun hedelmiä.

Eräs sunnuntai-koulutyttö.

Hänen nimensä oli Maria L. Olen näkewinäni hänet istuvan firkoissa lasten seassa lehterillä katjellen minua ja pientä raamattua kädesjäsä. Olen wakuuttetu hänen tulleen saamaan rawintoa sielullensa. Lapsi-raufka olikin sen tarpeessa; sillä hän ei kotonaan saanut sielun rawintoa muualta kuin pienestä raamatusta. Hänen isjäsä oli näet epäilijä ja itse johdattaja uskottomain seurassa, joka kokoontui joka wiikko hänen talonsa wastapääsä olewaan rawintolaan.

Maria oli ruma, hänen ruumiinsa oli wiallinen, mutta hänen sielussaan oli Jumala asettanut kaikki hywään järjestykseen. Rauha ja ilo loiisti hänen sielustjäsä. Käydesjäsäni ensi kerran sunnuntai-koulussa saawutti hänen muotonsa ja wiijaat wastauksensa huomiotani. Hän oli huolellisesti, jopa turhamaisestikin, waatetettu, mutta turhamaisuus katosi jota enemmän hän kypsi taiwasta warten. Hän oli uskottoman isjäsä ainoa lapsi ja tämä rakasti häntä paljon. Hän oli niin innoistunut sunnuntai-koulussa käymiseen, ett'ei isä uskinnut murhetuttaa häntä kieltämällä sunnuntai-koulussa käymistä. Täällä pieni taimi kaswatettiin. Waikka hän kotona kuuli isjäsä kumppanien jumalattomia pilkkasanoja, ei hän milloinkaan läkshjäsä unohtanut.

Joka wiikko hän joi totuuden lähteesstä ja lapsi kas-

voi enemmän uskossa kuin isä uskottomuudessa. Hän ei milloinkaan ollut sana-kiistassa isänsä kanssa. Se oli molemmille onneksi. Hänen läsnäollessansa hän oppi laulujansa ja luki raamatun lauseitansa sekä rukoilikin usein pienessä kamarissansa. Hän rukoili isänsäkin edestä. Sen isä kyllä tiesi, waikk'ei sitä hänelle puhuttu. Se näkyi hänen kaswoistansa kun lapsi tuli alas pienestä ullakko-kamaristansa.

Tämä kaikki oli hiljainen todistus Jesuksesta. Epäilyksen linna kufistui vähitellen yksinkertaisilla wälikappaleilla. Suurella huolella rakennettu linnoitus rupefi rauhallisen waikutuksen kautta horjumaan perustuksissansa. Ei hän tarkastanut paljoko siitä oli häwinnyt, paljoko oli jäljellä. Hän yritti vielä olla pilkallinen uskottomain weljeinsä seurassa; waan pian hän muuttui arkamieliseksi. Sunnuntaikoulun walo loisti pimeydessä, wanhurskauden aurin gon säteet rupefiwat sulattamaan itsewiisauden jääkappaleita. Kuma lapsi raukka oli Kristuksen rakkaana firjeenä ja hengen firjoitus hänen sydämessänsä tuli tunnetuksi. Lapsen yksinkertainen jumalisuus pehmitti isän kowaa sydäntä. Mahdotonta oli taiwaasen waeltajan olla huoneessa lewitämättä taiwaallista hajua ympärillensä.

Wuosi kului. Maria kaswoi armoissa. Heikko maallinen maja tuli yhä heikommaksi. Mutta ruumiin heikontuessa hänen uskonsa, toiwonsa ja rakkautensa yhä wahvistui. Ne tuliwat huoneessa wallittewaa pimeyttä wahwemmiksi ja poistiwat sen. Ne woittiwat isän sydämen ja saattiwat hänet mielistymään siihen, mikä on rakasta, suurta ja jaloa. „Wahwasti warustettu mies“ wapisi howissansa. Altiainen itsensä kieltäminen, lempeys, kärsiwällisyys ja

jääliwäisyys, eläwä toivo ja iloinen odotus ryntäsivät aina ja woittamattomalla woimalla epäuskon warustuksia vastaan, kuones ne kaatuivat.

Sipä wakuuttamien todistustusten paljous olisi woinut järfeä sen muuria, sillä sitä vastaan hän oli warustettu walheen wiijastelemisella ja missä järjen wäitteet eivät riittäneet, siinä rakkaus syntiin oli warustuksen wartijana. Mutta wallan aseeton hän oli wastustamaan rakkaita silmäilyksiä ja sanoja, alituista mielenmalttia tuskanakin alla ja uskalijasta luottamusta Wapahtajan rakkauteen.

Gräänä iltana isä työnsä päätettyä meni Marian luokse, joka makasi likimmäisessä huoneessa. Hän istui wuoteellansa ja luki. Isä näki että se waiwasi häntä ja sanoi: „älä wäsytä itseäsi lukemisella, minä luen sinulle. Mitä kirjaa luet?“ Hän huomasi kohta mikä kirja se oli. Siitollisella katjanwolla tyttö antoi kirjan hänelle ja hän otti sen ääneti vastaan. Hän piti sen awonaisena käsisjansä, ollen hämillään mitä oli tehtävä. Wihdoin hän sanoi: „mistä luen sinulle, Maria?“ „Mikomukseni oli lukea Joh. 14 l. Isä on hywä ja lukee sen minulle.“ Hän luki hiljaa ja ajattelewasti. Oli jo aikoja kulunut siitä kuin hän näin luki raamattua. Hän oli tosin jostus sitä lutenut, mutta miten ja miksi? Hän oli wäittämistä warten sitä lutenut; uskowiusten synneistä, joista siinä puhutaan, ja kertomuksia ihmeistä y. m.; sellaista hän oli etsinyt. Mutta uyt hän lukee Wapahtajan rakkauden ja jääliwäisyyden sanoja: „älköön teidän sydämmenne murheellinen olko; jos te uskotte Jumalaan, niin uskokaat myös minun. Minun isäni huoneessa on monta asuinijaa: jos

ei niin olisi, niin minä sanoisin teille: minä menen valmistamaan teille sijaa: ja vaikka minä menen pois valmistamaan teille sijaa, niin minä tulen jälleen ja otan teidät tyköni: että kussa minä olen, siellä pitää myös teidän olemman. „Hän katjeli Mariaan; hänen filmänjã oliwat rukoukseen ja kiitokseen kãännetyt ylöspãin. Hän ei uskaltanut awata suutansa, mutta hänen sydãmmensã oli liikutettu. Hän jãnoi wihdoin: „luenko enemmãn?“ Wastaukseksi hãn pani pienen, laihan kãtenjã isãn kãteen, filmãillen hãntã wetisillã, rakkaudesta ja iloista loistawilla, filmilla. „Jã“, jãnoi hãn, „en woi olla waiti. Hän on minun Wapahjani, toiwosin hänen olewan sinunkin Wapahtajasi. Hän en Jãnsã huoneessa on monta asuinjãjaa; oi, rukouile hãntã valmistamaan sinulle yhden . . . Eikö hãn ole tãpötãynnã rakkautta?“ jatkoi hãn. „Hãn ei jãno: minã kãsten enkelini valmistamaan sijaa, eikã: sija on jo walmis, waan Hän walmistaa sen. Tãtã lukeisjani muistan aina aikaa, jolloin tulin kotiin jedãn tyköã. Sinã tulit asemalle minua vastaan, vaikka sinulla oli kire. Dotiin tultuamme oli äidin iso jãnomaton; ja tultuani kamariini, todisti kaikki siellä hänen rakkauttansa. Kaikki rakkaat kirjãt oliwat hyllyllã. Siellä oli pieni rasiakin, jota olin kauan toiwonut saada ja vaikka äidin terweys oli ollut heikko sillã aikaa, ei hãn kuitenkaan antanut kenenkããn muun jãrjestãã huonettani. Rasiissa oli wihko hywãnhajullisia, walkosia kuffia, joita sinã, isã kulta, olit poiminut. Niin Jẽsuskin itse walmistaa sijan minulle ja tulee ottamaan minua luokjensa. Jã, sinun tulee minun poismentyãni antaa Hãn en olla sinun wapahtajasi niinkuin Hän nyt on minun. En ole ennen tohtinut puhella

sinun kanssasi, mutta olen yöt päivät rukoillut edestäsi. Sydämmeni hartain rukous taiwaalliselle isälleni on ollut, että sinä ja äiti oppisitte rakastamaan Wapahantajaa. Sanomatta tätä sinulle en woinut kuolla. Lupaatkos ijä rukoilla Jesta ennenkuin kuolen? „Wahwasti warustettu huone wapiji epäilemättä. Epäilijän silmissä näkyi kyneleitä. Äiti astui sisään ihmetellen hiljaisuutta. „Äiti“, janoi tyttö ojentaen kättänsä, „minä toiwon että ijä ja sinä rakastaisitte Jesta ja seuraisitte minua kotoon, jonka Hän on walmistanut minulle!“

„Rakastan Häntä vähän“, huokaili äiti, „kuinka taisin olla sinun kanssasi samassa huoneessa ajattelematta Häntä, joka on tehnyt lapseni onnelliseksi?“ Tätä kuullessa Marian katjanto kuwasti taiwasta. Hänen isänsä kertoi minulle sittemmin ett'ei kunnioitus, rakkkaus eikä kiitollisuus ole kenenkään muun kaswoihin niin kuwautunut kuin hänen.

„Ijä ja äiti kulta“, wirkoi Maria witkallisesti, „langetkaa polwille jänkyne wieresssä, ennenkuin kuolen.“ Sahta kertaa ei hänen tarvinnut pyytää. He lankejivat polwillensa. Oi, mikä näky enkeleille! Heikko, ruma lapsi oli wanhempainja johtajana elämän tielle. Wäsyneellä, jortuneella äänellä rukoili hän heidän edestänjää. Hartaasti hän kiitti Jumalaa, joka oli taiwuttanut hänen äitinsä sydämmen. Hän rukoili teeskentelemättömällä luottamuksella Jesta olemaan molempain Wapahantajana ja johdattamaan heitä „pyjyväiseen kaupunkiin“, miäne hän itse nyt meni!

Wäsyneenä hän nojautui pään=alukse. Hänen huulensa liikkuiwät rukoillesja. Samana iltana hän kuoli

Levollisesti, ilman taistelua, lähti henki hänestä. Hän oli päättänyt elämänsä. Herra otti hänet luoksensa. Siellä hän nyt asuu. Hänen kanssansa, jota hän täällä rakasti. Ei mikään waiwa enää häntä waiwaa, ei kiusaus häntä häiritse eikä tuska tufalaksi tule.

Viimeisenä päivänä hän muun muassa wirkkoi wanhemmillensa, että hän odotti saavansa kohoata heitä taiwaasja. Niin tapahtuikin. Epäuskon sumu hälweni, se oli pyhän hengen työ, Jesuksen armon voitto. Njän entiset towerit erkaniwat. Hän kuulteli elämän sanaa, tuli oppiwaiseksi niinkuin pieni lapsi, ja kulki nöyrästi raajarikkoisen — rakkain lapsensa jälkiä — se oli sunnuntai-koulun hedelmä se.

Muutama sana hawainto-opetuksesta

Kirj. F. J. Hartley.

Ketä sunnuntai-koulunopettajaa ei seuraawa raamatun lause olisi kehoittanut ja lohduttanut: „mutta opettajat paistawat niinkuin taiwaan kirkkkaus ja jotka monta opettawat wanhurskauteen, niinkuin tähdet alati ja ijanikaikkisesti.“ Ketä ei palkka, joka tässä luwataan, kehoittaisi olemaan uskollinen? Ketä eikö sielujen woittaminen kiihottaisi työskentelemään, rukouilemaan, wieläpä kaikkia woimiansa

uhraamaan? Miköön kenkään luulko] sitä itsekkäisyydestä. Sanotaanhan Wapahatajastammekin, että hän, „koska hän olisi kyllä taitanut iloita, kärsi rististä, ei totellut pilkkaa ja nyt istuu oikealla kädellä Jumalan istuimella.“

Ja apostoli Jakob sanoo: „rakkaat weljeni, jos joku teistä esyiisi totuudesta ja joku palauttaisi hänet, se tietäkään, että joka syntisen palauttaa tiensä erhetyksestä, se wapahtaa sielun kuolemasta ja peittää syntein paljouden.“

„Wapahataa sielua kuolemasta“ — eikö tätä warten pitäisi tehdä paljon työtä? Eikö tämän pitäisi kehoittaman jokaisista sunnuntai-koulunopettajaa saawuttamaan kaikkia omaisuuksia, joita hän toimessaan tarvitsee? Warmaan.

Mutta kun sunnuntai-koulunopettajan toimi on näin jaloa ja lupaukset siitä owat niin ihania, niin maksaaahan waiwaa tutkia, miten tätä tointa woisi paraiten toimittaa ja mitä wäliskappaleita woisi siihen edukseen käyttää.

Löytyy epäilemättä monta opettajaa, jotka owat sojowat toimeensa, joilla on luonnollisia opetus-lahjoja, jotka owat innokkaat ja valmistuksen sekä harjoituksen kautta tulewat hywin taitawiksi toimessaan, mutta löytyy suuri joukko sellaisiakin opettajia, joilla, waikka he harrastawat sielujen wapahtamista, ei kuitenkaan ole niitä omaisuuksia, joita tähän toimeen tarvitaan. Saattaa kyllä sanoa, että he tietäwät mitä heidän pitää opettaman, mutta eiwät tiedä miten heidän pitää opettaman. Se on kuitenkin hywä että he tuntewat puutteitansa, että he ottawat mielellään neuwoa ja opetusta vastaan sekä ahkerowat tulla yhä taitawimmiksi ja sellaisiksi työntekijöiksi, jotka „oikein jaksawat totuuden sanaa.“

Monne nyt puhua sellaisille.

Raamatun opettamisen tarkoitus sunnuntai-koulussa on: ymmärryksen kehittäminen ja sydämen parantaminen. Waan mikä opetus on?

Pastori Curwen sanoi: „opettaminen on ottaa ajatus yhdestä sielusta ja istuttaa se toiseen, niin että se siinä juurtuu ja kasvaa.“ Jos tämä on oikein, niin ei kaikkea opettamista voi sanoa „opettamiseksi“, waan tyhjäksi puhelemiseksi. Tällainen on puutteellinen. Mutta jos se on puutteellinen, niin on se oppilasten mielestä kadottanut arvonsa. Opettaja, joka tällä tavalla opettaa, ei juinkaan waikuta raamatun eikä kristinopin funnioitusta ja rakkautta, waan inhoa ja wasenmielisyyttä. Moni oppilas on tällaisen menettelyn kautta ruwennut pitämään raamattua ikäwimpänä kirjana. Se ei ole saanut waikuttaa hänessä tätä wakuutusta: „Herran sanat ovat kallimmat kulta ja kaikkein parasta kulta ja makiimmat hunajata ja mesileipiä.“

Tästä myös seuraa, että moni pitää sunnuntai-koulu-opetuksen ikäwänä ja wäsyttävänä toimenä, waikka sen pitäisi oleman opettajille ja oppilaisille miellyttäwän toimi, jos sitä ohjattaisiin oikein; mutta tähän waaditaan, ett'ei se saa olla kuiva, yksitoikkoinen eikä hengetön, waan miellyttävä ja woimallinen. Ja sen wuoksi puolustamme „hawainto-opetusta.“

Sunnuntai-koulunopettajat saattawat käyttää tätä opetustapaa kolmella tavalla:

1. Näyttämällä taulun, kartan tai jonkun muun walasewan esineen, joka woi selittää kysymyksessä olewan opetus-ainetta.

2. kuvailemalla elävästi raamatullisia paikkoja ja taphtumia.

3. Selittämällä vertauskuvilla vaikkeasti ymmärtäviä totuuksia, tarinoita, kertomuksia, tahti vertauksia, saavutuksiaan oikean käsityksen ja elävän vaikutuksen.

Savainto-opetuksen tavallisin muoto on taulun tahti jonkun muun esineen esille ajaminen aineen walajemiseksi.

Pienten lasten koulussa woisi tätä opetustapaa menestyksellä käyttää. Warma on, että se sunnuntai-koulussa raamatun opettaessa olisi suureksi hyödyksi opettajalle awuksi.

Tahdomme esim. antaa lapsille oikean kuvauksen itämaaisesta asunnosta. Millä muulla tavalla taidamme sen paremmin tehdä kuin näyttämällä sellaisen asunnon kuvan? Tahdomme ehkä kertoa Israelin lasten waelluksesta tahti Paawalin lähetysmatkoista, mutta mahdotonta on meille sen tekeminen niin, että lapset sitä käsittäisiwät, ellei meillä ole tätä tarkoitusta warten tehtyä karttaa. Raamatussa on paljon kerrottu juutalaisten tawoista ja menoista ja saimme kauan puhella niistä lapsille taitamatta niistä antaa heille selwää kuvausta kuvia käyttämättä.

Moni meistä warmaan muistaa miten halukkaasti lapsuudessaamme kääntelimme lehtiä perheraamatussa, jonka kuvat luonnottominkin wiehättiwät meitä. Wanhempamme antamat opetusset Josefista, Dawid'ista paimenpoikana, Timoteuksesta ja Wapahhtajasta ovat ikäänkuin yhdistyneet sieluumme ja eriamattomasti muistoomme juurtuneet. Kuwien käyttäminen raamatun opettaessa on sanomattoman suu-

resta hyödyistä. Sen kautta totuudet tulevat pysyväisemmästi mieleen teroitetuiksi. Kuwia tulisi siis enemmän käyttää sunnuntai-koulussa, etenkin pieniä lapsia opettaessa, seuraavista syistä:

1. Ne herättävät lapsessa huomiota ja halua kysymyksessä olevaan aineeseen ja sehän on sangen tärkeätä, jos opetus on tulewa hedelmää tuottavaksi.

2. Ne antavat oikean kuvauksen raamatullisista tapahtumista ja tawoista.

3. Ne ovat oppilasten mielten yhdistyssfiteinä ja te-roittawat heidän muistoonsa heille opetettuja raamatullisia totuuksia. Joku on sanonut, että silmäkin muistaa ja warma on, että se auttaa paljon muistoon teroittamaan totuuksia ja tapahtumia, joita taulujen tahi karttojen kautta walaistaan.

Puolustaessamme kuwien käyttämisistä sunnuntai-koulun-opetuksessa on toki tehtävä pari muistutusta. Ensimmäinen on kuwien walitsemisesta. Olemme nähneet kuwia, jotka ovat niin ekhyttäviä, jowa naurettawiaakin, että niitten näyttäminen lapsille on enemmän wahingoksi kuin hyödyksi. Kuwat Wapahtajasta, sädekehä pään ympärillä, nykyaikaisiin pukuihin puetetut kerjääjät tien wiereessä ja monet muut kuwaelmat tahi wääristelemykset tekewät wälttämättömästi ekhyttävän waiikutuksen. Lapsen kysymys: „miten Juutalaiset woivat tappa Wapahtajan, kun ne aina näkiwät firkkau-den hänen päänsä ympärillä? „olisi tällaisia kuwia näyt-täessä wallan paikallansa.

Meidän tulee siis olla hywin tarkat tauluja walitessa ja tarkoin katsoa, ett'ei muita kuin todenmukaisia käytetä.

Mutta jellaisten saaminen ei ole helppoa. Hyvien ja todella opettavaiisten, raamatullisten kuvien toimittaminen sunnuntaihouluja warten on nykyajan tärkeimpiä waatimuksia.

Mitä kuvien käyttämisen muotoon tulee, huomautamme spettajaa, ett'ei niitä pidä näyttämän tarffaawaisuutta saawuttaaksensa eikä ne saa olla opetuksen sijassa, waan sen apuna.

Sunnuntaihoulu-opetuksen hywänä tarkoituksena on tiedon antaminen lapsille raamatun pyhistä totuufista ja rakfauden waikuttaminen kristinoppiin; kaikki on tämän alle alistettava. Jos kuvat ja kartat edistävät tätä hywää tarkoitusta, niin käytettäköön niitä; mutta älkäämme tehkö opetusta huwitukseksi eikä sunnuntaihoulu saa muuttua tau-lu-näyttelyksi.

Sunnuntaihoulusja ei pidä luonnontiedettä eikä maantiedettä opetettaman, ellei kysymyksessä olewa aine asian walasemiseksi waadi näitten apulähteitten käyttämistä.

Kun kuvaa näytetään, on sangen tärkeätä katsoa, että sitä oikein ymmärretään; ja siitä woipi tulla wakuute-tuksi tekemällä lapsille sopiwa kysymyksiä. Kun ainetta on tarpeeksi walaiistu, pitää kuvat pantaman pois, jota pikem-min sitä paremmin.

Puhuessamme hawainto-opetuksesta tulee meidän lausua muutama sana eräästä sen kansja yhteydesjä olewasta opetuksen osasta, nimittäin paikkoja, tapahumia y. m. ku-wailewista kuwaelmista, johon teksti woisi antaa aiheita.

Opettajan menestys riippuu paljon hänen esittelyta-wastansa. Olkoon aine kuinka wiehättäwä tahansa, olkoot

sen selitykset kuinka oikeat tahansa, niin ei sen vaikutus kuitenkaan ole pysyväinen, jos esittelytapa on koneellista ja jäykkää.

Jos päin vastoin esittelytapa on kuvailevaa ja elävää, niin aine tulee miellyttäväksi, huomio herätetyksi ja vaikutus pysyväiseksi. Hyvin tunnettu kertomus saarnaajasta ja näyttelijästä sopinee tässä valaistukseksi. „Mistä se tulee“, sanoi saarnaaja, „että me, jotka esitämme ijankaikkisia totuuksia, saamme vähemmän tuloja kuin te, jotka esitätte tarinoita?“ „Te“, sanoi näyttelijä, „esitätte totuuden tarinana, mutta me esitämme tarinan totuutena.“

Sunnuntai-koulunopettajain tulee aina ahkeroida esittää totuutta niin vilkkaasti ja kuvailevaisesti, että henkilöt, paikat tai tapaukset, joita he kertovat, tulevat oppilaan mieleensä todelliseksi, niin todelliseksi, että he ovat näkevinään itse paikan ja miehen, kuulevinaan hänen sanojansa ja tutustuvinaan hänen tekoihinsa ja näin saavat suloi sen, elävän ja pysyvän vaikutuksen.

Helppoa olisi esittää useita esimerkkejä kuvailewasta, kertoewasta esittelytawasta; raamatussakin on monta kaunista esimerkkiä, joita opettaja helposti muistaa.

Stamme nyt huomioomme muutamia kertoewan opetuksen omaisuuksia.

Yksityis-seikkojen tarkka esittäminen on sangen tärkeä. Lapset, etenkin pienet lapset, rakastawat yksityis-seikkoja. Ne eivät voi päästä supistuneen kertomuksen perille niin hyvin kuin jos aine selitetään ja joka seikka erittäin esitetään.

Herra Abbot on kirjassaan, „Die hyvään“, puhunut niin hyvin tästä asiasta, ett'emme voi olla siitä kertomatta seuraavaa:

„Ottakaa tarkoin waari yhsityis-seikoista tapauksia kertoellesanne. Älkää kiirehtikö liiaksi, puhukaa selvästi ja wakaasti. Jos esim. täysi-ikäiselle jotakin kerrotte, niin voisitte lyhykäisesti sanoa: mies meni rannalle, astui wenheesen ja lykkäsi sen maalta weteen. Kuulijanne on warmaan usein astunut wenheesen. Hän ymmärtää kertomuksen. Mutta jos puhutte lapselle, niin se warmaan miellyttää sitä enemmän, jos sanotte: „mies meni rannalle ja löysi sieltä wenheen. Wenheen etupuoli, jota sanotaan keulaksi, oli maalla. Toinen pää oli wedessä. Aallot liikkutelivat sitä hiljaa. Wenheessä oli paikoittain istuimia, ja istuimilla kaski airoa. Mies astui wenheen keulaan, otti airon ja lykkäsi sillä wenhettä rannasta. Mutta kun hän seisoj keulalla ja painoi sitä hietaan, ei hän saanut wenettä paikasta liikkumaan. Hän astui istuimien yli ja koetti mennä wenheen toiseen päähän, jota sanotaan peräksi. Samassa keuhasti wene, ja istuimilla olewa airo tuli kolisten perään päin. Nyt koetti hän käwellä warowammin, ja päästyänsä perään, otti hän taas airon ja työnsi sillä rantaa. Nyt sai hän weneen liikkeelle. Keula irtautui hiljaa hiedasta, ja minuutin kuluttua oli wene wedessä.“

Toinen tämän opetustawan suhteen tärkeä muistutus on: anna heurilöjen, joitten elämästä ja teoista kerrot, pitää omutuisuutensa ja puhua omassa nimesjässä. Kertomus warmaan wiehättää lapsia enemmän, jos ei opettaja esim. sano näin: „Daniel ilmoitti kuninkaalle, että hänen

Zumalanja oli lähettänyt enkelin leijonan suuta tuffimaan, waan käyttää raamatun omia sanoja: „niin Daniel puhui kuninkaan kanssa, sanoen: kuningas eläköön kauan. Minun Zumalani on lähettänyt enkelinsä, joka jalopeurain fidat on pitänyt kiinni, ett'ei he minulle mitään pahaa tehneet ole.“

Toinen tärkeä asia kertoelwasja opetustawasja on sanojen walitseminen.

Kun opetamme lapsia, etenkin pieniä lapsia, niin meidän tulee käyttää heidän käsityskantaansa soveltuwia sanoja ja kertoa kaikki todenmukaisesti.

Ujatelkaamme opettajan puhuvan lapsille Kristuksen kuolemasta ja tahtowan sen johdosta esittää, kuinka paljon Hän on heitä rakastanut ja kuinka heidän tulee Häntä rakastaa. Muutamat opettajat tekisiwät ehkä näin:

„Waiikka Jeesus oli siweä ja hywä, oliwat juutalaiset kuitenkin lujasti päättäneet tappa Hänet. Muutamat heistä seurasiwat Häntä Getsemanen yrttitarhaan, ottiwat Hänet kiinni, weiwät Hänet Pilatuksen eteen ja waatiwat Hänen ristinnaulitsemistansa. Pilatus suostui heidän pyyntöönsä, sotamiehet ottiwat ja ristinnaulitsiwat Hänet. Jos Hän olisi tahtonut, olisi Hän woinut astua alas ristiltä ja pelastaa henkensä; mutta Hän kärsi ja kuoli mielellään rakkautesta meihin, ett'emme hukkuisi, waan ijanikaikkisen elämän saisimme.“

Tällä tawalla woisi tätä tapausta kertoa, mutta koetakaamme toistakin tapaa, ehkä on se parempi.

Opettaja, saawutettuaansa oppilasten huomion, jatkaa näin:

„Kapsot, näettekö suurta ihmisjoukkoa, joka kävelee Jerusalemin kaduilla? Muutamilla on lyhtyjä tahi tulisoittoja käsissään. Toisilla on sauvoja tahi miekkoja. Katso, joukon keskellä käypi yksi, joka on siiveän ja hyvän, mutta myös surullisen näköinen; kuka on hän? Hän on Jeesus. Kanssa, ylimmäisten pappien kiihottamana, oli juuri tullut Getsemanen yrttitarhasta, missä Hänet otettiin kiinni. Nyt Häntä wiettiin korkean raadin eteen kuolemaan tuomittawaksi.

Kerrottuanza mitä ylimmäisen papin ynnä Pilatuksen ja Herodeksen edessä tapahtui, josta emme nyt puhu, jatkaa opettaja:

„Ja nyt lähtee kansa tuomioosalista. Rakas Wapah-taja kävelee sotamiesten keskellä. Katselekaa Häntä! Katselekaa, weripisarat tippuwat Hänen kaswoiltansa. Miten ne sinne tuliwat? Sotamiehet palmikoiwat orjantappuraisen kruunun ja paniwat sen hänen päähänsä, pilkataksensa Häntä. Ja mitä Hän kantaa hartioillansa, mikä Häntä painaa melkein maahan? Se on suuri puinen risti, johon he naulitsewat Hänet. Mutta kuulkaa mitä kansa korkealla ja wihaisella äänellä janoo? Ristiinnaulitse, ristiinnaulitse Häntä; niin se huutaa. Ja kuka wäijywät kowin Hänen henkeänsä?

Moni heistä on saanut itse nauttia Hänen hywyystänsä tai on nähnyt muitten sitä nauttiwan ja kuitenkkin he huutawat: ristiinnaulitse Häntä! Nyt he menewät kaupungin portin läpi ja kun Jeesus uupuu ristin alla, panewat he sen niehen olalle, joka sattumalta tulee tiellä heitä vastaan ja pakottawat häntä kantamaan sitä Golgata-kukkulalle,

joka oli liellä Jerusalemin muureja. Tultuansa määrättylle paikalle laskevat he ristin maahan, ottavat Jesuksen ja ripustavat sille, naulitsivat Hänen jalkansa pitkään puuhun ja kätensä puuhun, joka on kiinnitetty poikittain tämän puun ylipäähän. Sen tehtyänsä nostavat he ristin ja asettavat sen syvään maan läpeen. Siinä nyt riippuu Vapahtaja werisenä ja kuolevana. Hänen julmat vihollisensa pilkkawat Häntä ja käskewät Häntä astumaan alas ristiltä ja pelastamaan henkensä.

Mutta oi ihmeellistä rakkautta; waikka hän olisi woinut pelastaa Henkensä, jos Hän olisi tahtonut, kärsi Hän kuitenkin ristin katkeran piinan. Hän riippui siinä tuimimman tuskän ja ahdistuksen alla kuusi pitkää tuntia ja sitte Hän kuoli, jotta me saisimme ijanikaikkisen elämän.

Rakkaalle lausui Pojalleen:

„Mäetkö wangit tuolla,

Jos et jä riennä awukse,

Miin heidän täytyy kuolla.

Rakkase synnin sitehet

Ja perkeleenki kahlehet,

Wie kansjas elämähän!”

Ja poika, Jää totellen,

Tul' alas taiwahasta,

Maan päällä Hän sai miehuuden

Neitseestä puhtahasta,

Syntimme otti päällensä,

Sai niiden tähden kärsiä

Rakkainman rangaiistuksen.

Ei kenkään, joka on wäähänkin lapsia opettanut, woi

wäittää, ett'ei jälkimmäinen esimerkki, waikka sitäkin woisi paljon parantaa, ole edellistä parempi, kun raamatun tapaus on ferrottawa ja aine lapsille walaištawa.

Sunnuntaikoulunopettajan, joka tahtoo taitawasti käyttää tätä opetustapaa, täytyy ensin itsensä ahkeroida saada oikean käsityksen aineesta ja tapauksesta. Hänen tulee hawainto-kyhyänsä teroittaa ja tiedustella kaikkea, mikä woisi walaišta ainetta.

Saatuansa itse oikean käsityksen aineesta ja kun kuwa on ikäänkuin eläwäksi tullut hänelle, tulee hänen wasta kertoa siitä lapsille.

Hänen tulee kuitenkin olla warowainen sanojen walitsemisessa, hänen esityksensä tulee olla eläwä, hän ei saa olla yksitoikkoinen eikä yksiaäninen. Hänen tulee kaikin tawoin näyttää olewansa itse harras aineesen, jos hän tahtoo harhautta oppilaisissa waikuttaa. Hänen tulee muistaa, että seuraawa koneopin-perusjäätö sowluu tässäkin; „ei mikään esine woi toista liikkeelle panna, ellei se itse ensin ole liikkeelle pantu.“

Toinen hawainto-opetuksen tärkeä kohta on, saawuttaaksensa oikeata käsitystä ja eläwää waikutusta, käyttää wertauskunwia, tarinoita, kertomuksia tai wertaufsia ajatellisten totuufsien selittämiseksi.

Tämä opetustapa on suuresta arwosta sunnuntaikoulunopettajille, joitten tulee opettaa raamatun, ihmisjärjelle usein hinneitä, mutta nyhyijelle ja tulewalle elämälle tärkeitä totuufsia.

Tässä opetustawassa on raamattu paras oppikirja ja suuri opettaja (Kristus) paras esikuwa.

Monet raamatun tärkeät totuudet ovat tällä tavalla selitetyt. Jumala on äärettömässä viisaudessaan ja hyvydessään meidän heikkoutemme tähden tällä tavalla esittänyt tärkeitä totuuksia, jotta me ymmärtäisimme niitä.

Kun hän esim. tahtoo opettaa meitä uskomaan hänen lupauksiansa, niin tekee hän sen kehoittamalla meitä siihen, ja liittämällä siihen kertomuksen Abrahamista, joka nousee warhain aamulla ja menee Morian vuorelle uhraamaan Jumalan käskystä ainoan rakkaan poikansa. Abraham käveli yhdessä poikansa kanssa, joka kantoi halot selänsänsä. Poika kysyy: „kussa on lammas polttouhriksi?“ Isä vastaa: „Jumala on katjowa itsellensä lampaan, poikani.“ Isä teki alttarin, sitoi pojan siihen, ojensi kätensä ja siwalsi weitsen. Mutta silloin Herran enkeli huusi hänelle taiwaasta: „Abraham, Abraham, älä jatuta kättäsi poikaan, sillä nyt minä tiedän, että pelkääät Jumalaa etkä ole säästänyt ainokaiista poikaasi minun tähteni. „Kiitollisuudella ja ilolla syleilee isä poikaansa, niinkuin olisi hän saanut hänet jälleen eläväksi. Hän uhraa vinaan poikansa sijaan. Oppikaamme tästä kestäämään koetuksen hetkinä ja tekemään mitä Jumala käsksee.

Jumala tahtoo teroittaa meihin karsivallisuutta ja kuinka hän sen tekee? Hän esittää meille miehen, jolla on rikkautta, kunniaa ja ystäviä, mutta jolta kaikki äkkiä otetaan. Jesi sanansaattaja tulee toisen perään, tuoden sydäntä särkewiä surusanomia tullessaan. Jesi kertoo Arabialaisten ottaneen hänen härkänsä ja aasinsa; toinen sanoo että tuli lankeksi taiwaasta ja poltti lampaat ja palvelijat; kolmas, että Baldealaiset ottivat kamelit; neljäs, että hänen

poikansa ja tyttärensä kuolivat. Mutta kowasti koeteltu Job ei sanallakaan murisnut. Hän nousee, repäjee vaatteensa, lankee maahan ja rukoilee: „alasti olen minä tullut äitini kohdusta, alasti minä sinne jälleen menen. Herra antoi ja Herra otti; Herran nimi olkoon kiitetty!”

Jonkun ajan kuluttua Jobin ruumiisen tuli pahoja paisumia, hänen ystävänsä antoiwat ylö'n hänet, ja hänen oma waimonsa pilkkaa häntä; mutta hän vastaa: „jos olemme hywää saaneet Jumalalta, emmekö ottaisi pahaakin vastaan?” Näin Herra opettaa meille kärsivällisyyttä ja nöyryyttä kaikissa elämän koetuksissa.

Tällainen on Jumalan opetustapa, seurattaamme hänen esimerkkiänsä!

Kristuksen elämä ja opetustapa on tämän opetustarwan parhaampana esimerkkinä. Hän käytti kaikellaisia luonnon esineitä ja inhimillisen elämän tapauksia walaiustuksensa esiteltäviä totuuksia. Hänen puheensa oli niin miellyttävää, että kansa kuunteli häntä mielellään.

Kuinka ihanasti hän esim. wertauksessa kylväjästä esittää ewankeliumin saarnan waiikutuksia ja mitä opetuksia meillä sentään on siitä.

Miten pontewasti hän opettaa meille welwollisuutta anteeffi antaa lähimmäisellemme kuwailemalla palvelijaa, jolle herransa antaa anteeffi hänen suuren welkansa, mutta joka kuitenkin tarttui kanssapalvelijaansa, joka oli hänelle pienen summan welkaa.

Miten ihanasti Jumalan hywyys katuwaisia syntisiä kohta on kuwaittu werrattoman kauniissa wertauksessa tuhlaajapojasta — wertaus, jota emme woi ilokhynelettä

ajatella. Kuinka elävästi ja todellisesti on siinä ihmisen turmeltu luonto kuwaittu, kuinka pontewasti ja sattuwasti synnillisen elämän kurjuus esitelty; kuinka liikuttawa on kertomus tuhlaajapojan kärsimyksistä ja mielen malttista, millä tyytyväisyydellä hän tekee päätöksensä ja toteuttaa sen.

Millä ilolla hän palajaa isänsä huoneesen ja hänen ilonsa tulee yhä juuremmaksi, kun anteeksi antawainen isä kiiruhtaa ryhysyihin puettua poikaansa vastaan, hyleilee häntä ja suutelee häntä.

Wielä yksi esimerkki.

Wapahtaja oli juuri teroittanut tätä käskyä: „sinun pitää rakastaman lähimmäistäsi niinkuin itseäsi“, kun yksi joka tahtoi tehdä itsensä wanhurskaaksi, astui esiin ja kysyi „kuka on lähimmäiseni?“ Jeesus olisi woinut selittää tämän käskyn tarkoitusta, Hän olisi woinut näyttää, että luonnon laki waatii, niinkuin Jumalan lakikin, että meidän pitää, häädän hetkinä auttaman lähimmäistämme niin paljon kuin myöhaista; mutta Hän ei niin tehnyt. Hän esittää kuulijoihensa miestä, joka kulkiessaan yksinäisellä ja waarallisella tiellä tuli ryöwäritten käsiin, jotka ryöstiwät hänet ja jättiwät puolikuolleeksi. Hän kertoi papin ja lewitan kulke-
neen kärsiwän miesparan ohitse armahtamatta tai auttamatta häntä. Sitten hän puhui kuinka ylönkatsojtu samarialainen, nähtyänsä miehen makaawan weresjään, häädän hetkenä auttoi häntä, teki mitä hän taisi helpottaaksensa hänen tuskaansa ja wahwistaaksensa hänen woimiansa eikä jättänyt häntä, ennenkuin hän oli wienyt hänet turwapaikkaan. Sa-

nalla sanottu: hän teki kaikkea auttaakseen häntä, ei ainoastaan terraksi, vaan eteenkin päin.

Tämän vertauksen kautta Jeesus selitti totuuden, jonka hän tahtoi kuulijoittensa sydämiin teroittaa ja vastasi kysymykseen: „kuka on lähimmäiseni?“ niin todistavalla ja pontewalla tavalla, ett'ei se woinut muuta kuin pysyväisesti waikuttaa jokaiseen, joka oli totuutta rakastawa.

Hän, Jumalan lähettäjä opettaja, tiesi kyllä, miten Hän woisi woittaa ihmisten huomiota ja valmistaa heitä ottamaan taiwaallisia opetuksia vastaan. Päästäkseen tämän hyvän tarkoituksen perille käytti Hän hawainto-opetusta, täten antaen meille esimerkin, jota meidän tulee noudattaa.

Jotta tämä pieni esitelmä olisi niin käytännöllinen kuin mahdollista ja kysymyksessä olewa aine tulisi todella walaiستufsi, tahdomme antaa muutamia esimerkkiä, kuinka opettaja woisi edulla käyttää hawainto-opetusta sunnuntai-koulussa.

1. Naamatun totuutta taidamme wälistä raamatun tapauksella paraiten walaiستا. Otaksu että opettaja tahtoo esim. teroittaa tätä totuutta: „Sinä Jumala näet minun.“ Tämän totuuden walasemiseksi on paras käyttää kertomusta Uchanin synnistä, josta luemme Josuan kirjassa: „Katselkaa“, sanoi hän, „tuota miestä, joka kantaa kalliin Babelin hameen ja kultaisen kielen majaan. Hän kaiwaa aarteensa maahan keskellä majaan. Hän on warma, ettei kukaan hänen perheestänsä ilmoita kellenkään mitä hän oli tehnyt, mutt'ei hän muistakaan että Jumala näkee hänet ja waatii häntä terran tilinteolle. Jonkun aikaa

kaikki menee tavallista menoonsa. Uchan tulee wakuutetuksi ett'ei kukaan saa tietää hänen synnistänsä.

Mutta mitä tapahtuu? Warhain eräänä aamuna kansa kutsutaan kokoon ja tutkinto pidetään pahantekijän ilmiämisajaksi. Ensin saadaan selwä mihin sukukuntaan hän kuuluu, sitten tulee ilmi mihin perheeseen hän kuuluu. Hän wapijee ajatellessaan tulewansa tunnetuksi. Tuhansien läsnäollessa hänet otetaan kiinni, Hänen täytyy tunnustaa rikoksensa, josta hän saa laissa määrätyn rangaistuksen.

Jos ainetta tällä tawoin walaistaan, niin esitettävä totuus tulee lasten mieliin hywin teroitetuksi.

2. Totuutta taidetaan sattuwasti walaista wiittamalla johonkukun Juutalaisten laitokseen. Jos esim. tahdomme esittää miten pakenemalla Wapahattajan tykö pääsemme synnin rangaistuksesta, niin joweltuu siihen kertomus wapaakaupungista. Opettaja täydentäköön lasten iän ja kehityskannan mukaan seuraawaa suunnitelmaa:

Mies on wahingoissa surmannut toisen, juoksee — ruununmies ajaa takaa — mies katselee taakseen — näkee takaa-ajajansa — heittää nutun päältään — juoksee kiireemmästi, tulee ristikkotielle — kysyy itsensä: mitä tietä mennä? — tienwiisari näyttää wapaakaupunkiin — hän rientää eteenpäin, ollen uupumaisillansa — hän kuulee takaa-ajajan askeleita — näkee kaupungin kaukaa — näkee awonaisen portin — ponnistaa viimeisiä woimiansa ja pääsee, milt'ei hengettömänä, pakopaitkaan — heittäytyy kaupungin portin sisäpuolelle, wäsyneenä, mutta — pelästuneena."

3. Raamatun totuutta taidamme wälistä paraiten walaista wiittaamalla jotaakin Luonnon esinettä. Kylwä-

jä, joka kylwää siementänsä, nisut ja ohdakkeet, wiikunapuu, sinapin siemen, kauniit kedon kukkaiset ja linnut, joita taiwaallinen isämme ruokkii, owat muutamia esimerkkejä, joita Wapahtaja käyttää, esiteltävien totuuksien walajemiseksi: Sunnuntaikoulunopettaja, „tee sinäkin niin!“ Ei meidän tarwitse pelätä, että luonnon esineitten warasto pian loppuu, sillä niitä on loppumatta. Ajattelewa opettaja woipi niitä aina löytää ja käyttää totuuden hyväksi. Luonnontieteen ja joka tieteen tulokset walasewat raamatun totuuksia.

Kun tutkimme raamattua, niin tutkikaamme myös luonnon kirjaa, jotta jälkimmäisestä saisimme selityksiä edelliseen!

Kuule muutamia esimerkkejä: jalopeura, joka kulkee ympäri ja etsii saalistansa, wiaton karitsa, kawala käärme, muurahainen, joka suwella koko ruokansa, mehiläinen, joka imee hunajaa kukkaijista, ja joka surisee liikkeellä ollessaan, waan on hiljaa työtä tehdesjään, hämähäkki ihmeellisellä werkollaan, päivän-kukka ylöspäin käännetyllä kuwulla, siemen, joka itää, kaswaa ja hedelmää antaa, kukka, joka aamulla puhkee ja illalla lakastuu, aurinko, joka loistaa niin hywille kuin pahillekin, sade, joka saattaa heikon taimen itämään ja kaswamaan, kaste, joka lantee runsaammin kuuminä päiwinä hedelmällisimmälle maalle: nämät ja monet muut luonnon esineet on Jumala antanut meidän käytettäväksemme. Onnellinen se opettaja, joka ymmärtää käyttää niitä hywäkseen, joka antaa niiden johdattaa ei ainoastaan itseänsä waan lapsiansakin Jumalan, oikean isämme tykö.

4. Jumalan sanan totuuksia taidetaan walaista jokapäiväisen elämän tapauksilla.

Wapauttajamme itse käytti opetuksensa walasemiseksi wertauستا kadonneesta lampaasta, kadonneesta penningistä, tuhlaajapojasta ja häistä. Muutamat ihmiset menewät mailman läpi filmät peitettyinä. He eivät ympärillänsä olewista tapauksista ota itsellensä eikä muille opetuksia. Toiset taas kyllä huomaawat jokapäiväisen elämän tapauksia, waan eivät ota niistä waaria oikealla ajalla.

Sunnuntai-koulunopettajan tulisi ei ainoastaan pitää filmänsä auki tahi, kuten eräs ranskalainen kirjailija sanoo „sunnuntai-koulu-lasifilmät päässänsä“, waan myös lyijykynänsä ja muistikirjansa muassansa, kirjoittaaksensa sattuvia tapauksia, joita hän woisi käyttää opetuksessa.

Herran sanojen: „ei kenkään taida palvelella kahta herraa“ walasemiseksi käytti eräs opettaja seuraawaa kertomusta. „Herran“, sanoi hän, „näin kaffi henkilöä käwewän kadulla, pieni koira juoksi heidän jäljessänsä. Hetken käwelyänsä, tulivat he kadun kulmaan, ja ottiwat siinä jäähywäiset toisiltaan, lähtien kumpikin tietänsä. Silloin kohta näin kenenkä oma koira oli. Se ei woinut molempia seurata, se juoksi oman herransa jälkeen. Miin, nuoret ystäwäni, on teidänkin laitanne. Ette woi olla yht'aikaa Kristuksen ja perfeleen palvelijoita. Teidän täytyy seurata toista tahi toista, ette woi enemmän kuin pieni koirakaan seurata molempia, sillä heillä owat eri tiet.

Seuraawa kertomus walasee itseänsä uhraawaa rakkautta.

„Kerran matkusti eräs herra vaimonsa ja lapsensa kanssa Wenäjällä. Heitä seurasi uskollinen palvelija. He kulkiwat waunussa, jota neljä hewosta weti. Nimeä oii tulemaisillaan. Heillä oli vielä pitkä matka kaupunkiinjossa he aikoiwat olla yötä. He kuuliwat susijoukon ulwontaa. He ajoiwat niin paljon kuin hewoset pääsiwät, mutta se oli turhaa. Pedot lähestyiwät heitä yhä likemmäksi ja olisiwat pian saawuttaneet heidät ellei palvelija olisi päästännyt yhtä hewoifista ja jättännyt sen niille. Sudet jäiwiät saalistansa syömään. Matkustajat kulkiwat eteenpäin, toiwon pääsewänsä perille, ennenkuin heitä uudestaan ahdistettaisiin, waan he eiwät kauas ehtineet, kun werta himoowat wihollisensa taas heitä kauheasti pelästyttiwät. Heidän täytyi jättää toinen hewonen pelästäaksensa itsensä. Sudet lähestyiwät kolmannen kerran ja kolmas hewonen jätettiin uhriksi. Nyt heille tuli hätä. Yksi hewonen olwaan jäljellä. Waikka he oliwat liki kaupunkia, oli kuitenkin epäilyksenalaista, pääsisiwätkö he wiimeistä hewostansa uhriksi panematta kaupunkiin. He kuunteliwat muutaman tuskallisen hetken ja jopa kuuluiin wainoowien wihollisten ulwominen. Nyt kun hätä oli suurimmallansa päätti uskollinen palvelija heittää itsensä alas waunusta ja uhrata henkensä, pelästäaksensa isäntänsä ja hänen perheensä. Pian se oli tehtäväkin. Uskollinen palvelija ja rakas ystäwä hyppäsi alas susijoukkoon, joka seisahtui nielasemaan saalistansa, ja heidän tätä tehdesjansa onnistui matkustawaisille päästä kaupunkiin niin kiitollisina, ett'ei sitä woi sanoilla anotaan.

Ohkä hyvän edestä joku tohtisi kuolla. Mutta Jumala ylistää rakkauttansa meitä kohtaan että koska me welä syntyiset olimme, on Kristus meidän edestämme kuollut.

Seuraawa kertomus walasee lunastamisen tarpeellisuutta, ennenkuin on myöhäistä.

Niagara-putouksen yläpuolella wirta kuljetti kerran wettä, jossa mies makasi sywässä unessa. Muutamat rannalla olemat henkilöt näkiwät; hänen waaransa ja tiesiwät hänen tulewan niin pian alas koskeen, ett'ei häntä woisi pelastaa. He huusiwat minkä jaksoiwat, herättääksensä häntä pelastamaan henkeänsä, mutta kaikki heidän ponnistuksensa oli turhaa; hän ei herännyt. Oksi, joka oli muita rohkeampi, hyppäsi toiseen weneeseen ja rupesti soutamaan minkä jaksoi, saawuttaaksensa wenhettä, jossa makaawa oli. Lähestyessjensä häntä, huusi hän: herää! sinä olet warassa! Hän onnistui; makaawa heräsi, nousi, hieroi silmiänsä, katseli ympärillensä ja näki itsekin waaran, josta ei kukaan luullut hänen pelastuwan. Suurella ponnistuksella saatiin kuitenkin weneet liki toinen toistansa. Urhollinen ja jalo pelastaja käski miestä tulemaan hänen wenheesensä, ottamaan airon ja soutamaan niin paljon kuin jaksoi, jotta yhdistetyillä woimilla pelastaisiwat henkensä. Waitea oli heidän tehtävänsä, wirta näkyi olewan wäkewämpi heidän ponnistuksiansa, mutta he paniwat kaikki woimansa liikkelle ja ääsiwät wähitellen wirrasta. He wetiwät vielä muutama kerran ja rannalla seisowien riemuitessa he pääsiwät onnellisesti maalle.

Niin myös pitää ilon oleman Jumalan enkeleillä yhdestä syntisestä, joka itsensä parantaa.

5. Totuutta walasee wihdoin tarinat ja wertaufset.

Muutamats Wapahantajamme wertaufset owat sopiwat esimerkitfi ja kun tämän opetustawan kautta woipi antaa siweellisiä opetuksia, ei ole epäiltävä että sitä woipi edulla käyttää sunnuntaikoulu-opetuksesjakin.

Otafsu että opettajan tulee selittää seuraawa wärssy;

„Jolla raitis ruumis on

Terweys kansj' hywä,

Mielell', kieless' kiittäköön

Herraa armiast', pyhää

Diin ja päiwin weisatkoon

Miemulauluill' kiitost',

Että kalliin suonut on

Terweyden armost!“

Opettaja tahtoo tämän johdolla teroittaa kiitollisuutta eikä hän woi sitä paremmin tehdä kuin että hän, kuwailemalla lapsille ensin rikkaan miehen huonetta, osoittaa heille, että ei tämäkään kaikessa ylöllisyydessään ole onnellinen, jos waiwallinen tauti hiwuttaa hänen woimiansa, estää häntä hupaisesti elämästä ja katkeroittaa kaikkia hänen nantinnointansa ja sitten köyhän työmiehen mökkiä maalla. Tällä on wahwa ruumis, hän on wilkas ja reipas, waikka hänen täytyy tehdä raskasta työtä, hän nauttii siitä wähästä kuin hänellä on ja syö niukan ateriansa kiidollisuudella.

Kuuluissa John Bunyan on mestari yllämainituksa opetustawasja. Mainiossa kirjassaan „Kristitynwaellus“ hän

opettaa sekä nuoria että heidän opettajiansa, kuinka heidän tulee opettaa.

Tämä on aina ollut lapsille miellyttävä kirja. Se ei mitään kuvia kaipaa, sillä joka lause on taulu.

Siinä on sunnuntai-koulunopettajillekin monta hyvää esimerkkiä raamatullisten totuuksien walasemiseksi. Niin esim. Kristitty ahtaan portin tykönä sopii walasemaan Wapah-tajan kehoitusta: „kolkuttakaa ja teille awataan“. Kristitty selittäjän huoneessa kuwailee wallan sattuwasti, kuinka tarpeellista on tulla Jumalalta opetetuksi. Kristitty, joka kadottaa mietelmänsä, muistuttaa walpautta, sanalla sanottu: waeltajan joka askel walasee wallan sattuwasti, kuinka me alituisesti tarwitsemme taivaallisen isän johdatusta.

Näytettyämme selityksien ja esimerkkien kautta mitä hawainto-opetuksella ja sen kanssa yhteydessä olemalla walasewalla opetuksella ymmärretään, tahdomme nyt lausua muutaman sanan tämän opetustawan eduista, sen jowelijaisuudesta sunnuntai-koulussa ja waatimuksista, joita se waatii opettajalta.

1. Tätä opetustapaa warten on raamattu kaifista kirjoista sopiwin. Elämäkerrat ja kertomukset siinä owat hawainnollisen esitystawan parhaat esimerkit. Ne liikuttawat lapsia enemmin, jos opettaja esittää niitä selkeästi, wilkkaasti ja miellyttävästi.

Saadaksemme oikean käsityksen ja taitaaksemme hawainnollisella tavalla esittää raamatun sisältöä sen ikään ja niihin kaukaisiin maihin katsoen, joissa sen kertomat tapaukset owat tapahuneet, on tarpeellista tuntea minkälaiset

näitten maitten tawat oliwat silloin kuin pyhä kirja kirjoitettiin.

Maamatussa on sitä paitsi paljon kerrottu suunnitelmien kautta, joita tulee täydentää ja esittää niin ihanina kuin ne owat, jotta siinä annetut opetukset tulisi perusteellisesti teroitetuksi. Jumalaa nimitetään isäksi, auringoksi, kilweksi, kallioksi, linnaksi; hänen kansaansa werrataan palmu-puuhun, jedriin, lampaanen, taikinaan ja suolaan. Taiwaassa sanotaan olewan elävän weden lähteitä, siinä on kultaisia katuja ja harpunsoitajat soittawat harppujanja. Sen asukkaat owat kuninkaita ja pappeja, puetetut walkeisiin waatteihin, palmut heidän käsisjansä ja kruunu heidän pääsjansä. Näitä ja näitten kaltaisia kuvauksia tulee tutkia ja tarkein käyttää esitettävien totuuk sien walasemiseksi:

2. Tämän opetustawan edui sta sunnuntaikouluisjamme.

a. Se kiinnittää oppilasten huomiota ja miellyttää heitä. Emme tarvitse kauas matkustaa huomataksemme, että useimmissa meidän kouluisjamme tätä opetustapaa ei käytetä.

Katsele tuota wäsynnyttä opettajaa, joka istuu luokalansa, katsoo kelloansa ja odottaa, saadaksensa pian sulkea kirjansa ja lopettaa työnsä, tai katsele wälinpitämättömän näköisiä oppilaisia ja kysy minä tähden he owat niin. Was-taus on tämä: tämän opettajan opetus ei ole woinut oppilasten huomiota eikä mieltymystä herättää. Ne owat luke-neet tekstin ja opettaja on koettanut sitä selittää, mutt'ei ole onnistunut. Mine ei häntä itseänsä miellyttänyt tai koetti

hän salata sitä oppilaisiltansa. No niin, hänen opetuksensa ei ole onnistunut. Jos hän olisi valaisnut aineittansa kuwalla tai miellyttävällä kertomuksella, niin hän olisi huomiota ja mieltymystä waijuttanut. Opettaja ja oppilaat olisivat onnelliset ja iloiset. Vieläpä he palaisivat kotiin sa, luettu ja lowitzettu totuus painettuna sywästi ja pysyväisesti heidän ymmärryksiensä ja sydämmeensä.

b. Se auttaa oppilasta ymmärtämään esitetävän totuuden tarkoitusta ja tuntemaan sen woimaa. Tämä kohta on niin selwä ja sen todistamiseksi on jo sanottu niin paljon, että on turhaa puhua siitä enemmän. Tahdomme sen walasemiseksi kertoa seuraawan:

„Opettajatar koetti tekstinsä johdolla näyttää pienelle tytölle ett'ei tämä rakastanut Jumalaa niinkuin pitäisi. Tyttö ei sitä ymmärtänyt taikka ei hän tahtonut myöntää asian niin olewan; no niin, kysymys jätettiin sikseen. Hän jatkoi opettamistansa, hän puhui muista aineista muille oppilaisille, waan hetken kuluttua hän taas kääntyi tytön puoleen, sanoen: „Maria, kuinka kauan on isäsi ollut poisja?“ „Seitsemän kuukautta torstaina!“ Miksi juuri torstaita mainitsit?“ „Siksi että hän matkusti torstaina ja janoi tulewansa kotiin yhdeksän kuukauden kuluttua.“

„Kirjoittaako hän usein?“

„Niille hän kirjoittaa joka wiikko, Saaralle ja minulle terran kuukaudessa. Meillä on seitsemän pitkä kirjettä, jotka isämme on lähettänyt.“

„Tiedätkö koska saat kirjeen häneltä?“

„Tiedän kyllä, joka kuun viimeisenä torstaina. Silloin Saara ja minä juoksemme Zannekukulalle katsemaan

postin tuloa, wälistä saamme odottaa sen tulemista pari tuntia, ja kun se tulee, riennämme postikonttoriin kirjettä noutamaan ja sen saatuamme, juoksemme kotiin niin paljon kuin jaksamme ja annamme äitimme lukea kirjeen meille. Di, me tulemme niin iloisiksi!”

„Sinun puheestasi, Maria, minä kuulen, että sinä rakastat isääsi paljon.”

„Sen me teemme, ja kun isämme tulee kotiin, istumme häntä odottamassa puoliyöhön asti. Di, juhlassin on se hetki olewa meille.

„Maria, minä iloitsen kuullessani sinun rakastawan isääsi; hän ansaitsee sinun rakkauttasi. Sinä olet vastannut kysymyksiini wilpittömästi ja rehellisesti. Minulla on vielä yksi kysymys tehtävänä, tahdotteko siihenkin wasta jamalla tawalla?”

„Tahdon kyllä.”

„No niin, ymmärrätkö ett'et rakasta Jumalaa, niin kuin sinun pitäisi? Hän on kirjoittanut sinulle monta kirjettä tässä kirjassa (osoittaen raamattua), mutta ethän sinä lue näitä niin ahkerasti kuin maallisen isäsi lähettämiä kirjoituksia. Hän sanoo tahdowansa ottaa sinua vastaan ja sulkea sinut syliinsä. Ei sinun tarvitse puoliyöhön asti odottaa häntä, sinä saat koska waan tahdot tawata häntä rukouksessa. Sinä sanot, että isäsi on ollut pois seitsemän kuukautta ja sinä kaipaat häntä; mutta Jumala on ollut sinusta, rakas lapseni, kauemmin poisja. Toiwotko yhtä paljon häntä tulemaan sinun luoksesi, ettäs näkisit hänen kaswojansa ja tulisit hänen syliinsä suljetuksi? Tiedäthän ett'ei mitään maallinen isä ole tehnyt niin paljon hyvää sinulle kuin

Jumala, niin, Hän on tehnyt ja tekee sinulle enemmän kuin kukaan ihminen voi tehdä.

Ja nyt, Maria, rakastatko häntä jälleen? Rakastatko taiwaallista isää niinkuin sinun pitäisi?

„En”, sanoi tyttö, khyneleet filmisjä.

Tämä kertomus on todistuksena siihen, että walajewa opetus auttaa oppilasta ymmärtämään ja tuntemaan totuutta, jota hänelle opetetaan, se on myöskin esimerkkinä, kuinka asiaa kysymyksillä ja vastauksilla walaietaan.

c. Tämän opetustawan toinen etu on se, että se auttaa oppilasta muistamaan totuutta, jota teksti sisältää.

Useimmat meistä voivat omaista kokemuksesta todistaa tämän muistutuksen todeksi. Suuri osa siitä, mitä olemme kuulleet tai lufeneet, menee pois muistista, kun sitä vastoin opetus, joita sopiwalla esimerkillä walaietaan, pysyvät aina muistissamme.

Tri Kewer muistuttaa, että totuuden muosten pitää oleman ei ainoastaan terävät ja kiiltävät, waan niissä pitää oleman wäät, jott’ei ne tulisi pois sielusta, kun ferran owat sinne tunkeuneet. Sellaisia wäkiä owat hyvät, jattuwat kertomukset, walaietusset ja esimerkit.

Herra Blacket sanoo: „walajewilla esimerkeillä on se etu, että ne teroittawat opettajan esitelmiä nuorukaiden muistiin. Sitä ei voi kieltää, mutta muuten opettajan sanat, lausuttakoon ne saarnastuolilla tai sunnuntai-kouluissa, unohtuwat. Vertaus tai kertomus pysyy muistissa ja samassa sen kanssa yhdistetty totuus pysyy mielessä. Se menee, niin sanoaksemme, sielun kammioihin ja siellä se pysyy siksi kuin sitä monen vuoden kuluttua käytetään.

Opettaja tulee huomaamaan, että hänen antamat neuwonja saawat kahdenkertaisen woiman, kun walasewa esimerkki siitä seuraa. Hänen sydämmelliset waroitujensa woivat tulla poispuhalletuiksi, niinkuin akanat tuulessa, hänen neuwonja ja kehoitujensa unohdetuiksi, niin pian kuin ne owat lausjutut, hänen parhaat lauseensa ja warmimmat todistujensa woivat olla waihattamatta, mutta anna joku kertomus seurata hänen kehoitujiansa tai anna hänen walasewan esimerkin kautta teroittaa neuwojanja ja kehoitujiansa, eikä hän puhu turhaan."

Sawainto-opetus ja sen kansja yhdistetty walasewa opetus teroittaa oppilasten huomiota sekä auttaa heitä ymmärtämään, tuntemaan ja muistamaan mitä heille opetetaan. Se on siis suuresta arwosta sunnuntaikoululle ja sitä pitäisi aina käytettämän sunnuntaikouluisjamme.

3. Tahdomme huomauttaa, mitä omaisuuksia tulee olla itse opettajilla, jos he tahtowat edulla käyttää tätä opetustapaa.

a) Laveat tiedot. Ei woi salata, että tämä opetustapa waatii paljon lukemista ja laweata tutkimista, jotta saataisiin paljon sopiwa ja walasewa esimerkkejä. Raamatusja löytyvien aineitten paljous ja näitten eri aineitten walasemiseksi tarwittawa tapahtuminen ja kuwien alituisen waihteluwaisuus pakottaa opettajaa menettelemään niinkuin Paawali sanoo Timoteuksjelle: „älä unohda lukemista!" Mutta sunnuntaikoulunopettajalla ei ole lukemiseen paljon aikaa, hänen täytyy ottaa ajasta tarkein waarin ja walita sellaisia kirjoja, jotka walasewat raamattua.

Walajemista waatiwat tällaijet lauseet raamatussa: „anna leipäsi mennä wesien yli.“ — „Hän meni katolle ruokolemaan.“ — „Minä taistelin petojen kanssa Efesossa.“ — „He antawat lapsensa mennä tulen läpi.“ — „Raikki kiihstasja juoksewat“, ja monta muuta, niinkuin jumalanpalvelukset, häämenot, waateparret, aseet, peltekalut, rakennukset, y. m. Näitä aineita tulee opettajan tutkia ja walaista, jos lasten pitää hyötymän ja oppiman niistä.

b) Toinen opettajan omaisuus on eläwä kuwastin.

Ennenkuin woimme antaa selwän ja luonnollisen walaistuksen paikasta, hengestä tai seikasta, täytyy meillä itsellämme olla oikea esineen käsitys ja tässä kuwastinwoimamme tulee aina kysymykseen.

Jakob Abbot sanoo: „minä toiwon että raamatussa kerrotut tapaukset tulewat joka sunnuntaihouluopettajalle niin kuwastetuiksi, että hän saa niistä oikean käsityksen.“

Mielikuwitus on tarpeellinen jokaiselle, joka tahtoo saada raamatun tapauksista oikean käsityksen, ja wieläkin tarpeellisempi meille, joitten tulee muille esittää näitä tapauksia?

Miköön kenkään ajatelko sitä wääräksi että käyttää mielikuwitusta tällä alalla. Eikö se ole Luojan antama? Tosin sitä woi ja onkin useasti wäärin käytetty, mutta onko tämä pätevä syy, ett'ei sitä saisi sunnuntaihouluopetussesta käyttää?

Me olemme sitä paitse aina tämän arun tarpeesta. Olemme tuskin kuulleet puhuttawan jostakin tapauksesta, kun mielikuwitus sen jo kuwailee meille, sekä henki-

löt että kaikki siihen kuuluvat yksityis-seikat. Sihän se ole-
kaan väärin waikuttaa toisessa ihmisessä mieli-kuwitusta,
jos waan kysymyksessä olemat tapaukset tulewat sen kautta
paremmin tunnetuiksi.

Tai jos tahdomme jotakin periaatetta walaista, mikä
wahinko siitä on, jos käytämme ajateltua asiaa tai kuvaam-
me meidän tarkoitujellemme sopiwaa tapausta, kun waan
sitä wältämme, jota ei woi uskoa, joka on luonnotonta tai
joka soti historian todistusta vastaan.

Ulkeroitkaamme siis käyttää mieli-kuwitusta, mutta
antakaamme järjellisen ymmärryksen sitä johtaa, niin, käyt-
tääkäämme kaikki sielun-woimamme sopuoinnalla Herramme ja
Mestariimme palveluksean.

c) Toinen opettajalle tärkeä asia on hywä walmis-
taminen.

Siinä ei ole kylliksi, että muistamme paljon kerto-
muksia ja kuvia, meidän tulee myöskin järjestää nämät
kertomukset ja esimerkit niin, että kufin tulee oikealle paikal-
lensa; mutt'ei tämä woi walmistamatta tapahtua, j. o.
meidän täytyy edeltäpäin tutkia tekstiämme ja erottelemalla
walita sellaisia selityksiä, joita pidämme aineelle sopiwim-
pina.

Kaikki opetussemme on jowitettava lasten eri luonnon
ja kehityskannan mukaan. Ulkäämme ajatelko että mikä so-
weltuu yhdelle luokalle, se joweltuu myöskin toiselle, waan
walitkaamme sellaisia selityksiä, jotka lapsille sopiwat.

Ulköön myöskään kukaan opettaja liiaksi luottako saa-
tuisiin tietoihinsa, toinwoen sopiwan kertomuksen ja walašewan
esimerkin tulewan itsestänjä opetuksen kuluesja; joka niin

tekee, hän tulee tarpeen hetkellä huomaamaan nojautuneensa murenemaan ruokoon, joka ei voi pitää häntä pystyssä.

d) Lijättävä on vielä, että käytännöllisyys on otettava huomioon opetuksen valmistamisessa sekä valasevan esimerkin walitsemisessa ja käyttämisessä.

Mköön kenkään pitävä tätä opetustapaa keinona, jolla hän huivittaa lapsia tai miellyttävällä tavalla kuluttaa aikaa. Olkoon meidän pyrintömme sunnuntai-koulunopettajina teroittaa lasten mieliin uskonnon pyhiä totuuksia sekä saattaa heitä lunastuksen osallisuuteen.

Meidän ei pitäisi käyttämän valasevaa esimerkkiä muulloin kuin tarpeen waatiesja, s. o. kun sellainen aine tulee esiin, joka wälttämättä waatii walasemista, jos tahdotaan sitä käsittää. Meidän pitäisi myös jowittaman walasewa esimerkki kysymyksessä olewaan aineesen sekä tuleman wakuutetuiksi, että lapset owat todella oppineet mitä olemme heille opettaneet.

Ottakaamme ennen kaikkea siitä waari, ett'emme opetukjellamme saada oppilaisia pois Herrasta Jeesuksesta ja autuuden tieltä. Kerran eräs maalari oli uhrannut paljon aikaa taulun valmistamiseen, johon pyhän ehtoollisen asettaminen oli kuwattuna. Kun taulu oli walmis, kutsui hän muutamia taiteilijoita antamaan lausuntonsa taulusta. Toinen lausui toisensa jälkeen ajatukjensa taulusta, wihdoin tuli yksi, jonka lausunnolle hän pani juuren arwon. Katjeltuansa hetken mietiskeksen taulua, janoi tämä: „huomiotani herättää ja kaunein puoli tässä taide-teoksessa on tuo kalppi, wiivat owat niin taitawasti wedetyt ja maalaus on todella kaunis”. Maalari katjeli vielä kerran taulua, otti penjelinsä, kasto

sen väriin ja hiljaa mutta vakavasti tuhri kalffia sa-
noen: „olen suuresti erehtynyt, jos tuo on kauniin kohta
taulusjani; mestarini kasvot pitää oleman etewimmät; ei
mikään saa wetää huomiota pois mestaristani.” Tässä on
opetus sunnuntai-koulunopettajille. Olkoon opetussemme kuinka
fattuwa ja onnistunut tahansa, niin ei mikään saa wetää
oppilasten huomiota pois Herrasta Jeesuksesta, waan olkoot
selityksemme ja walautuksemme sellaiset, että ne johtawat
heidän ajatuksensa ja sydämmensä Hänen tykönsä, joka on
tuhansista walittu” ja jonka „veri puhdistaa kaikista syn-
neistä”.

Ulkeroitkaamme wihdoin walaiista raamatun totuuksia
pyhällä moitteettomalla elämällä. Ja kun olemme paras-
tamme tehneet teroittaessamme Jumalan sanan totuuksia las-
ten sydämiin ja saattaessamme heitä tuntemaan, että raa-
mattu on kalliin kirja maailmassa, sunnuntai-koulu parain
paikka maan päällä ja wiisauden tiet owat rauhan ja on-
nellisuuden tiet, niin rukoukkaamme taiwaallista Isää anta-
maan runsaan siunauksensa työllemme ja oppilaillemme.

Järjestys ja kurinpito sunnuntaikoulussa.

Järjestys ja kurinpito on sunnuntaikouluissa yhtä tarpeellinen kuin muusfaktin koulussa. Se on pidettävä voimassa sowliaitten wälikappalten kautta. Helpompi on pitää sunnuntaikoululapsia kurissa. Päiwän merkitys, ainetten laatu ja ajan lyhyys helpottawat kurin ja järjestyksen pitämisen sunnuntaikoulussa. Tässä suhteessa on suuri puute monessa sunnuntaikoulussa. Puutetta sanotaan johtajan syyksi, mutta se on useasti wallan wäärin. Ei kukaan johtaja, olkoon hän kuinka taitawa tahansa, voi pitää järjestystä koulussa, elleiwät opettajat auta häntä. Muttei ole kylliksi että yksi tai toinen pitää järjestystä luokassaan, jos waan yksi heistä ei täytä welwollisuuttansa tässä suhteessa, niin koko koulu saa siitä kärsiä enemmän tai vähemmän. Sallikaa siis minun wiitata mistä sunnuntaikoulun opettajan tulee ottaa waari taitaaksensa ylläpitää ulkonaiستا kunnioitusta ja säädyllisyyttä, jota niitten on osottaminen, jotka pyhimpää asioita tutkiwat ja jota paitse koko heidän työnsä tulee turhaksi.

I. Ole ajoissa paikalla si. Epäjärjestys on usein wallan päällä koulua awattaessa. Koulun owia ei pitäisi awattaman ennenkuin joku opettaja on läsnä lapsia hoitamassa. Jos ne saawat olla yffin kouluhuoneessa ennenkuin koulu alkaa, niin epäjärjestys epäilemättä nousee ja

opettajat tulevat huomaamaan, ett'ei ole mitään helppoa rauhoittaa lapsien lewottomia mieliä ja saada heitä ottamaan laulua, rukousta ja raamatunlukemista huomioonsa. Jos opettajat tulisivat niin aikaisin kouluun, että he wietäisiwät hetken hiljaisessa rukouksessa ja ystävällisellä katjannolla tai kädenpuristuksella tervehtisiwät oppilaisiansa, niin se waijuttaisi woimallisesti heidän käytöksiensä koko opetuksen aikana.

II. Ole sellaisessa asennossa, että voit nähdä oppilastesi kaswot sekä opetuksen aikana, että myöskin sen alussa ja lopussa.

Silmäile jokaista oppilasta lewollisesti, ystävällisesti ja läpitunkewasti, ennenkuin alat opetuksen.

Ahkeroitse tutkia heidän mielialaansa ja jos huomaaat että he owat lewottomat ja hajamieliset, niin koeta lepyttää heitä lewollisella ja nuhtelewalla katjannolla. Totta on lause: „woimaa on ihmisilmäissä?“ Ihmisen lewollinen, woimallinen katjanto on seisahuttanut jalopeuran raiwokasta juokjua. Wapahattajan lempeä katjanto saattoi Pietaria häpeämään heikkouttansa, „hän meni ulos ja itki katkerasti.“ Sinä voit paljaalla silmäykselläsi johtaa koko luokan, ja tämä on paras järjestyskeino. Mutta taitaaksesi tätä tehdä, täytyy sinun istua tahti seisoa suorana, eikä katjella tekstiä eikä muistiinpanoja eikä selityksiä. Opettaja, joka tahtoo oppilaisiansa tarkkaawiksi, täytyy itse olla tarkka.

III. Olkoon koko käytöksesi sellainen, että oppilaiset sinun esiintyessäsi huomaawat sinun tahtowan opettaa ja johtaa heitä.

Ensimmäinen waiikutus on aina woimallinen ja pysy-

wäisin. Alkoon siis esiintymisesi milloinkaan olko huikentelewa, äläkä epäile mitä sinun tulee sanoa tai miten sinun tulee kaikkea johtaa. Ole ystävällinen ja wakawa ja sinä voitat oppilasten kunnioitusta ja luottamusta. Opetukseksi saa sitä vastaawan arwon ja tekee pysyvän vaikutuksen.

IV. Ahkeroitse opetuksen alusja saada oppilaisia harrastamaan käsiteltävää ainetta.

Teo muutamia wilkkaita, johtavia muistutuksia wai kuttuaksesi heissä mieli-halua ja wetäänaksesi heidän huomio- tansa aineeseen. Tämä on ainoa keino, jolla toiwomme woi- wamme tehdä opetussemme hedelmätä tuottawaksi. Et puhele- malla, et waatimalla etkä pyytämällä saa heitä tarkkaawai- siksi. Siten voit jotakin wai kuttaa wanhoissa ihmisissä, waan lapsissa et wai kuta wäyhääkään. Ahkaukset tai lupa- ukset tekewät heitä hetkeksi tarkkaawai siksi, mutta te eske- nteleminen ja wästenmielisyys on sellaisen menettelyn seurauksena.

Saatuasi heitä tarkkaawai siksi, ahkeroitse saada heitä yhä enemmän tarkkaawai siksi, jotta heidän tarkkaawai suutensa on paras opetuksen lopussa.

V. Tukahuta epäjärjestys kohta alusja.

Epäjärjestys on tarttuwainen, sammuta siis kipinä ennenkuin se kaswaa suureksi tuleksi. „Mutta kuinka“, kysyy opettaja, „se tapahtuu?“ Minä vastaan: totinen kat- janto wälistä riittää pahan tukahuttamiseksi, siihen riittää le wotoman oppilaan nimen mainitseminen tai kysymyksen pikainen tekeminen tai hetken hiljaisuus ja jos se ei ole kylliksi, muuta kenenkään hawaitsematta lewoton oppilas toi jelle paikalle.

VI. Ole lewollinen, wakawa ja hellä nuhdellesjasi wallatonta oppilasta.

Tästä asiasta en voi paremmin lausua kuin tohtori Spens luennoissaan: „sununtai-koulunopettajan erehdys.“ Esittän hänen sanojansa. Hän sanoo: „muutamat opettajat ovat kowin ankaria ja nuhtelewaisia. Se on heidän erehdyksensä — erehdys, joka tekee heidän vaikutuksensa lapsiin mitättömäksi. He eivät ehkä itse huomaa olevansa ankaria eikä nuhtelewaisia, mutta he tekewät sellaisen vaikutuksen, kun he alituisesti nuristen nuhtelewat wälin yhtä, wälin toista lasta. Olen joskus kuunnellut opetusta niin, ett'ei opettaja ole minua huomannut ja olen mielipahakseni nähnyt hänen repiwän yhtä kauluksesta, tuoppiwan toista ja lyöwän kolmatta firjalla; sen hän on tehnyt muutamissa sekunneissa, aina lausuen: „ole hiljaa!“, „etkö voi istua hiljaa?“ „katso tänne!“ j. n. e. Tällainen alituinen tuoppiminen ja nalkuttaminen, yhdistettynä suututtawien nuhteitten kanssa, waikuttaa wahingollisesti lasten mieliin ja tekee koko opetuksen pian piinaksi opettajalle ja oppilaisille. Painakoon siis jokainen opettaja mieleensä, että sen, joka tahoo toista johtaa, täytyy ensin näyttää taitawansa itseänsä johtaa, taitawansa olla lewollinen ja malttaa mieltänsä. Miköön kukaan luulko korkealla äänellä ja käskewällä tawalla woittawansa arwoa ja kuuliaisuutta. Selwä ja teeskentelemätön puhe on kyllä riittävä? Olkoon ääni hiljainen. Se waikuttaa funnioitusta ja tarkkaawaisuutta, jos se waan on wakawa. Jos opettaja puhuu selwästi, niin oppilaiset tekewät samoin. Jos hän itse puhuu hiljaa, niin oppilaisetkin puhuwat hiljaa.

Näitten muistutusten walajemiseksi tahdon mainita Englannin alkeiskoulussa tapahtunutta tapausta. Tapauksen kertoja sanoo: „eräänä päivänä menin rehtori B:n kanssa kouluun. Tultuamme sinne, oli siellä aika melu, yksi oli toista pahempi huutamisessa ja koputtamisessa. Rehtori ei huutanut: „hiljaa pojat!“ waan meni perälle huoneeseen, katseli ympärillensä sanoen lempeällä äänellä: „pelkään jonkun pojistani puhuvan korkeammalla äänellä kuin olisi tarpeellista“. Hänen ei tarwinnut uudistaa muistutustansa, kaikki oli silmänräpäyksessä hiljaa.

Yhmettelin minkä vaikutuksen tuo lempeä menettely teki ja ajattelin, minun pitää tekemän samoin.

Tultuani seuraavana päivänä omaan kouluuni, oli siellä samallinen jyrinä kuin rehtori B:n koulussa edellisellä päivänä, mutta minä en enää, niinkuin ennen oli tehnyt, huutanut: „kuinka taidatte niin meluta täällä?“ waan lausuin lempeästi: „pelkään jonkun pojan melunneen enemmän kuin olisi tarwinnut.“ Pojat katselivat minuun, muutamat hymyilivät, toiset punastuivat ja kaikki näyttivät ymmärtäneen minun muistutukseni tarkoitusta. En woi sanoa, ett'en enää koskaan tarwinnut sitä uudistaa, mutta sen woin rehellisesti sanoa, ett'ei monta wiikkoa wiipynyt, kunnes kaikki nuhteet ja muistutukset olivat koulusjani tarpeettomat; silmäys, wälistä lyhyt-seisähdys, oli kylliksi.

Ujatelkaa sunnunkaitkoulunopettajat, tätä!

VII. Ole warowainen rangastuksen uhkamisessa ja jos uhkaat, niin älä jätä uhkaustasi täyttämättä.

Apostolin waroitus: „pankaat pois uhkaukset“ (Efes.

6: 9) on sangen tärkeä; ja waikka se oli lausuttu isännälle, woipi sitä sowittaa sunnuntai-koulunopettajiinkin.

Jos opettajan, käytettyhänjä kaikellaisia keinoja saataaksensa tottelematonta poikaa tottelemaisiksi, täytyy sanoa: „ell'et paranna tapojasi, täytyy minun tehdä niin ja niin“, olkoon hän walmis tekemään uhkauksensa mukaan. Tätä ajattellessani muistuu mieleeni koulusjani muutama wuos sitten tapahtunut tapaus.

Eräänä sunnuntai-ehdoona, ennenkuin koulu alkoi, kerrottiin minulle, että eräs opettaja oli ollut koko päivän oppilaisensa kanssa lehterillä. Koetin saada asiasta selvää, niin pian kuin mahdollista, ja huomasi kertomuksen olewan osaksi wäärän.

Opettaja ja poika olivat tosin jääneet saarnan jälkeen hetkeksi lehterille, mutt'ei koko päiväksi. Poika oli ollut wallaton saarnan aikana. Opettaja katsoi parhaaksi käskä häntä jäämään muitten jälkeen. Kun hän ei tahtonut tunnustaa wikaansa eikä pyytää sitä anteeksi, oli opettaja sanonut, ett'ei hän pääsisi kotiin, ennenkuin hän oli tehnyt sen. Opettaja sanoi: „olin päättänyt pitää sanani, waikka olisin jäänyt ilman päivällistä“. Hetken kuluttua tunnustikin poika wikaansa.

Eräs toinen opettaja sanoi tottelemattomalle pojalle: „Jos vielä teet niin, panen sinut nurkkaan häpeemään“. Opettaja oli tuskin näin sanonut, ennenkuin poika taas oli tottelematon. Opettaja käski häntä menemään nurkkaan seijomaan, mutta poika ei totellut. Opettaja aikoi wiedä häntä wäkiin nurkkaan, mutta hän tuli niin woimattomaksi, ett'ei opettaja saanut häntä pysymään pystyssä. Kuinka häiritjewää tämä oli opetukselle woipi jokainen ajatella.

Opettaja ei voinut tehdä mitään tottelemattomalle pojalle, hänen vaikutuksensa oppilaisiin oli heikontunut ja hän oli tullut kelvottomaksi opettamaan. Paljon parempi olisi ollut, jos hän olisi kohdellut tottelematonta poikaa lempeydellä ja rakkautella ja koettanut tällä tavalla saada häntä tottelewaijeksi.

VIII. Älä käytä ruumiillista rangaistusta sunnuntai-koulussa.

Oli aika, jolloin luultiin lyömällä voitawan teroit-
taa kristillisyyttä lapsiin, mutta se aika on jo ohi. Sel-
lainen menettely sotii sunnuntai-koulun periaatetta ja tarvoi-
tusta vastaan. Meidän tehtävämme sunnuntai-koulunopet-
tajina on opettaa lapsille raamatun pyhiä totuuksia ja siten
johdattaa heitä lastenyhtävän Jesuksen Kristuksen tykö ja
tätä tehdäksemme ei ruumiillinen rangaistus ole hyödyksi,
waan päin vastoin vahingoksi. Mutta, kysyy joku neuvo-
ton opettaja, mitä minun pitää tekemän sellaiselle lapselle,
jossa tähän asti esitetyt keinot eivät näytä mitään vaikut-
tawan? Minä vastaan:

IX. Käske häntä jäämään jälkeen muitten
poismentyä, ja kun olette kahden kesken, koeta hellyydellä
puhua hänen woiistansa; lankea polwillesi hänen kansjansa
ja rukoile Jumalaa anteeksi antamaan hänen syntiänsä ja
pehmittämään hänen sydäntänsä. Moni pahankurinen poika,
joka kumppaniensa läsnäollessa on ollut häijy ja uppiniiskai-
nen, on tullut nöyryytetyksi ja tunnustanut wifansa, kun
häntä on tällä tavalla kohdeltu. Hänen sydämensä on
pehminnyt kuultuansa kyynelillä kostutettuja rukouksia, joita
opettaja on pitänyt hänen edestänsä.

Muistettava on, että tällaisissa tilaisuuksissa pitää rukoiltaman — ei lasta vaan lapsen edestä. Sitä tulee kohdella rakkaudella ja hellyydellä, toivossa, että se seuraavana sunnuntaina käyttää itsensä paremmin.

X. Tottelemattomien ja uppiniiskaiusten lasten kodissa pitää käyttämän, ei kehoittamassa heidän vanhempiansa rautasemaan heitä, vaan neuwomassa heitä hellyydellä ja rakkaudella ohjaamaan lapsiansa paremmalle tielle. Älä senkaltaiiin koteihin mene lasten päälle kantajana, vaan ystävänä. Anna vanhempain ymmärtää, että sydämestäsä toivot heidän lapsensa ajallista ja ijankaikkista parasta ja että harras halusi on olla heille hyödyksi ja avuksi.

Olin kerran erään köyhän lesken luona yllämainituksa tarkeitukseksa. Hänellä oli kolme uppiniiskaista poikaa kasvatettavana. Hän sanoi niistä: „ne owat tosin häijyt ja tottelemattomat, mutta kun illoilla saan heidät ympärilleni takan ääreeseen ja saan puhua ja rukoilla heidän kansjansa, woin wiedä heitä minne hywänsä“. Sama woima on kullakin isällä ja äidillä, jos he vaan ymmärtävät sitä käyttää. Suomauttakaamme rakkaudella ja osaa-ottawaisuudella sitä heille ja waiwuttakaamme yhdessä heidän kansjansa käymällä lasten kodissa.

XI. Kun muut keinot eiwät auta, niin tulee uppiniiskainen oppilas ilmoittaa johtajalle.

Suomautan erittäin: kun mitkään muut keinot eiwät auta. Muutamit opettajat erehtywät suuresti ja owat liian hätäijet tässä suhteessa. Ne ajattelewat että pienin hairaus on ilmoitettava johtajalle eiwätkä mieti mitä

pahoja seurauksia sellaisesta menettelystä on. Saattaa oppilasta kerta toisen perään kaikkien huomion ja arvostelun alaiseksi ei nöyryytä vaan paaduttaa häntä. Sitä paitse ei opettaja, joka aina wetoaä ylempiä, voi lopuksi tehdä mitään vaikutusta oppilaisiinsa. Tästä asiasta Henry Altan sanoo: „ell'et saa wallatonta oppilasta tottelewaiseksi, niin minä neuwon sinua wiemään hänet johtajan luokse, ett'ei hän olisi muita häiritsemässä“. Tätä tehdesjään tulee opettajan tarkoin wälittää, ett'eivät oppilaiset saa sitä ajatusta hänestä, ett'ei hän voi heille mitään, kun hän ei saa oppilasta tottelemaan. Neuwoisin jokaista opettajaa, jonka täytyy tätä keinoa käyttää, edeltäpäin sanomaan oppilaisille, mitä hän aikoo tehdä. Sano heille: „minun täytyy nyt jättää tämä poika johtajan haltuun syystä että hän, huolimatta minun neuwoistani ja waroituksestani, on tottelematon ja häiritsee koulun järjestystä enkä ota häntä kouluun, ennenkuin hän lupaa parantaa tapojaan. Tällä tavalla pysyt oppilasten arwoissa. Wie sitte uppiniskainen oppilas johtajan luokse ja sano hänelle: „minun täytyy jättää tämä poika sinun haltuusi, sillä ei hän huoli minun waroituksestani, vaan häiritsee opetusta, en ota häntä kouluun ilman sinun käskyäsi.“

Tahdon vielä lisätä: tee tämä kaikki lewollisesti ja huomiota herättämättä sekä wihastumatta. Usian walasemiseksi saan tässä mainita, että kerran tottelematon ja uppiniskainen poika tuotiin minun luokseni ollesjani johtajana, mutta kun huomasi opettajan ja oppilaisen olewan pahalla tuulella, jopa suuttuneinakin, otin tuolin esiin ja sanoin pojalle: „istu wäähän aikaa, puhelen sitte kanssasi.“ Minusta oli

turhaa puhella pojan kanssa, niin kauan kuin hän oli suutuksissa, annoin hänen istua, sifjikuin hän tyyntyi. Jatkoin opetustani ja puolen tunnin kuluttua menin jälleen hänen luoksensa ja kysyin häneltä lempeällä äänellä: „Mitä sinä poikani teit, kun opettajasi täytyi tuoda sinut tänne?“ „En mitään“, vastasi hän suuttuneena. „Suomaan“, vastasin minä, „että olet vielä pahalla mielellä, puhelen kanssasi, kun opettaminen loppuu.“ Kun lapset olivat menneet pois menin hänen luoksensa ja tein saman kysymyksen, mutta sain vastauksen: „ei mitään“. „Olen wakuutettu, poikani“, sanoin minä, „ett'ei opettajasi olisi jättänyt sinua minun haltuuni, jos et olisi käyttänyt itseäsi huonosti; sano minulle mitä sinä teit?“ Uppiniskainen poika ei wastannut. Minä jatkoin: „saat, poikani, koko wiiikon miettimisen aikaa; tulewana sunnuntaina sinun täytyy sanoa minulle, oletko tänään tehnyt oikein tai wäärin“. Sanoin vielä kerran samat sanat, jotta hän käsittäisi niitä oikein ja sitte sanoin: „nyt, poikani, saat mennä kotiin.“

Seuraavana sunnuntaina hän tuli luokseni surullisen näköisenä ja kysymättä hän sanoi wilpittömästi: „minä tein paljon pahaa wiime sunnuntaina“. Kuultuani tämän wilpittömän, lapsissa niin harvinaisen, tunnustuksen olin huudatamaisillani: sinä olet jalo poika; mutta pidätin itseäni, otin pojan kädestä kiinni ja talutin hänet opettajan luokse, sanoen: „tämä poika on tunnustanut käyttäneensä itsensä pahasti wiime sunnuntaina, otatko häntä jälleen kouluun?“ Opettaja, joka nyt oli paremmalla päällä kuin wiime sunnuntaina, vastasi: „aiwan kernaasti otan hänet kouluun“. Pojan mentyä paikallensa taputti opettaja hänen päätänsä ja sa-

noi kaikkein kuullen: „toivon ett'et enää häiritse meitä, vaan olet kuuliainen ja tarkkaavainen“. Tämän seurauksena oli, ett'en enää koskaan tarvinnut waiwata itseäni tämän pojän kanssa, ja minusta se teki hyvän waiikutuksen muihin oppilaisiin.

XII. Erityisissä tapauksissa täytyy oppilas erottaa koulusta.

Minä tiedän miten wästenmielistä erottaminen on monesta sunnuntai-koulunopettajasta, enkä minäkään sitä puolustaisi, ell'ei koko koulu kärsisi siitä wahinkoa. Erottamisesta on ollut hyvät seuraukset. Erotetut owat jonkun ajan kuluttua tulleet tunnustamaan rikoksensa ja pyytäneet anteeksi. Eräs pappi piti sanan „kuuliaisuus“ miltei tärkeimpänä kaswatuksessa. Minä pidän, sen tunnustan, kuuliaisuuden niin suuressa arwossa, että minä teroittaakseni sitä oppilaisiini, katsen tarpeelliseksi käyttää kaikkia luwallisia keinoja. Toivon kuitenkin, ett'ei erottamista tarvitse usein käyttää. Olen ollut kaksikymmentä vuotta johtajana, mutta sängen harwoin on erottaminen tullut kysymykseen. Tämän ajan kulussa on ainoastaan 15 poikaa erotettu.

Wälistä on hyödyllistä, että erottaminen tapahtuu kaikkien läsnäollessa. Erästä johtajasta kerrotaan, että hän oli juuri erottamaisillaan parantumaton oppilasta, mutta kun johtaja kysyneet filmissä puhui koululle, mikä surkea tehtävä hänellä tänäpäpä oli, kun hänen täytyi erottaa yksi oppilas koulusta, niin syhyllinen oppilas ruwesi itkemään, tunnusti pahoin tehneensä ja pyysi anteeksi. Tämä waiikuti koulussa hyvää. Sama oppilas ynnä neljä muuta muuttuivat tosikristityiksi.

Mutt'ei sunnuntai-koulunopettaja ole täyttänyt velvolisuuksiansa sillä, että pitää hetken koulua; ei, hänen hyötynsä ja vaikutuksensa koulussa riippuu paljon siitä, miten hän käyttää itsensä lapsia kohtaan koulun ulkopuolella. Ilmaimittujen ohjeitten sovitteleminen tulee vaikeaksi tai helpoksi sen eri aseman mukaan, mikä opettajilla on oppilaisiinsa. Sallikaa minun siis viitata mistä opettajan tulee ottaa vaari ulkopuolella koulua, ollaksensa oppilaisillensa hyödyksi ja taitaaksensa pitää järjestystä.

I. Huomaa oppilaisesi, jos kohtaat heitä missä hyvänsä. Ell'et sitä tee, sanovat he pian: „Opettajamme on ylpeä, ei hän waiwaa itseänsä edes tervehdimään meitä, kun tulee vastaan, waiwka hän sunnuntaisin sanoo rakastawansa meitä; hän ajattelee toista ja puhuu toista“. Ei kenenkään pidä pelätä, että luonnoton yhdenvertaisuus opettajan ja oppilasten välillä olisi siitä seurauksena, ei juinkaan; mutta ystävällinen silmäys ja päännyyttähdys tekisi hyvän mielen oppilaiselle ja hän tulisi huomaamaan opettajan rakastawan häntä, ei ainoastaan sunnuntaina, waan arkipäiwinäkin. Tunnen erään opettajattaren, jonka oppilaisena oli köyhä tyttö, joka saadaksansa elatusta käweli pitkin Lontoon katuja, myömässä kengänauhoja. Opettajatar ei koskaan kulkenuk hänenu ohitsensa silmäilemättä häntä ystävällisesti ja tyttö sanui aina: „hywää päiwää, opettajatar!“ — jonka jälkeen hän tawallisesti huuksi: „kengän-auhoja, kymmenen penniä pari!“

II. Tee mitä taidat oppilaisesi ajallisen hywän edukksi.

Sinä voit tehdä paljonkin tässä suhteessa ja siten

voittaa heidän rakkauttansa ja luottamustansa. Jos he ovat esim. työn puutteessa, niin voit hankkia sitä heille tai antaa puoltolauseesi heistä jollekulle ystäväillesi, joka ehkä tarvitsee apuasi. Ja kaikissa tapauksissa voit olla heille apuna — kumminkin osaa-ottavaisuudella ja hyvillä neuvoilla.

III. Näy oppilasteji kodissa, vaikka se olisi köyhäkin.

Siten tulet paremmin tutustumaan heidän jokapäiväisiin oloihinsa ja käsittämään heidän kiusauksiansa ja mistä sinun tulee heitä varoittaa. Saatat myös siten olla siunauksena monelle onnettomalle kodille ja yhdistää sunnuntai-koulun ja kodin, joka on edellisen vaikutukselle suureksi hyödyksi.

IV. Anna oppilaitteji käydä luonasi, jos sinun sopii ottaa heitä vastaan.

Tästä on se etu, että voit pitää yksityisiä, hengellisiä kanssapuheita ja rukouksia heidän kanssansa. Siten osoitat suosiotaasi heille, jota he pitävät suuressa arvossa. Rakkauden ja suosion osoitukset tekewät aina hyvän vaikutuksen.

V. Koeta aina saada tilaisuutta yksityisiin kanssapuheisiin heidän persoonallisesta suhteestansa Jumalaan.

Ell'et voi vastamainitulla tavalla saada siihen tilaisuutta, koeta saada sitä jollakin muulla tavalla. Sehoita esim. jotakuta oppilaisistasi jäämään muitten jälkeen kouluun tahi wie hänet toiseen huoneeseen tahi ajattele jotakin muuta paraiten sopivaa tapaa.

Sellaisilla yhsityisillä keskusteluilla on suuri merkitys; wähinko waan, että niitä niin harwoin käytetään.

VI. Kirjoita oppilaisillesi, kun et woi saapua kouluun tai kun he owat pois koulusta.

Gräs rakastettu ja etewä opettaja käytti tätä tapaa. Kun hän ei woinut saapua kouluun, kirjoitti hän ei ainoastaan johtajalle, waan myös yhdelle oppilaalle, pyytäen häntä ilmoittamaan muille voisja-olonsja syytä. Nämät kirjeet pidettiin arwosja ja talletettiin huolellisesti. En tarwitse lisjata, että tämä opettaja oli rakastettu ja waihatti paljon lapsisja.

Jos joku oppilas on ollut kauan poisja koulusta ja jos et ole tilaisuudesja häntä tawata, niin kirjoita hänelle, ett'ei hän unhyttaisi aikaa, jolloin he oliwat yhdesja; kehoita häntä lähettämään sinulle muutama riwi wastauksesji ja puhele näin hänen kanssansja, waikei hän ole koulusja. Kerran kirjoitin oppilaalle, joka oli jäänyt pois koulusta syytä ilmoittamatta ja pyysin häntä lähettämään minulle muutaman riwin wastauksesji. Tätä ei hän kuitenkaan tehnyt niinkuin olin odottanut. Seuraawana sunnuntaina istui hän paikallansja koulusja. Kysyin häneltä: „miksi et kirjeeseni wastannut?“ Hän wastasi: „Olin päättännyt tulla itse“. „Mitä sillä tarkoitat?“ „Näyn taas koulusja ja olen siivosii!“ Hän pitikin lupauksensa.

Seuratkaamme tämän opettajan esimerkkiä?

VII. Kirjoita oppilasten nimi luetteloon ja walwo heidän parastansja, kun he owat eronneet koulusta.

Lapset owat tawallisesti wähän aikaa hoidettawinasja,

mutta vaikutukseksi heihin saattaa kuitenkin tulla pysyväisempi. Sinä ehkä olet ainoa, joka annat heille käsityksen kristinuskosta, eikä tämä käsitys heistä koskaan haihdu.

He pitävät mielestään totuuksia, joita olet heille te-
roittanut, ja waikk'ei he seuraisi niitä elämässään, niin ne
eivät kuitenkaan aikaa voittaen jää hedelmättömiksi. Anna
heidän ymmärtää, että tahdot olla heidän ystävänsä yhä
eteenkin päin, että tahdot auttaa heitä ja että ilmaiset hei-
dän onnestansa ja menestyksestensä. Kehota heitä joskus
kirjoittamaan ja lupaa vastata heidän kirjeisiinsä.

Näitä keinoja woipi jokainen sunnuntaikoulunopettaja
käyttää ja jos hän käyttää niitä uskollisesti, niin ne tule-
wat oppilaisille suureksi hyödyksi ja siunaukseksi. Oi, jospa
kaikki opettajat tuntisivat wirkansa tärkeyttä ja toimittaisivat
sen minun antamieni ohjeitusten mukaan, niin eivät wäsyisi
työhönsä eivätkä niin usein walittaisi: „olen turhaan työtä
tehnyt ja woimiani ponnistanut.“ Niin, weljeni ja sisareni,
katjelkaamme asiaa tässä walossja, niin emme työskentele
täyttääksemme welvollisuuttamme, waan pidämme työmme
kunniana; sillä sunnuntaikoulunopettajan työ, oikein arvos-
teltuna, on kunnia — kunnia, jonka rinnalla kaikki maalli-
nen kunnia on halpa.

Minusta nähden, tulee taiteilijan pitää työhnsä kun-
niana, kun hän waatteellensa maalaa jaloja aatteitansa ja
mielikuwitustiansa. Mutta suurempi kunnia on olla aseena
Herran kädessä ja johdattaa kuolematonta sielua tietämättö-
myydestä ja synnistä siihen onnelliseen ja ihanaan tilaan,
johon hän oli aiottu, kun Jumala janoi: „tehkäämme ihmi-
nen omaksi kuwaksemme.“

Minusta kuvanveistäjän täytyy pitää toimensa kunniasja, kun hän luonnottomista marmorikappaleista tekee kauniita, kaikkia viehättäviä kuvia, mutta paljon suurem-
masja kunniasja on sen työ pidettävä, joka saattaa langen-
neen syntisen „uudeksi luontokappaleeksi Kristuksessa Jeesus-
essa.“

Onhan rakennus-herran työ suuriarvoista, kun hän suunnittelee jonkun suuren rakennuksen suunnitelman — rakennuksen, johon tuhannet kokoontuvat kuulemaan soitannon ihania säveliä, oikeuden ankaraa tuomiota tai kaunopuhelias-
suuden viehättävää puhetta. Tahi suunnittelee hän raken-
nusta korkeine holvineen, jonne ihmiset kokoontuvat ylistä-
mään ja rukoukseen ijankaikkista Jumalaa. Mutta yhä suuriarvoisempaa on sen työ, joka lasten sydämiin raken-
taa hengellisen Herran temppelin — temppelin, jonka pyl-
väät pysyvät aina pystyssä ja jonka seinillä ei nähdä mui-
naismuistoja — temppelin, jossa elävä Jumala asuu ja
jossa häntä hengesä ja totuudesja rukoillaan! Opettajat,
sellaiseen työhön olemme kutsutut! Antakoon Jumala mei-
vän ymmärtää sen tarkoitusta ja tuntea sen tärkeyttä ja
uhratkaamme koko elämämme sen kunnialliseen toimittamiseen.

Sallikaa minun vihdoin kehottaa teitä kaikkia saa-
wuttamaan etewälle sunnuntai-oppettajalle tarpeellisia omi-
naisuuksia. Valmistakaa itseänne rukouksella ja Jumalan
sanan tutkimisella oikein toimittamaan tärkeätä työtänne.
Tutkikaa ja käytäkää paraimpia opetustapoja. Moudatta-
kaa paraimpia ohjesääntöjä lempeydellä ja sävyisyydellä:
sanalla sanottu, olkoon henkenne, ruuminne ja sielunne kiin-
nitetty työhön, jonka mestarinne on teille uskonut! Ja kun

niin teemme, niin saamme toivoa onnea ja menestystä työlemme. „Ole uskollinen kuolemaan asti, niin minä sinulle elämän kruunun annan“, lausuu juuri Meštari meille jokaiselle. Jos hänen kehoitustansa seuraamme, niin saamme toivoa voiton palmua ja voittajan kruunua! Mutt'ei Herrainoastaan waadi uskollisuutta meiltä, waan Hän lupaa myös auttaa meitä ja olla meitä läsnä. „Katso, minä olen teitä läsnä joka päivä mailman loppuun asti“, on wakuutus, johon jokainen uskollinen opettaja saa panna täydellisen luottamuksensa. Menkää siis, ystäväni, Herran nimessä edesjänne olewille, kristityille jopiwille teille. Rohwaiskaa mielenne, älkää peljätkö, sillä Israelin pyhä on teidän kanssanne — auttamassa ja johtamassa teitä!

Sunnuntaikoulunopettajan hairahdukset.

Kirj. Aug. Palm.

- I. **H**iiaksi puhuminen. (Puhua missä woisi kysellä.)
 Tähän hairahdukseen woipi helposti eksyä.
 Emme usko että ne, jotka tekewät itsensä hyypäiksi tähän, tekewät sen „oman kielen kuulemisen halusta, waan tietämättömyydestä. Ei kuitentkaan mitään heikonna opetus-ta eikä wahingoita sitä kun juur tämä.

Olemme katsomassa jotakin sunnuntaijouluu. Opettaja istuu pöydän päässä. Hänen suustansa tulvailee sana-tulwa loppumatta. Hän puhuu niin korkealla äänellä, että muut luokat tulevat häirityiksi. Hänen omat poikansa eivät kuule mitä hän sanoo. Yksi oppilas ei istu suorana. Pää on alespään ja selkä — se on köyryssä. Neljä poikaa heiluttaa jalkojansa, eikä olisi hauskaa istua vastapäätä heitä. Yksi nyvistelee lakkiansa, pudottaa sen maahan, faadaksensa sitä nostaesja tuuppia kumppaniansa, joka tekee samoin. Hän kaatuu toisten päälle.

Nyt alkaa uusi leikki. Opettaja ottaa poikaa niskasta ja ravistaa häntä aika lailla. Sitte hän käy toisella kädellä kiinni toiseen. Hänen äänensä on jo muuttunut, se on kowin karhea, mutt'ei se näy auttavan. Kuule mitä hän sanoo: „sinä poika-weetikka et woi koskaan istua hiljaa etkä kuulla mitä minä sanon. Sinä häiritset koko luokkaa. Mitä hyötyä sinulla on opetuksestani? Mitä olen sanonut? Hän muuttaa wallattoman likemmäksi itseänsä ja jatkaa esitelmänsä.

Menetellä tällä tawalla ei juinkaan ole sopiwaa eikä seurattawaa.

Menemme toiseen luokkaan, missä lapset näkyvät olewan tar kaawaisempia. Lapset istuwaat ympyrässä. Ne istuwaat h hjaissina. Opettaja ei, niinkuin äskeinen, näytä kauanopuheilaisuuttansa. Hän opettaa aiwan toisella tawalla. Hän puhuu wähän lapsille. Hän kysyy waan. Lasten täytyy itse ajatella. Se tekee opetuksen miellyttäväksi ja wieshättäväksi.

Ja ka kysymys oli lyhyt, yksinkertainen, selwä, määri-

telty ja ajatusta herättävä. Suunnattomia kysymyksiä ei tehty. Joka kysymys seurasi yhtä jaksua. Pojat näkyivät vastaavan hiljassa. Opettaja antoi heille seuraavan tehtävän.

Tekstissä oli puhe Hores vuoresta. Hän käski poikia sanomaan mitä siellä oli tapahtunut. Yksi poika nostaa formensa osoitteeksi että hän oli valmis vastaamaan. Toi kaksi nostaa. Ja vielä kaksi. Nyt yksi sai vastata. Hän sanoo: „Horeb tai Sinai vuorella Mooses näki pensaan palawan laakkaamatta.” Toinen sanoo: „tällä vuorella Jumala antoi Mooselalle lain taulut.” Kolmas vastasi: „Kron ja israelin kansa ajettivat tänne kultaisen vasikan.” Ja neljäs: „siellä Jumala käski Israelin kansaa menemään Kanaan maalle.” Viides viihdoin: „sinne profeetta Elias pelosta pakeni uhrattuaan Karmelilla.”

Koko opetus oli niin miellyttävää ja sen sovitteleminen niin viehättävää, ett'eivät pojat ikävöinneet kellon soittamista eikä tunnin loppumisista.

Toisesta luokasta pojat ryntäävät ulos, iloiten että tuskahinen tunti oli loppunut. Tämä kertomus ei juinkaan ole liioiteltu, vaan päin vastoin. Käy vaan muutamaa koulussa, tutki tarkoin ja mieti, niin huomaat, josko se on totta. Tätä juuri kirjoittaessamme tuli erään koulun johtaja luoksemme. Kysyttyämme mikä oli sunnuntai-koulunopettajan pahin hairahdus, vastasi hän kohta: „liiaksi puhuminen lapsille.”

Englantilainen kirjailija sanoo: „parempi on antaa lasten istua haukottelemassa, nauramassa ja tukistamassa toinen toistansa, kuin että opettaja istuu pitämässä selkka-

puheita. Sihän kenkään tarvitse näin liiotella. Se opettaja erehtyy suuresti, joka luulee welvollisuudekseen pitää puhetta kolme neljäs osa tuntia. Täysi-ikäiset eivät jaksa niin kauan kuunnella. Lapsille ei se ensinkään jowellu. Onhan autuaallisempi antaa kuin ottaa (ja luullaksemme muutamat opettajat seuraawat tätä perus-aatetta), mutta jäästämättä owat nämät antimet annettawat. Opettajan ja oppilasten tulee työskennellä yhtä aikaa. Opettaja ei saa tyhjentää itseänjå alituisella sana-tulwalla. Tyhjåksi hän tulee, waikka hän olisi sywå kuin kaiwo. Nuorten kärsimystä hän koettelee, waikka hänellä olisi Krysostomon kaunopuheliaisuus. Niinkuin kalastaja heittää siimaansa, niin hänenkin tulee heittää ulos ajatukseensa ja wetää se jälleen nähdåksensä jos siihen on mitään tarttunut. Älköön hän puhe-innossaan itse aina esiintykö, waan antakoon oppilaisensa esiintyä. Älköön hän siihen tyytykö, että hän sanoo heille mitä hän ajattelee, waan koettakoon tutkia heidän ajatukseensa. Vyhyesti sanottu: „opettaja puhukoon niin wåhån kuin mahdollista, mutta oppilaat niin paljon kuin mahdollista“.

II. Hetken vaikutukseen luottaminen eli valmistamisen laiminlyöminen.

Muutamat luottawat näihin Herran sanoihin: „teille annetaan sillä hetkellä, mitä teidän pitää puhuman“, mutta eivät ajattele minkå yhteydesså nämät lausuttiin, silloin oli puhe päämiesten ja kuningasten eteen wiemisestä. Suolimattomuus, liiallinen itseänjå luottamus, wålinpitämättömyys on usein syynå tähån hairahdukseen, Olkoon syy mikä tahansa, wäärälle uralle se wiepi.

Opettaja, joka ei viikon alla valmistusta itseänsä, rupee valmistamaan vähää ennenkuin hän menee kouluun — sillä jotakin hänen täytyy tekstistä tuntea, kumminkin sen alkua ja loppua — ja näin hän myöhästyy taikka filmäilee hän sitä vasta koulussa, jolloin lapset saavat tehdä mitä tahtovat muita häiritäksensä.

Opettaja ei ole viikon alla Jumalan sanan runsaasta aitaista koonnut arvokasta aarretta. Hänellä ei ole oppilaisille mitään annettavaa. Mitä hänellä on sanottavaa, ovat lapset kuulleet niin usein, että he voisivat sanoa sen hänelle. Mitä hän sanoo, ei ole järjestetty eikä mietitty, esitys on epäselvää ja sekanaista, lapset eivät siitä hyödy. Opetus ei ole kokonainen.

Ei'ei opettaja ole wallan weltto, niin hänen omatuntonsa joimaa häntä. Hän tulee synkkämielisenä kouluun. Lapset huomaavat sen ja päättelivät: „tänäpäinä ei ole hauskaa koulussa.“ Niin käykin, joka on itseensä tyytymätön, ei hän voi muihinkaan tyytyä. Lapset tulevat välinpitämättömiksi ja tarkkaamattomiksi.

Hänen opetuksensa on liian yleinen. Hän alottaa tekstiä, mutta kääntyy pian muihin aineisiin. Kun vaikea teksti w. testamentista oli läpikäyty, kysyi eräs opettaja toiselta: „eikö sinusta tämänpäiväinen teksti ollut vaikea?“ „Ei, miksiä niin?“ vastasi hän. „Menin kohta uuteen testamenttiin.“

Se on selvää, ett'ei valmistamaton opettaja voi tekstissä löytyviä opetuksia antaa eikä hänellä niitä selittääksensä ja teroittaaksensa ole sopivia kuvia, vertauksia ja kertomuksia. Sanalla sanottu: „himmesti sanottu on him-

meesti ajateltu" ja päin vastoin. Himmeyks tuskittaa kuuliaa ja lapsia, wieläpä karvoittaa niitä koulusta. Gräs johtaja kyysi opettajakokouksessa kuinka pitkän valmistus ajan opettajat tarvitsewat. Yksi vastasi: koko päivän; toinen: kaksi päivää; kolmas: koko viikon j. n. e. Wihdoin yksi vastasi: „johtajana ollessani valmistin itseäni, mutta nyt opettajana en sitä tee syystä, ett'en ehdi kaikkia ajatuksiani ja aatteitani esittää ennenkuin tunti on loppunut". Hän luotti kokemuksensa ja puheliaisuuteensa. Nyt johtaja huomasi mikä oli syynä siihen, että yksi poika toisen perään meni pois koulusta. Wähän ajan kuluttua oli koulu, jossa hän opetti, tyhjä oppilaisista. Warjelloon Jumala meitä luottamasta itsehemme niin paljon, että pitäisimme „raamatujen tutkimisen" tarpeettomana.

III. Opetuksen epämääräinen suunnittelu-

Gräs opettaja luki lapsille pitkän luvun, jossa olisi ollut kuudeksi seitsemäksi kerraksi kylliksi ainetta. „No niin", ajatellaan, „totta kaiheti hänellä oli jotakin hyvää ja opettawaiستا sanottawaa lapsille". Päin vastoin. Teksti oli niin pitkä, että sen läpikäyminen oli hänestä turhaa. Tämä opettaja oli äidin wertainen, joka näyttää lapsilensa, kuinka paljon ruokawaroja hänellä on ruoka-kamariissa, mutt'ei anna palaakaan heille.

Lopetettuaan luvunsa mainittu opettaja antoi joka lapsen lukea ulkoa wärssyn, jonka kufin oli saanut walita ja oppia. Ne eiwät olleet missään yhteydessä toinen toisensa kanssa, waan oliwat otetut yksi yhdestä, toinen toisesta paikasta. Opettaja ei edeltäpäin tiennyt mistä kufin oli

wärshynsä ottanut ja kuitenkin hän yritti selittää jokaista; minkälainen selitys oli, ymmärtää jokainen. Kaikista puhuttiin, mutt'ei mistään perinpohjin. Lapset eivät mitään oppineet, eikä hyvää waiikutusta saanutettu. Sellainen opettaja on fariseusten kaltainen, jotka luulivat tulewansa kuuluisi monien sanojensa tähden, tahi äidin kaltainen, joka panee paljon ruokaa lapsiensa syötäväksi huolimatta, onko se hyödyksi tai ei?

Tällaisen menettelemisen seurauksena on se, että lapset tulewat tarffaamattomiksi ja lewottomiksi. Ei sowi enää tällä tawalla jatkaa. Jo alkaa kuulua nuhteita. Lapset tyhmiestywät, katselewat kelloa ja odottawat loppua emmekä sitä ihmettele.

Olemme itse kokeneet kuinka wäsyttävää pitkän esitelmän kuuleminen on, etenkin jos se on kuuwa, yksitoikkoinen ja katkonainen. Opettajan tulee myös katsoa missä suhteessa teksti on edelliseen ja jälkimmäiseen tekstiin. Hän ei saa — niin sanoaksemme — toisella kerralla repiä alas, mitä toisella kerralla rakensi. Tätä wälittääkseen hänen tulee määrittää opetustansa.

Hän ottaako on ajasta waarin.

Kun aika on niin lyhyt, täytyy hänen työskennellä paljon edeltäpäin taitaaksensa lyhyessä ajassa antaa lapsille hyödyllistä oppia.

Jos yhdellä kädellä otan vastaan suuren rahajumman, mutta toisella wiskaan sen pois, mitä hyötyä minulla siitä on? „Ei mitään“ wastaa lukija; aiwan oikein! Niin on tässäkin laita. Kun lapset opettajan esittely-tawan tai ajan wenyttämisen kautta tulewat wäsyneiksi, tarffaamattomiksi ja

lewottomiksi, unhottawat he ei ainoastaan mitä nyt owat oppineet, waan entisenkin opin; ja kenenkä on syy?

Opettaja katsookoon siis:

että hänellä on jotakin todella hyvää ja hyödyllistä opetettavaa lapsille;

että hän, katsoen ajan lyhyyteen, antaa heille mikä on parasta, ja

että hän antaa sen niin että lapset käsittävät ja oppiwat sen.

Kuinka helmiä pidellään.

Kerrotaan että henkilöt, jotka näwertävät läpiä helmiin, sowittawat niitä irtanaisina puukappaleihin. Sitte kostuttawat he niitä wedellä, joka wähitellen tunkee puuhun, kunnes se turpoos niin paljon, että joka helmi siinä pysyy. Näin heikkoja kappaleita ei woisi järkemättä pidellä missjään ruuwi-penkissä. Mutta tällä yksinkertaisella tavalla ne pysywät wahingoittumatta paikoillansa, kunnes mestari on tehnyt tehtävänsä ja sitten, kun puu kuivaa, irtaantuu helmi. Eikö sunnuntai-koulunopettajilla ole tästä jotakin opittavaa? Usein kysellään: kuinka taidamme pitää lapsia sunnuntaina paikoillansa?" Sitä ei woi tehdä wäkipakolla

— se särkefi heidän arkoja sielujansa, joita Jumalaan an-
nut hoidettavaksemme; mutta kostuttamalla heitä Jesuksen
rakkaudella, joka kuohuu „elämän veden kaimosta“, taidamme
pidellä jokaista kallista sielua, kunnes siinä on toivottu
waikutus tapahtunut.

Muutama sana tarkkaavaisuuden saavuttamisesta.

Kirj. Josua G. Fitch.

Tarkkaavaisuudella tarkoitan ajatuksen ja koko sielun kiin-
nittämistä ainoaan esineeseen määrätyllä ajalla: se on
tahdon ponnistus, joka pakottaa meitä jseuraamaan
mitä kuulemme tai luemme niin, ett'emme harhaannu em-
mekä väsy, waan pidämme mielessämme mitä kuulemme tai
luemme. „Tätä, juuri tätä“, wäittää moni sunnuntai-koulun
opettaja, „tarwitsen, jospa waan tarkkaavaisuutta saavuttai-
sin, niin tulisin kelpo opettajaksi. Kuinka onnellinen silloin
olisin kuinka paljon pyrintöni menestyisi!“

Tällä tawalla ajattelemisen on luonnollista, mutta
minä tahdon näyttää teille, ett'ei tällainen ajatus ole oikea.
Tarkkaavaisuutta ei saa pitää ehtona hyväksi opettajaksi
tulemiseen, waan pikemmin sen seurauksena.

Mutta tarkkaavaisuuden saavuttaminen, sellaisen, jota lapsilta waadimme, on sängen waikea. Olemmehan usein huomanneet, kuinka welvollisuus-tunteenkin wallitesja ajatusten kiinnittäminen ainoaan asiaan aikaa woittaaen tulee waikeaksi.

Etispäiwän tekojen muisto ja huomispäiwän tehtävien ajatus tunkee meihin huolimatta ponnistuksestamme ja johtaa huomiotamme pois esillä olewasta aineesta. Usein katoa miellyttävän kirjjan ajatusjuoksu; silmä on lehteen kiinnitetty, mutta ajatukset eivät seuraa ja wälistä meidän täytyy uudestaan lukea pitäen ponnistamalla ajatukseamme koossa. Te tiedätte kuinka usein tämä tapahtuu saarnaa, esitelmaa kuullesja tai kirjaa lukiesja. Niin, se tapahtuu, waikka wastustamme kiusausta. Kuinka paljon waikeampaa eiö se ole pienille lapsille, jotka ovat meitä heikompia ja ewottomimpia, joitten siweellinen luonne ei ole vielä niin kehittynyt eikä welvollisuuden tunne sellainen kuin iäkkäämmän.

Meidän tulee myöskin muistaa, ett'ei lapsi pidä Jumalan sanaa niin tärkeänä eikä mielisty siihen niin, kuin sen pitäisi, ennenkuin Jumala joko wiisaan opetuksen taikka muun keinon kautta waikuttaa siinä „elämän sanan“ janoamista.

Lapset ovat luonnostaan utelijaita, kun maallisista ja näkywäisistä kappaleista on kysymys. Halulla he kuulewat puhuttawan auringosta, kuusta ja tähdistä, niin myös kaukaisten maitten tawoista, petoeläimistä, kalvista linnuista y. m., mutta kun Jumalan luonto ja omaisuudet sekä kristinopin kappaleet tulewat kysymykseen, niin huomaa heti,

ett'ei se aine miellytä heitä. Saadaksemme heitä ottamaan sitä paremmin huomionsa, on tarpeellista käyttää näkyväisiä kuvia.

Minusta on näitten kahden asianhaaran tunteminen jo alusta alkaen tarpeellinen; ensiksi että tarffaawaisuus on jokaiselle vaikea ja toiseksi, että lapsia erittäinkin on vaikea saada ottamaan waaria hengellisistä asioista. Olettamme nämät kaksi asianhaaraa huomioomme, jaatamme paremmin käyttää hyväksemme neuvoja, joita tarffaawaisuuden saawuttamiseksi meille annetaan. Vaikeuden poistaminen on aina helpompi, kun tietää sen löytyvän ja sen poistamisen olewan tarpeellista.

Jos tahdomme jotakin hyvää vaikuttaa sunnuntai-kouluissa, on tarffaawaisuus tarpeellinen, vaikka sen saawuttaminen olisi vaikeakin.

Buheleminen lapsille, joitten silmät ja ajatukset liikkuvat kaikellaisissa esineissä, ei mitään hyödytä.

Ei vähäinen tarffaawaisuus riitä, jos tahdomme opetuskellamme hyödyttää, jos totuuskien, joita rakastamme, pitää tunkeuman heidän sieluihinsa ja oleman heidän tulewan mielipiteensä ja elämänsä johtawina aatteina. Naineet, joita tutkimme, eivät ole ainoastaan hetken aikaa muistettavia ja sitten unohtettavia, waan ne owat niin tärkeitä, ett'ei niitä saa koskaan unohtaa. Jos siis lapset tahtowat niistä hyötyä täkji ja tulewaksi elämäksi on heidän sekä, ymmärtäminen että muistaminen ne ja sen wuoksi on täydellinen tarffaawaisuus tarpeellinen. Tahdon näyttää kuinka se on saawutettava ja woimassa pidettävä.

Antakaa minun ensin sanoa, miten sitä ei saawuteta.

Ette vaatimalla ettekä pyytämällä sitä saavuta; ettekä esittämällä aineen tärkeyttä, päivän juhlallisuutta, opettajan hyvyttä tai tuffittavien totuukfien ylewyttä ja ihanuutta sitä saavuta. Banhojen juhteen se woifi onnistua, mutt'ei lapsien juhteen.

Ulkaukset tai lupaukset woivat saattaa heittä olemaan hetken tarkkaawaisia, mutta teeskenteleminen ja vastenmielisyys on sellaisen menettelyn seurauksena. Lapsen täytyy tuntea että itse aine waatii tarkkaawaisuutta ettekä te waadi aineelle tarkkaawaisuutta. Todellista tarkkaawaisuutta ette saavuta, ell'ei teillä ole jotakin sanottawaa, joka ansaitsee kuulemista, ja ell'ette sitä puhu lasta wieshättäwällä tawalla.

Taitaaksensa tätä tehdä tulee opettajan tarkoin ja hywin valmistaa ainettansa.

Tarpeetonta ehkä lienee muistuttaa opettajia, että heidän tulee valmistaa itseänsä; toiwon useampain tässä kohden täyttävän welwollisuutensa. Mutta epäilen, josko kaikki pitäwät valmistamista wallan tärkeänä asiana. Opettajain tulisi valmistaa itsensä niin tarkoin, ett'eiwät olisi epä-tiedossa mitä heidän tulee opettaa.

Aineen yleinen käsitteleminen ei ole kylliksi. Heidän tulee erityis-kohhtiakin oikein ja tarkoin esitellä. Heidän tulee hywin valmistaa itsensä, jotta he tietäisiwät enemmän kuin opettamiseen on wälttämätöntä.

Opettaja ei edeltäpäin tiedä mikä kysymys tekstin johdosta tulee tehtäwäksi. Hän ei tiedä mitä lapset saattawat kysyä tahi wäittää; sentähden hänen täytyy hywin valmistaa itseänsä. Hänen tulee tutkia tekstiä kaikin puolin, en-

nenkuin hän alkaa opetusta. Hänen tulee tiedustella kaikkea, mikä voisi tekstiä walaista ja opetusta hyödyttää.

Meidän tulee tutkia aineemme eri suuntia, käsitteitäksemme sen suhdetta muihin aineisiin. Jos opettaja lukee painettuja tai muistoon pantuja selityksi, niin ei hän onnistu' tarkkaavaisuuden saavuttamisessa eikä aineen selwäksi tekemistä. Jos tahdotte antaa lapsille jotakin, täytyy teillä itsellänne olla toista wertaa enemmän, sillä minulla on se kokemus, että hywinkin tutkittu aine ei aina opetettaessa tule täydellisesti käsitellyksi. Kun tietowarat loppuwat, alkaa sopertaminen ja epätietoisuus. Lapset huomaawat pian opettajan heikkoja tietoja. Opetus menettää arvonsa. Neuwoni on siis: etsi kaikkia walaisewia tietoja, ennenkuin alat opettaa. Wertaa tekstiä edelliseen ja jälkimmäiseen tekstiin, nähdäksetsi missä suhteessa ne ovat toisiinsa. Etsi yhtä suunnatuit paikat ja selitä raamatulla raamattua. Näin saat monipuolisen tiedon aineestasi ja opetukseksi tulee eläväksi ja voimalliseksi.

Mutta kirjoista yksin ei saada tarpeeksi valmistusta.

Dirja-tieto on tosin arvokas, mutta se ei ole riittävä sunnuntai-koulunopettajalle. Hänen tulee valmistaa itseänsä luonnossa ja lukukamareissa. Hänen tulee ottaa waari joka päiväisistä tapauksista huomatakseen, josko hänellä on niistä jotakin oppimista. Jos hänellä on tarkka silmä ja rakastawa sydän, niin tämä ala epäilemättä antaa hänelle monia opetuksia lapsuudesta, sen ilosta ja surusta, sen waaroista ja tarpeista ja sille erittäinkin soveltuwasta opetustawasta. Pelkään ett'emme kaikki tarkein mieti tätä asiaa emmekä sen wuoksi hyödytä lapsia niin paljon kuin pitäisi. Oi ole yh-

tään elämän tapausta, ei myötäkäymistä eikä onnistumattontaa yritystä, ei wahinkoa eikä siunausta, joka ei anna meille hyödyllistä opetusta, jos waan ymmärrämme ottaa sitä vastaan.

Syyskäämme siis itseltämme: „käytänkö näin jokapäiväistä kokemusta? Otanko waarin sen varoituksista ja opetuksista ja hyödytänkö sillä sunnuntai-koulun opetusta niin kuin woisin?“ Ellemme näin tee, menetämme monet hyvät opetus- ja saavutukset.

Hyvän opetuksen ensimmäinen ehto on se, että se vastaa oppilasten todellista kokemusta ja tarvetta. Taitajiemme tätä ehtoa täyttää, täytyy meidän oppia tuntemaan hoidettavina olevien lasten erilaisia waaroja, kiusauksia ja heikkouksia. Otin kerran erään lapsen kansjani kirkkoon, tultuamme pois lausui se: „en ymmärtänyt sitä pappia, ei hän puhu niinkuin opettajani.“ Jos puheenne ei ole luonnollista, waan teeskentelyä tai saarnan tapaista, jos selityksenne ovat kuuvia ja epäkäytännöllisiä, jos puheenne ei ole jowitettu lasten käsityskannan mukaan, niin opetuksenne ei miellytä heitä.

Siitä, mitä sanottu on, saamme tehdä sen päätöksen, että tekstin tarkka ja monipuolinen tunteminen sekä sen taitawa jowittaminen lasten käsityksen mukaan on hyvä keino tarkkaawaisuuden saavuttamiseksi. Mutta saavutettuamme näin tarkkaawaisuutta, mitenkä taidamme sitä jailyttää?

Tarkkaawaisuuden jailyttämiseksi on tarpeellista antaa lapsille joutohetkiä. Opetus ei saa kestää täyttä tuntiaakaan yhtämittaa. Lapsen ruumis waatii liikkeellä olemista. Kun ruumiin waatimukset tulewat täytetyiksi, niin

sielu työskentelee vilkkaammasti. Mikäämme siis waiwatko lapsia opettamalla heitä monta tuntia yhtämittaa.

Kyhyymyksiä tehdesjä on wälttämätöntä antaa lasten wastata wuorua. Jos opettaja kysysee samoja oppilaita taikka waan muutamia oppilaita, niin muut tulewat weltoiksi ja wälinpitämättömiksi.

Kuuru-lukemista on hywä käyttää miellytyksen ja tarkkaawaisuuden säilyttämiseksi. Se edistää paljon sisälusun taitoa. Yhdesjä työskenteleminen on aina hauskaa lapsista. Tällä tarwoin opettaja woi hywin helposti pitää kaikkia lapsia tarkkaawaisina.

Kuuru-lukemista woi käyttää niinkin, että opettaja lukee ensin lauseen harwaa, sitten hän lukee sen toisten lasten kansja yhtä aikaa. Sen jälkeen hän antaa jonkun lapsen lukea saman lauseen. Hyödyllistä on myös sisälusun opetufessja käyttää sitä tapaa, että opettaja lukiessaan jättää pois jonkun sanan, jota lapset saawat sanoa.

Jos opettajan filmä ja korwa on tarkka, niin lastenkin täytyy olla tarkkaawaiset. Mutta jos hän ei woi filmäillä kaikkia lapsia, waan muutamat saawat salaisesti olla wallattomia, niin hän ei myöskään woi tarkkaawaisuutta säilyttää eikä hän ole onnistunut opettaja, olkoot hänen tietonsja kuinka hywät tahansja ja hänen halunsa tehdä hywää kuinka juuri tahansja.

Jokaisen hywän opettajan filmä pitää oleman niin tarkka, että hän ensi filmäyksesjä näkee koko luokan päästä päähän. Hänen täytyy huomata koska epäjärjestys alkaa ja tukahuttaa se kohta alusja. Hänen tulee ottaa waari ett'ei pieninkään epäjärjestys saa waltaa oppilaisisja.

Tehköön jokainen opettaja itsellensä nämät kysymykset: näenkö kaikkia oppilaisia koulussani? Näenkö kohta joka lapsen pienimmän liikunnon tai kuiskauksen? Tietävätkö kaikki lapset minun opettaesjani huomaavan kaikki mitä tapahtuu? Olenko välinspitämätön, kun lapset eivät ole tarkkaavaisia? Eikö pieninkin epäjärjestys waiwaa minua taikka olenko siihen jo tottunut? Onko sanalla sanottu tapani se, ett'en opetusta jatka, ennenkuin kaikki owat tarkkaavaisia?" Opettajat, ajatelkaa näitä kysymyksiä. Jos tähän asti olette näissä asioissa olleet wälinspitämättömät, älkää enää olko, jos tahdotte opetuksenne menestymistä. Otwän opettajan ominaisuudet owat muitten muassa — reipas käytäntö, tarkka kuuleminen ja näkeminen, taito huomata tarkkaamatonta poikaa ja tehdä hänelle kysymys, antaa hänen lukea lauseen tai nousta ylös, ennenkuin muut ennättäwät noudattaa hänen huonoa esimerkkiänsä. Welktoon, wälinspitämättömään opettajaan eivät lapset mielisty eiwätkä pysy kauan tarkkaavaisina.

Tähän asti annetut neuvot owat mekaniillisia syystä, ett'ei opetuksen sisältö ole ollut kysymyksessä. Ennenkuin aineen käsitleminen otetaan tutkittawaksi, tahdon vielä huomauttaa kaksi perusaatetta. Ensiksi opettajan tulee asettaa vaatimuksensa ja kohtelemisensa lapsien omituisen luonteen, ruumiillisen heikkouden, niitten lewottomuuden ja waihtelevaisuuden tarpeen mukaan. Toiseksi joka lapselle pitää aina oleman jotakin tehtäwänä. Alituinen työskenteleminen estää tarkkaamattomuutta. Jos noudatatte näitä perusaatteita, niin keksitte muitakin keinoja tarkkaavaisuuden säilyttämiseksi.

Ukinäisessä yhteydessä mekaniillisten opetustapojen kans-
 ja on yksi, jonka toimeenpaneminen vaatii jotakin tietoa.
 Tarkoitan kertomuksen käyttämisistä tekemällä tarkkoja ja
 perusteellisia kysymyksiä ei ainoastaan joka tunnin, vaan
 myös jokaisen oppi=jakson lopussa. Mieltymyksen ylläpitä-
 miseksi tämä on sangan tärkeää. Lapset eivät juinkaan
 pane mieleensä, mitä heille opetetaan, jos he vaan tietävät,
 ett'eivät tarvitse sitä muistaa. Opettajan tulisi jakaa teks-
 tinsä kahteen tai kolmeen eri osaan ja joka osan lopussa
 uudestaan kysellä mitä on läpikäyty. Kun oppilaiset tottu-
 wat tähän, seuraawat he opetusta juuremmalla tarffaawai-
 suudella. Kun opettaja silloin tällöin muistuttaa heitä,
 että he tulevaisuudessa hywin tarvitsewat niitä opetuksia,
 joita heille annetaan, niin sekin pitää heitä tarffaawaisina.

Hyvien ja sopivien kuvien ja selityksien käyttäminen
 on hyvä keino vaikuttamaan mieltymystä ja tarffaawai-
 suutta. Tietojen ja muitten hyvien ominaisuuksien ohessa
 on kertoelma=taito tarpeellinen opettajalle. Kertoelma=tai-
 dolla tarkoitetaan taitoa kertoa esineitä ja tapauksia niin
 havainnollisesti, että lapset saawat niistä todellisen kuwa-
 tuksen. Meidän tulee muistaa, että lapsilla on hyvä ku-
 watus=voima. Se kehkeytyy pikemmin kuin päättämys=taito,
 jonka wuoksi sen tyydyttäminen on ensi sijassa tarpeellinen.
 Jokaisen opettajan pitäisi järjestämän opetustansa sen mu-
 kaan ja taitaman tyydyttää lapsen luonnollista mielitekoa
 kertoelmiin. Tahtoisiin tietää, kuka meistä taitaa havain-
 nollisesti puhua jonkun kertomuksen taikka kertoa jonkun asian,
 jonka hän oli nähnyt? Ei kenkään ole kelwollinen opettaja,
 ennenkuin hän taitaa sen tehdä; eikä wetoomisella lapsen jär-

keen, omaantuntoon ja tunteisiin ole sitä voimaa, kuin sillä woisi olla, jos emme samassa tyydyttäisi kuwatus-woimaa. Darwinneeko minun muistuttaa teille, että tämä perusaate ysein esiintyy Jumalan sanassa; Raamatun kirjoittajat ja etenkin suuri opettaja, muistaen aina ihmisen heikkoutta, opettivat ei välittömästi ymmärrykselle, waan välillisesti aistien ja kuwatuksen avulla. Herramme wertaukset ja kuwaukset auttavat meitä käsittämään suuria totuuksia ja syviä opetuksia, joita emme muuten käsittäisi. Opettaja, joka osaa kuwautsua hywin käyttää, vaikuttaa tarkkaavaisuutta ja on muita etewämpi. Olemmehan kaikki nähneet kuinka lasten filmät kiilsivät ja kuinka he opettajaa silmäilivät, kun hän kuwaili jonkun tapauksen tai kertoi sattuvasti jankun kertomuksen. Waikka kaikki tunnemme miten wiehättävää kertoelwa opetus on, niin emme ehkä ole antaneet sille sitä arwoa kuin tulisi antaa. Tutkikaamme pari esimerkkiä. Kun psalmeja luemme: „Herra Jumala on aurinko ja kilpi“, niin tiedämme ja joka lapsi tietää, ett’ei näitä sanoja saa puustawillisesti ymmärtää, waan niitä vitää ensin selitettämän, ennenkuin niitä ymmärretään. Sanomme itseksemme: „mitä tämä merkitsee? Aurinko on walon ja ilon lähde, kilpi suojelee sotilasta sodassa. Niin Jumalan läsnä-olo ja suoio tekee ihmisen iloiseksi ja onnelliseksi sekä warjelee häntä waroista.“ — Tässä lausuttu totuus tulee paremmin mieleemme teroitettuksi, kun ei se ole meille suoraan sanottu, waan meidän täytyy itseämme waiwata kuwauksen selittämisellä ja johtopäätöksen tekemisellä. Minahan sille pannaan juurempi arwo, minkä itse toimimme, kuin sille, minkä muut antawat lahjaksi tahti pakosta. Kuka ei meistä ole tullut enemmän

liikutetukki Wapahstajan hellyydestä ja armahtawaisuudesta, luettuanja wertausta hyvästä paimenesta? Kun luemme: „Herran nimi on wahwa linna, wanhurskas juoksee sinne ja tulee warjellukki;” tai: „Jerusalemi ympäröi on wuoria, niin on Herra kansansa ympäröi;” „niinkuin peura himoitsee tuoretta wettä, niin minun sieluni himoitsee sinua, Jumala”, taikka kun Ilmestyskirjasta luemme ihanan kertomuksen „kaupungista, joka ei tarwitse aurinkoa eikä kuuta walasemaan, sillä Jumalan kirffaus walistaa hänessä ja hänen walkeutensa on karitsa”, eikö näissä sanoissa lausuttu totuus ja sen esitysmuotokin miellytä meitä?

Wertauksissa ja kertomuksissa annettuja opetuksia opimme mielellämmin ja perusteellisemmasti syystä, että saamme niitä välillisesti ja näyttää aluksi siltä kuin ne eivät meille kuuluisikaan. Jos ennen aikoja tyrkyttämme lapsille ankaraa siweysoppia tahi jos sanomme heille, että toiwomme opin, jonka heille annamme, olewan suureksi hyödyksi heille, niin se on heistä saarnaamista eiwätkä tahdo mielellään kuulla meitä. Mutta jos teroitettava totuus tai elämänohje luonnollisella tawalla esiintyy aineesta, jos se johtopäätöksenä ilmaantuu kertomuksesta, niin sillä on warmaan hyvä waikutus. Jos Nathan, saatunsa käskyn mennä nuhtelemaan Dawidia, olisi mennyt sanomaan suoraan: „sinä olet suuren synnin tehnyt, minä olen tullut nuhtelemaan sinua”, niin David olisi warmaan puolustanut itseänsä jollakin tawalla. Hän olisi paaduttanut omaa-tuntoansa eikä nuhde olisi mitään waikuttanut. Mutta profeetta alkoiin kertomaan näin hänelle: „kaksi miestä oli kaupungissa, toinen rikas ja toinen köyhä.” Te tiedätte miten kertomusta jat-

kettiin, kunnes „Davidin wiha julmistui suuresti sitä miestä vastaan” ja hän sanoi: „niin totta kuin Herra elää, se mies, joka sen teki, on kuoleman lapsi.” Hän ei vielä tuntenut itseänsä syypääksi, ennenkuin hän sai kuulla nämät läpi sydämmen tunkewat sanat: „sinä olet se mies”. Miksi Nathanin menetyksetapa oli niin waikuttawa? Siksi että David mielihalulla kuuli kertomusta aawistamatta sen kuuluan hänelle. Hän punnitfi asian puolueettomasti ja teki oikean johtopäätöksen, huomaamatta sen koskewan häntä itseänsä. Kuinka paljon pysyväisempi eikö tällä tavalla saanut wutettu waikutus ollut kuin jos profeetta olisi waan ylipään tutkinut mikä Davidin seikassa oli oikeaa taikka wäärää. Samallaisia esimerkkiä meillä on Herramme wertauksissa. Kertomuksillaan ja kuwauksillaan hän sekä herätti kuulijoitten huomiota että saattoi heitä ajattelemaan tärkeitä totuuksia ja tekemään niistä johtopäätöksiä. Huomaamatta saatu opetus kantaa enimmäkseen hedelmät ja tuntee sywimmälle sydämmeemme. Tästä syystä otetaan välillisestä, kertomuksen ja kuwauksen kautta annetusta, opetuksesta enemmän waaria, kuin välittömästä, opettawaisesta opetuksesta.

Mutta warmaan monikin teistä on walmis wastaamaan: „niin, tiedän kyllä, että kertomuksilla ja wertauksilla walaiistu opetus miellyttää lapsia paljon enemmän kuin kuwa puhseminen, mutta kuwien ja esimerkkien walitseminen ja käyttäminen on sangan waikewa asia. Minulla ei ole siihen kykyä enkä tiedä kuinka sen saan. Sitä paitse tämä luowa älynwoima, joka keksii wertauksia ja kuwauksia, on erityinen lahja. Se on pikemmin runoilijan kuin opettajan ominaisuus. Minun täytyy ilman sitä tulla toimeen.”

Tällainen esteleminen, sen myönnän, on kyllä todenperäinen, mutta tahtoihin kuitenkin vähän kehoittaa sitä, joka näin puhuu. Minusta kaikki voivat, jos waan koettawat, tässä suhteessa edistyä. Koettaamme tarkein muistaa asioita, joita olemme nähneet, ja kertokaamme niitä. Kun olemme jotakin lufeneet tahi tapauksen nähneet, kirjoittakaamme siitä omilla sanoillamme. Ottakaamme waari jemmaisista kuwista ja walasewista esimerkeistä, jotka herättävät huomiotamme, ja muistakaamme niitä tarkein, jotta voisimme niitä käyttää opettaessa. Kun opetamme jonkun kertomuksen raamatusta, tutkikaamme tarkein kaikkia siihen kuuluvia seikkoja, jotta koko tapaus tulee hawainnolliseksi. Muistakaamme aina tehdä opetusemme eläväksi ja walasewaksi. Jos näin teemme, niin edistymme aina enemmin tässä suhteessa. Jokainen, joka sydämestänsä työskentelee, voi tulla etewäksi opettajaksi, waikk'ei hän olisi runoilija ja waikk'ei hänellä olisi erityisiä luonnon lahjoja. Jos menette meren rannalle ja kuulette loiskuwien aaltojen kohinata, taikka jos menette wuorelle ja näette siellä kauniin, keijauringon walaseman, maiseman, säilyttäkää niitten waiutus ja koettakaa, woitteko muille kuwaila tätä näkyä. Jos teillä on tekstinä Paawalin saarna Ateenassa, niin oletakaa olowanne apostolin kanssa Mars-kukkulalla Minerwa- ja Thejus-temppelien läheisyydessä, utelijas ja tiedonhaluinen ihmisjoukko ympärillänne sekä alttari jalaperäisellä kirjoituskella: „tuntemattomalle jumalalle” näkywisjä, ja Piraeus-lahdi siintäwänä kaufana.

Toinen, parhaimmillekin opettajille tarpeellinen, wiitatus on tämä: wälttää wanhalla uralla käymistä ja yksi-

toikkoisuutta opetuksessanne. Satutte ehkä näkemään opetusta, joka on teistä paras. Mutta älkää luulko sen olevan pätevän syyn tehdäksenne seuraavana sunnuntaina samalla tavalla. Erilaiset aineet vaativat vaihtelevaisuutta. Mielitymyksen säilyttämiseksi on vaihteleva opetustapa tarpeellinen.

Toivottavaa on vieläkin että opetus muodostuisi joka sunnuntaina jemmaiseksi kokonaisuudeksi, että ulkoa opittavat raamatun lauseet ja wiesattawat laulut olisivat yhteydessä tekstin kanssa. Joka eri oppi-jakso Jumalan sanasta olisi täydellisesti ja perusteellisesti läpikäytävä. Myös kirja tai kertomus on tutkittava järjestyksessä. Meidän tulee ottaa waari ett'emme haihduta lasten tarffaawaisuutta hyppimällä yhdestä aineesta toiseen tai esittämällä monia opetuksia, jotka eivät ole keskinäisessä yhteydessä.

Paras keino tarffaawaisuuden säilyttämiseksi on se, ett'ette opettaessanne mene yhdestä aineesta toiseen, ennenkuin olette wakuutetut, että kaikki owat käsittäneet mitä on opetettu. Usein teemme suunnitelmia itsellemme ja kun emme ennätä näitä läpikäydä niin pian kuin luulimme, niin kiirehdimme opetusta. Lapset tulewat tarffaamattomiksi, wihdoin pari jakjaa seurata. Parempi on tehdä vähän ja se hywin, kuin tehdä paljon pintapuolisesti. Parempi on ennäätä vähän ja osata se hywin. Tehkäämme siis se päätös, että teroitamme hywin lapsiin mitä opetamme. Tutkikaamme sama aine uudestaan, jos huomaamme että lapset owat wälinpitämättömät tai eiwät käsitä mitä opetetaan. Moni opettaja luulee sen, minkä hän itse ymmärtää ja mikä on yhdelle tai kahdelle oppilaalle selwää, olevan kaikille

selwää. Ei ole kaiikki sillä tehty, että etewät oppilaat oppi-
wat, waan on kehnompien oppilaiden edistyminen myös sil-
mällä pidettävä.

Sallikaa minun wihdoin muistuttaa teille kolme yleis-
tä, elämässä käytettävää, totuutta, jotka ovat yhteydessä
„tarffaawaisuus-opin“ kanssa. Ensimmäinen on: tarffaawaisuus on tahdon woima. Se on sielun woinien wai-
kutis ja on niin muodoin omassa wallasjamme. Kaikki
womme, jos waan tahdomme, olla tarffaawaiset. Tässä
seuraa, että tarffaawaisuus on kurin-pitöön kuuluwa. Se
opettaja saavuttaa suurimpaa tarffaawaisuutta, joka woi e-
nimmän waiuttaa ja jota suurimassa arwossa pidetään.
Löytyykö ketään, jota lapset wähemmän kunnioittawat? Huo-
maako joku, ett’ei hänen käskyänsä noudateta eikä hänen
tytymättömästä silmäilyksestänsä pidetä wäliä? Jos niin
on laita, ole wakuutettu tarffaawaisuuden tahdon puuttu-
wan ja opettajan käytöksessä, tawassa tahi luonteessa ole-
wan jotakin, joka ei kunnioitusta waiuta. Kyhy itsetäsi,
onko käytöksesi sunnuntai-koulunopettajalle sopiwaa, oletko
koskaan jotakin käskenyt, jota ei ole tehty, oletko ollut wa-
rowainen puheisjasi, onko käytöksesi ollut sääntillinen, totinen
ja wakawa. Lapset näkewät tarkasti, kuka pitää heidän par-
haastansa huolta, kuka osaa hywää järjestystä koulussaan
pitää. Se saavuttaa suurempaa tarffaawaisuutta, joka woi
hywää järjestystä pitää.

Emme saa unohtaa että tarffaawaisuus on tottumus
ja on samojen sääntöjen alainen kuin muukin tottumus. Nä-
mät säännöt owat yksinkertaiset ja helpot käsittää. Mitä
tänään teemme on helpompi huomena tehdä. Mitä tänään

laiminlyömme on vaikeampi huomenna tehdä ja ylihuomenna vielä vaikeampi. Joka päivä ominaisuutemme edistyy ta-
 hi heikontuu. Emme ole muuttumattomia, joka päivä luon-
 teemme, joko tahdomme tahti emme, parantuu tahti pahentuu.
 Joka kerta kun waarinottamatta kuulemme esitelmaa tai lu-
 emme kirjaa, totumme tarkkaamattomiksi, emme koskaan voi-
 selvästi ajatella emmekä oikeita johtopäätöksiä tehdä. Jos
 ponnistamme voimiamme ja ajattelemme jotakin ainetta, niin
 huomaamme, ett'emme seuraavalla kerralla tarvitse voimi-
 amme niin paljon ponnistaa. Tottumuksesta riippuu teke-
 misemme ja jättämisemme. Jos poika saa olla säännötön,
 saa sanoa sanoja wäärin oikajematta niitä, saa lukea niin-
 kuin hän itse tahtoo, wastata koska hän tahtoo, istua kun
 hänen pitää seisoman, lukea läksynsä wäärin, niin hän ei ota
 opetuksesta waaria. Kun totutaan tarkkaamattomiksi wähä-
 pättömissä asioissa, niin tullaan samanlaisiksi juuremmisjakin
 asioissa.

Muistettava on myös, että sunnuntaiouluopettajien,
 niinkuin muittenkin opettajien, tulee kehittää niitä oppilasten
 ajatus- ja sielunvoimia, joita he tulevaisuudessa käyttävät.
 Uskonnon opetus on tosin tärkeä, mutt'ei luonteeseen kehitys
 saa siwujenkaksi jäädä. Meidän täytyy sitäkin miettiä min-
 kälaisia miehiä ja naisia lapsista tulee, kun ne tulewat täy-
 si-ikäisiksi. Sihän se ole meistä yhden tekewää, mitenkä he
 käyttävät itseänsä tulevaisuudessa, tulewatko he pintapuoli-
 siksi hätiköiksi tahti tarhoiksi ja säännöllisiksi ihmisiksi. Tämä
 riippuu siitä, minkälaisiksi heitä on lapsuudessa opetettu.
 Jos heitä jo silloin on totutettu tarkkaaviksi, niin he epäi-
 lemättä owat sellaisia koko elämänsä ajan. Jos he

tottuivat tottelewicki, niin heidän ajatuskykynsäkin kehittyi. Mutta jos he tottuivat epäjärjestykseen, hätäisyyteen ja tarffaamattomuuteen, niin heistä ei ikänä tule kunnollisia ihmisiä.

Toiwon tämän esitelmän johtaneen meitä huomaamaan tarffaawaisuuden ja koko opetuksen menestymisen riippuwan siitä, josko meissä on myötä-tuntoisuus lapsiin, josko tunnemme heidän luontojansa ja sielunvoimiansa. Hyvän opettajan tulee sekä rakastaa lasta, että myöskin tuntea sen luonnetta. Hänen tulee aina muistaa, että hänkin on ollut heikko lapsi, ett'ei lapselle sowi kaikki mikä täysi-ikäiselle sopii. Hänen tulee joka päivä rukoilla Jumalaa awaamaan hänen sydäntänsä, jotta hän tuntisi lapsuuden heikkoutta. Hän ottakoon waarin wapahtajan waroituksesta: „katsokaat, ett'ette katso ylö'n yhtäkään näistä pienimmistä. „Opettaja joka tämän tekee, ei tarvitse mitään ohjeita taitaaksensa oppilaittansa miellyttää. Tällainen opettaja saawuttaa tarffaawaisuutta ja sen saawutettuaansa woi hän sen myös säilyttää.

Kristus sunnuntaikoulunopettajan esikuwa.

Kirj. William Gröser.

Malli-opettaja ja hänen oppilaisensa.

Matkustaminen kaukaihin maihin muinais-muistoja tutki-
maan ei nykyaikana, kun kulkuneuvot owat niin pikaiset
ja mukawat, ole niin vaikeaa kuin entisinä aikoina.
Oppineet tutkijat oleskelewat mielellään jonkun ajan jossakin
raunioista mainehikkaassa maassa. Tässä suhteessa Krei-
kanmaa ja Egypti, Assyria ja Palestina owat kuuluisimpia.
Harmaat, murentuneet rauniot näyttävät mitä ihmis-äly on
woinut matkaan saada. Nämät ihmis-älyn waillinaiset tuot-
teet eiwät kuitenkaan ole werrattawat niihin täydellisiin
mestari-teoksiin, joita taiwaan ja maan luoja on tehnyt.
Luonnon temppelein rakentaminen, sepä wasta on jotakin ja-
loa työtä. Niinkuin muinais-muistojen tutkija Niniwen ja
Babylonin raunioista saapi käsityksen, minkälaiset wanhan
ajan suurien knupunkien palatsit ja temppelit oliwat, niin
luonnontutkijakin käsittää ihmeellisen wiisauden ilmestyvän
koko luomafunnassa.

Kaswientutkija näkee luonnollisen järjestyksen kaswifun-
nassa, hän näkee mikä sukulaisuus on tammen ja sata-kau-

non, palmun ja alppien lumikukan välillä. Tähän järjestykseen verraten kaikki ihmisten tekemät järjestöt ovat waan jäljittelemisen kokeita.

Kun luemme Wapahhtajamme puheita neljän ewangelistan kirjoissa, niin meissä nousee tammöisiä kysymyksiä: nämät kertomukset Jumalasta, niin eikö meillä niissä ole täydellistä kaswatuksen ja Jumaluus-opin järjestöä? Kun kaswientutkija huomaa jumalallisten ajatusten sopusuuntaa kufissa ja puisja, eikö opettajakin woifi pitää Wapahhtajamme puheita opetuksensa todellisina perusteina? Eikö Hänen siweellinen ja uskonnollinen opetustapansa sowellu parhaaksi malliksi kristitylle opettajalle?

Tällaiset kysymykset owat epäilemättä sangen tärkeät oikealle opettajalle. Parempaa esikuwaa opettajana ja ihmisenä kuin Wapahhtajamme on emme löydy mistään. Ei kenkään ole paremmin kuin Hän esittänyt siweellisiä ja hengellisiä totuuksia. Hän puhui yksinkertaisesti. Puheissaan ei Hän ilmaissut yli-luonnollisia, syviä salaisuuksia. Jos Hän olisi sen tehnyt, niin olisivatpa kaikki wiisaat ja oppineet kokoontuneet Hänen ympärillensä.

Tuntien hellimmällä myötätuntoisuudella ihmiskunnan suurimpia tarpeita, tuli Hän tänne opettamaan meitä, minkä kautta ja miten näitä tarpeita tyydytettäisiin.

Anna minun tutkimiseni valmistukseksi osoittaa muutamia yhdyskottia Wapahhtajamme tehtävässä ja Hänen seuraajittensa, erittäinkin opettajien tehtävässä, huomauttaen yhtäläisyyttä Jesuksen Kristuksen ja kristityn opettajan välillä. Huomatkaamme siis:

1. Opetuksen yhtäläisyyttä.

Kansa, jonka tykö Kristus ensin tuli, sai ennen muita kansoja tietää siiveellisiä ja hengellisiä totuuksia erityisen ilmoituksen kautta. Emme tarvitse kauan katsella pyhää historiaa, ennenkuin näemme hengellisen walkeuden Israelissa pimeyden peittä-mäksi. Oli tosin muutamia semmoisia miehiä ja naisia kuin Simeon ja Hanna, joitten sydämissä walkeus walasi niin kuin auringon säteet wuorten huipuilla, mutta heidän ympärillänsä wallitsi tietämättömyyden pimeys. Jumalan lain selittäjät olivat „sokeat ja sokeain taluttajat“, eripuraiset, totuudesta eksyneet, yspiät tarinoitten kertojat, jotka ylöns katsoivat alempaa kansaa, joka oli tietämättömyydessä heidän uskottomuutensa ja huolimattomuutensa tähden; heidän oppinsa oli ankaraa vaatimista, jota eivät itsekään täyttäneet. Herralla oli syytä nuhdella heitä näin: „te kyykäärmeitten sikiät, kuinka te wältätte helwetin kadotuksen?“ Seläisten johtajien johtamasta kansasta woi Wapahtaja sanoa, että se oli lauman kaltainen, jolla ei ollut paimenta. Millä kannalla tämän kansan tiedot olivat huomaamme Wapah-tajan omista opetuslapsista. Kuinka puuttuwainen oli heidän oppinsa! Kuinka hitaasti he edistywät opissaan! Kuinka paljon Herran kärsiwällisyys tuli koetelluksi! Ei ih-me, että Hän kerran kysyi heiltä: „ettekö vielä ymmärrä?“

Tietämättömyys on lasten opettajan ensimmäinen este. Hänen tulee alati, jos hän tahtoo opetuksellensa menes-

tystä, wälittää oppilastensa sielun-woimien liikaa waiwaimista. Tämä warowaisuus on erittäin tarpeellinen, kun opetus on hengellistä laatua. Lapsien suhteen on vielä nyt tarpeellista käyttää samaa teeskentelemätöntä yksinkertaisuutta, samaa alituisia toistamiseen sanomista, samaa tapaa totuuden ilmoittamisessa kuin suuri mestari käytti opetuslastensa suhteen. Tietämättömyys ja sitä seuraava ymmärryksen heikkous ilmaantuu monella eri tavalla; ottaakamme tämän walasemiseksi muutamia esimerkkejä.

Hengellisiä totuuksia ymmärrämme helpoimmin wertauksien kautta. Mutta hengellisessä lapsuuden heikkoudesta tehdään usein se erehdys, että kuwasta ei eroteta siitä, mitä sen kautta tahdotaan selittää ja totuuden werhoa pidetään totuutena. Sofainen opettaja tietää tämän erehdyksen yleiseksi. Hän tietää mihin wääriin käsityksiin se on antanut aiheita. Eräs seitsemänvuotinen tyttö kysyi kerran sairautena ollessaan, „woisiko hän pumpuli-hameesen puettuna mennä taiwaasen.“ Wäärä käsitys oli syynä tähän kysymykseen. Hengellisten totuuksien ymmärtäminen on vaikeaa ei ainoastaan lapsille, waan täysi-ikäisillekin. Sentähden uskonnon opetus onkin vaikeaa. Niin oli Wapahhtajan aikanaikin. Kun Hän janoi olewansa „elämän leipä“, niin Hänen kuulijansa tekivät näin lapsellisen kysymyksen: „kuinka tämä taitaa antaa meille lihansa syötäväksi?“ Hän puhui „elämän wdestä.“ „Herra, eipä sinulla ole milläs ammennat ja lähde on sywä“, janoi waimo, joka ei hengellisestä wdestä tietänyt mitään. Hänen opetuslapsensa kutsuivat Häntä ruoalle. Hän janoi: „minulla on ruokaa syödäkseni, jota ette tiedä.“ He janoivat keskenänsä: „lieneekö joku hänelle syötäväitä

tuonut?" Kun Jeesus waroitti heitä kawahtamaan fariseusten hapatuista, niin he ajattelivat Hänen tarkoittaneen, ett'eivät he ottaneet leipää myötänsä. Wäittihän eräs oppinut mestari Israelissa uuden syntymisen oppia vastaan näin yksinkertaisesti: „kuinka taitaa ihminen vanhana syntyä?" Eivät sadduceukset käsittäneet hengellisiä asioita paremmin kuin fariseuksista. Jos niin olisi laita ollut, niin eivät he olisi niin yksinkertaisesti wäittäneet wainosta, jolla eläessään oli ollut seisemän mieskä. Koko Juutaan kansa oli niin waipunut hengelliseen pimeyteen, ett'ei se käsittänyt Messiauksen waltakunnan olewan erotetun maallisesta kunniaasta. Se ei ymmärtänyt niitä, kuin Jumalan hengen owat.

Kun tämän kansan uskonnon käsitys oli niin alhaisella kannalla, niin ei ihme ollut, että sen siweellisyyskin oli huonolla kannalla. Kirkon historia todistaa näin olewan laidan, missä uskonto on muuttunut ulkonaiisten seremoniain koneelliseksi waarinottamiseksi. Wapautajan aikana Jumalisuus oli ihmistapojen ja sääntöjen noudattamista. Jumalan lakia pidettiin tosin puustawin jälkeen, mutt'ei sen hengellisestä tarkoituksesta pidetty mitään lufua, kun ei sitä ymmärretty. Kansan keskuudessa oli tämä taru yleinen, että jos kaffi tulee taiwaaseen, niin täytyi toisen niistä olla kirjanoppinut ja toisen fariseus. Miten tofikristillisyyttä halweskittiin huomaamme Wapautajamme omista sanoista: „totijesti, totijesti sanon minä teille: ellei teidän wanhurskautenne ole paljon enämpi kuin kirjanoppineitten ja fariseusten, niin ette tule taiwaan waltakuntaan.”

Eiwätkö lapset hengellisessä suhteessa ole kehittyvämmällä kannalla? Eikö heidän siweellisyhtensä ole usein pi-

lattu? Eikö heidän omatuntonsa ole välistä wallan paa-
tunut? Opettajalla on paljon waiwaa semmoisista lapsista,
joissa pahat tawat ja taipumukset ovat wääristelleet käsityk-
sen oikeasta ja wäärästä.

Wähätietoisuus on suurena esteenä siweelliselle ja
hengelliselle kehitymiselle. Se waiuttaa itserakkautta, joka
on suurena haittana kaswatusstyölle. Kun oppilas luulee
kaikki jo tietävänsä, niin hänellä ei ole edistymisen ha-
lua. Niin oli niittenkin laita, jotka kokoontuivat Natsarea-
laisen opettajan ympärille. Mielen muuttamisesta ja siälli-
sestä parannuksesta eiwät he pitäneet lukua. Tosin suuret
syntiset, jotka tunsiwat hirweän rikoksensa, tuliwat suuren
parantajan luokse ja tuliwa parannetuiksi. Mutta suurempi
osa Juutaan kansasta kuulteli Hänen oppiansa waan niin
kauan, kuin se uneskui Hänen tulleen mahtawaa maallista
waltakuntaa perustamaan. He tahtoivat tehdä Hänet kunin-
kaaksensa, mutta kun eiwät päässeet toiveittensa perille, muut-
tui heidän hosianna-huutonsa kiroukseksi. Kysymys: „mitä
muuta todistusta me tarvitsemme?” todistaa kylliksi minkä-
lainen Wapahujan aikuinen kansa oli? „Jumala on ijäm-
me; me olemme Abrahamin siemen” — näin he kerskaili-
wat. „Kuinka siis sinä sanot: teidän pitää wapaiiksi tule-
man?” — näin he tietämättömyydessään kysyiwät.

Tietämättömyys on lasten opettajallekin suurena es-
teenä kristinuskoa opettaessa. Nuoret ajattelewat pintapuo-
liseesti ja owat tyytywäiset itseensä, kun he owat jotakin
oppineet. Se sielu, joka ei oikein käsitä Jumalan
lakia, kysyy ihmetellen: „mitä rikoksia olen tehnyt, mitä
syntiä olen tehnyt?” Lapsi, joka eräänä sunnuntaina

Janoi äidillensä: „toiwon, äiti, olewani kiltti tyttö, kun olen tänään ollut kolme kertaa kirkossa“, kuwailee selvästi ylpeätä fariseusta, joka taiwaalliselle mestarille luki ansio-luettelonsa, janoen: „kahdesti wiikossa minä paastoon ja annan kymmenyhet kaikista, kuin minulla on.“ Hengellinen joteus ja walistuksen puute oli tässä syynä itseensä tyytymiseen, joka ei tunne tarwitsewanja sijaillistä wastauudesta syntymistä.

Juutaan kansan laita ei suinkaan siweellisessä eikä hengellisessä suhteessa ollut hyvä, mutta kristillisen totuuden vastaanottamiseen se oli kuitenkin paremmin valmistunut kuin pakanakansat, aiwan samaten kuin rikkaruoholla peitetty pelto on parempi kyntää ja kylwää kuin kowa kallio. Jumalan ihmeellinen wiisaus ilmestyi siinä, että Messias ilmaantui siweellisten ja hengellisten totuuksien ilmituojana ensin omalle kansallensa, Israelille, ja sitte wasta pakanoille. Samaten kristitty opettaja nykyaikana huomaa sen lapsen olewan taipuwaisen ottamaan opetusta vastaan, joka on saanut jonkunlaisista alkuopetusta, waikka se olisi waillinais-takin.

2. Yhtäläisyyttä opettajan ja Wapahatajan tehtävän välillä.

Wapahatajamme tuli opettamaan, esimerkeillä walase-maan ja siwistyttämään. Hän opetti kuulijoillensa uskon ja welwollisuuksien asioita. Hän walasi opetustansa esimerkeillä. Hän siwistytti tai kaswatti opetuslapsiansa niin että he käytöksellensä kunnioittiwat hänen opetustansa. Mitä Hän tämän tehtävänsä suoritti, ei meidän kynämme kykene kylliksi kertomaan. Tahdomme waan tutkia ja ihme-

tellä täydellistä esikuvaa, joka meillä hänessä on. Miksemme on seurata tämän esikuvan pääjohtoa. Kolme yllämainittua kohtaa näyttää mikä yhtäläisyys on Kristuksen ja sunnuntaiopettajan välillä. Nuorten, kehkeyttämättömien luontojen kehittäminen siiveellisyhteeseen, tosi-kristillisyyden vakavien vaatimusten esittäminen ja niitten täyttämisen, — tämä on kristillisen kasvattajan tehtävä. Vertaamalla itseensä täydelliseen esikuvaan, huomaa hän kuinka paljon puutteita hänellä on, mutta hän ahkeroitsee joka päivä tulla kirkkoonsa tämän esikuvan kaltaiseksi. Monet meistä ehkä tuntevat ja ihmettelevät niitä kristillisiä työmiehiä, jotka ovat wallan silmin-nähtävästi yhtäläiset esikuvan kansja ja itse toivomme muitten huomaavan meidän alituisista edistymistämme jumalallisen tiedon, hyvyiden ja kasvattavan mallin mukaan, joka on meille annettu suuren malliopettajan opetuskirjassa.

Kolmas waarinotettava kohta on:

3. Yhtäläisyys esitettävässä totuudessa:

Muistettava on, ett'ei Wapahattajamme ollut ensimmäinen, joka juutalaisille julisti taiwaallista totuutta. Heillä oli, kuten tiedämme, tapain-laki ja kirkko-laki, joka oli aiottu kristillisen siiveysopin ja jumaluusopin perustukseksi. Jumalan olento ja ominaisuudet sekä hänen suhteensa ihmisiin luojana, ylläpitäjänä ja lain antajana oli heille jo ennen tietty ja tunnettu. Kristus tuli selittämään entisiä totuuksia ja ilmoittamaan uusia. Pääkohdat Hänen esittämässä opetuksessaan voidaan lyhykäisestii yhdistää seuraaviksi:

Siiveellisen lain mahdin, hengellisyhden ja oivallisuuden esittäminen.

Ihmisen opettaminen hänen suhteestaan tähän lakiin.

Jumalallisen lunastustyön selittäminen, sekä wihdoin kehittäminen taritun armon vastaanottamiseen.

Kristillisyyden siiveys-oppi sisältyy ensimmäiseen pääkohaan. Siiveellisen lain opettaminen on tarpeellista yhtä hywin nyhajan nuorille kuin juutalaisillekin. Se selwittää siitä, mitä on sanottu. Nohtenen sanoa wakaumukseni olewan, että käytännöllinen kristillisyydys olisi nyhkaikoina paremmalla kannalla, jos Kristuksen esittämää siiveys-oppia enemmin opetettaisiin. Jumalan lain hengellisen tarkoituksen wailinainen selittäminen pidettiin wanhoina aikoina juurena wiikana. Hywä olisi, jos sellainen mielipide wieläkin wallitsisi.

Ihmisen järki, omatunto ja Jumalan sana todistawat hänen syntiseksi. Senkaltaisena hän on rangaistuksen ansainnut. Wapahantajamme opetti ihmisen syntisyydestä, armoituksen ja uudistuksen tarpeellisuudesta sekä wälitappaleista, jotka auttawat ihmistä synnin rangaistuksesta. Sen todistaa muun muassa Jesuksen kanssa=puhe Mikodemuksen kanssa. Wiimeksi mainittu ei ollutkaan mikään ihmiskunnan heittiö, ei uskoton, ei pakana eikä ulkokullattu, joka piti lakia pintapuolisesti, waan opistanja, siiveellisyhdestänsä ja jumalisyhdestänsä hywäksi tunnettu mies. Hänelle Wapahantaja sanoi juoraan, että sisällinen muutos, uusi-syntyminen, on tarpeellinen jokaiselle, joka tahtoo päästä taiwaan waltakuntaan, sillä ijanlakkfinen elämä ei ole ansaittu ta-wara, waan lahja, Jumalan rakkouden lahja, joka otetaan uskolla vastaan. Joka ei usko Jumalan poikaan, joka

tuli maailmaan syntisiä vapauttamaan, hän on kirottu. Uskottomuus estää ihmistä tulemasta pimeydestä valkeuteen. Tämä oli tuon merkittävän kanssapuheen lyhyt sisällös. Siwätkö kristinopin ensimmäiset alkeet ja kokemus myöskin todista pahouden ja synnin juuren olewan lapsenkin sydämessä. Lyhyt katsahdus elämään koulussa todistaa, että luulo lapsen wiattomuudesta on wäärä ja näyttää, että nuorikin sydän on turmeltu. Paljon wiesittäwää, sulosta ja rakastettawaa woi löytyä, mutt'ei siweellisyys kuitenkään ole kehuttawalla kannalla kaikissa lapsissa. Tämän totuuden muistaminen on opettajalle tärkeä, sillä se waroittaa häntä poistamaan esteitä, jotka owat olleet monen hyvän kaswatusjärjestön haittana, ja johdattaa häntä ottamaan waarin Wapauttajan sanoista mestarille Israelissa". Niin pian kuin nuori sydän käsittää Jumalan lain tarkoitusta, niin se tuntee rikkoneensa tätä lakia ja kun se sen tuntee, niin on toiwottawa, että se jossakin määrin woi tuntea ja itsehensä jowittaa Jumalan armahdamisen ja pelastamisen suunnitusta. Ja sentähden pyydän hartaasti sunnuntai-koulun-opettajia uskollisesti ja selwästi esittämään näitä ijäisesti pysywiä totuuksia. Myönnän kuitenkin jumalallisen armon wastauudesta synnyttävän työn woiwan alkaa, ennenkuin sydän ymmärtää ja käsittää lain waatimuksia tahti omaa suhdettansa siihen.

Lausuaksemme muutaman sanan wiimeisestä yhdyksokohdasta, tahdomme nyt

4. Bertailla edessä olewaa tarkoitusta.

Wapauttajan opetuksen tarkoitus oli kahtalainen. Hän wakuutti kuulijoitansa oppinsa totuudesta ja taiwutti heitä

ottamaan vastaan ja itseensä jowittamaan sitä. Tarcoitus, jonka perille Hän toivoi pääsewänsä oli sama kuin apostoli Paawalinkin, joka niin paljon puhui ja opetti ihmiskunnan siweellisestä uudistamisesta, ihmisen muodostumisesta Jumalan kuwan kaltaiseksi ja ihmiselämän muuttumisesta luojan tahdon mukaiseksi.

Ja tämä, juuri tämä, on kristillisen opettajanakin tarkoitus. Hän ahkeroitsee saada hengelliselle totuudelle sijaa ei ainoastaan oppilasten ymmärryksessä, waan myös sydämessä. Hän wakuuttaa ja taiputtaa. Sydän ei ota vastaan mitä ei ymmärrys käsitä. Opettaja, joka waan wakuuttaa eikä taiputa oppilaittensa omiatuntoja eikä sydämmiä, kaswattaa heistä ehkä suuria ajattelijaita, mutt'ei hän sillä tavalla woi saada heitä tofikristityiksi. Heillä on usko, mutt'ei se waijuta rakkautta. Heidän uskonsa on, kuten raamattu sanoo, „kuollut.“

Paljas tunteitten liikuttaminen ilman wakuuttamista waijuttaa taika-uskoa ja uskon-wimmaa, jolla tosin on jumal-suuden muoto, mutt'ei se ole muuta kuin tunteitten waihtelewaa ja muuttelewaa kuohahdusta. Tälle usein annetaan tämä kaunis nimi: hengellinen liike. Mutta missä wakuutus on kiihkon kanssa yhdistetty, siinä ymmärryksen woima wallitsee tunteita, tunteet taas waijuttawat tahtoa ja tahto tekoa, siinä usko on tullut eläwäksi, todelliseksi uskoksi eikä waan mieli-piteeksi tahi mielen-liikutukseksi. Siinä usko kaswaa jalosti, sen hedelmät näkywät pyhässä elämässä. Tämä pyhä elämä onkir se tarkoitus, jonka perille pääjemistä warten jokainen sunnuntai-koulunopettaja työskennelkööön.

II. Kristuksen opetuksen perusohjeet.

Totuuden sowingittaminen kuulijoitte käfityskannan mukaan.
— Sen liittämisen ennen tunnettuun. — Kertomus. — Waihtelewaisuus.

Olen rohjennut wäittäää, että meidän, ollessamme uskonnon opettajina, wälttämättömästi tulee pitää Wapahstajaamme ei ainoastaan malliopettajana, waan myös malli-ihmisenä. Meillä on sama tehtävä kuin Hänelläkin. Meidän opettawinamme on oppilaisia, jotka jumalisuuden suhteeseen owat yhtä puuttuwaiset kuin ne, joita Hän ollessansa maan päällä opetti. Tutkikaamme Hänen opetustapaansa, Hänen julkisia esitelmiänsä ja yksityisiä puheitansa ja noudattakaamme opetuksesamme Hänen suunnitelmiansa.

Ulköön kenkään luulko, ett'ei uskonnon opettajan tarwitse noudattaa kaswatusopin sääntöjä eikä järjestöä. Onhan Jumalakin luomisessa ja ylläpitämisessä noudattanut sääntöjäänsä. Hän on sen tehnyt sanassansafin, sowingittäen määräyksiäänsä ihmisen hengellisen ja siweellisen woiman mukaan. Wapahstajaamme opetus todistaa tämän todekfi. Tutkikaamme muutamia Hänen ohjeitansa.

1. Ohje totuuden sowingittamisesta kuulijoiden käfityswoiman mukaan.

Jumalallinen totuus on wähitellen ilmoitettu; sen huomaa jokainen pintapuolinentkin lukija ewankelistain kertomuksista. Selwä ero on Kristuksen aikaisempain ja myöhempain julkisten esitelmän wälillä. Wertaa esim. Jesuksen

wuorisaarnaa ja puhetta, jonka Hän piti Matsaretin synagogassa Joh. 14, 15 ja 16 lukuun; tahi wertaa Math. 13 luvussa ferrottua wertausta 20:nen luvun ja seuraavien lukujen kertomuksiin. Sisällön erotus on wallan silminnäh-tävä. Näin on muuallakin raamatussa laita. Ei kuiten-kaan mitään ristiriitaisuutta löydy, kuten Jumalan sanan kieltäjät väittävät, vaan kaikki Wapah-tajan puheet ja opit ovat jowitetut kuulijoitten käsityskannan mukaan. Wapah-tajamme tiesi ihmisen siweellisyhden ja hengellisyhden samoin kuin hänen ymmärryksensä ja ruumiinsakin — kehittyvän wähitellen ja sentähden totuus oli jowitettava siweellisen ja hengellisen woiman mukaan. Jumalan pojan wiisauus — ei Hänen heikkoutensa — ilmestyi siinäkin, että Hän teki tehtävänsä wähitellen. Raamattu todistaa sen selwästi. „Hän puhui“, sanoo Markus, „heille sanan sen perästä kuin he woiwat kuulla.“ „Minulla on“, sanoo Wapah-taja opetuslapsillensa, „wielä paljo sanomista, mutta ette woi nyt ymmärtää sitä“.

Sama totuus on lausuttu Hänen sanoisjansa: „jolla on korwat kuulla, hän kuulkoon“. — Tämä todistaa hen-gellisen kaswamisen tapahtuwan wähitellen; ei hengellisiä totuuksia yhtä aikaa käsitetä. Niin ewankelistatkin wiittaa-wat aikaa, jolloin Wapah-taja janoi opetuslastensa woivan ottaa vastaan koko totuuden, joka tunkeutui heidän sydäm-meensä ja teki tyhjäksi heidän aineelliset toiveensa.

Kun Pietari oli tunnustanut opetuslasten käsittäneen sen totuuden, että heidän mestarinsa oli Kristus, elävän Jumalan poika, niin „Jesús rupesti siitä ajasta julistamaan

opetuslapsillensa suurta kärsimistänsä, kuolemaansa ja ylösnousemistaansa kolmantena päivänä".

Niin ikään Wapahantajamme antoi Johannes Kastajan walmistaa tietä hänelle, ennenkuin Hän itse rupefi saarnaamaan ewankeliumia Jumalan waltakunnasta.

Tutkikaamme nyt tarkemmin millä tavalla Wapahantaja sowitti opetuksensa kuulijoittensa siweellisen ja hengellisen käsitystkannan mukaan.

Hän tuli ilmoittamaan hyvää sanomaa syntein anteekfi saamisesta ja pelastuksesta. „Sinun pitää kutsuman Hänen nimensä Jeesus, sillä hän wapahtaa kansansa heidän synneistänsä“. Näin kuului lupaus, joka annettiin ennen Hänen tulemistansa. „Katsjo Jumalan karitsa, joka pois ottaa maailman synnit“, näin Hänen edellä-käwijänsä ilmoitti lunastuksen tarpeellisuutta. Mutta Wapahantajamme tiesi armon tarjoamisen turhaksi sellaisille, jotka eiwät tunteneet anteekfi saamista tarwitsewansa. Sentähden Hän saarnasi kansalle parannuksen tarpeellisuudesta, mutta Nikodemukselle, joka oli edistyneempi opetuslapsi, Hän ilmoitti ewankeliumia täydellisesti.

Oman kaupunkinsa synagogassa Hän todisti olewansa ruumiin ja sielun parantaja. Hänen parantawaiset ihmetyönsä todistiwat samaa. Puhdistamalla temppeeliä Hän näytti juutalaisen jumalanpalveluksen tarwitsewan puhdistusta. Ujamalla pahan hengen riivatusta miehestä Hän näytti woiwansa woittaa perfeleen ihmisten sydämissä.

Wuorisaarna, joka on pidettävä Wapahantajamme aikaisemman opetuksen mallina, wastustaa itsewanhurskaita mieliteitä. Se alkaa opettawalla — melkein mahdottomalla

onnellisuuden kertomuksella. Esitystawan tarkoitus on tarkkawai-
 suuden ylläpitäminen ja sen sisällys näyttää kuinka suuresti
 ne esyivät, jotka luulivat todellisen onnellisuuden olevan ai-
 neellisissa nautinnoissa. Herra näyttää lain tarkoittavan
 ajatuksia, himoja ja haluja eikä ainoastaan tekoja. Hän
 sowitzaa lain käskyjä ja kielloja elämän jokapäiväisiin maal-
 listiin ja hengellisiin toimiin. Hänen siweysoppinsa oli niin
 puhdas ett'ei kukaan woinut sitä vastaan wäittää, se oli
 vapaa itsekkäisistä ennako-luuloista ja hengellisestä kaawa-
 muotoisuudesta, ett'ei se muuta woinut kuin herättää hänen
 kuulijoittensa sydämissä syntiyyden ja puutteen tunnetta.
 Tällainen tunne pakotti Simon Pietaria huudahtamaan:
 „Herra, mene pois minun työväni, sillä minä olen syntinen
 ihminen!”

Emme saata kylliksi noudattaa Wapahytajan esimerkkiä
 synnin tunnon herättämisessä nuorissa — tietysti sellaisissa
 lapsissa jotka jo tuntewat olevansa siweellisen edeswastauk-
 sen alaiset. Opettajan, joka haluaa opetusjellansa wittaa
 sieluja Herralle eikä tyydy ulkonaiseen farisealaiseen tekopyhyy-
 teen, täytyy tähdätä totuuden nuolia sydämiin. Hänen täytyy
 sisällistä pahuutta paljastaa esittämällä jumalallisten käsky-
 jen puhtautta, woimaa ja suurta arwoa, aina muistaen ih-
 mistahdon nurjuutta, omantunnon turmelusta ja inhimilli-
 siä himoja. Hänen täytyy rakkauden hengellä kaikkia johtaa,
 ollen itse kuuliainen Herran tahdolle ja puhdas elämässään,
 taitaatsensa muille teroittaa tätä totuutta: „teidän täytyy
 wasta-uudesta syntyä.”

2. Totuuden yhdistäminen ennen tunnettuun.

Tämä on Kristuksen opetuksen toinen tunnusmerkki. Yhdistysoiman kautta sielun eri ajatukset ja tunteet yhdistetään, niin että yksi syntyy toisesta. Jokapäiväisessä puheessa sanotaankin: yksi ajatus toista herättää ja tämä kolmatta. Täten ajatus harjaantuu ja kiirehtii nykyisyydestä entisyyteen.

Tietoja hankkiessa on tämä sääntö jangen tärkeä, sillä ennen opitun muistaminen riippuu suuresti tästä yhdistyksestä. Vaikea on muistaa totuuksia, jotka eivät ole yhteydessä muitten totuuksien kanssa.

Kun tarkastelemme Wapahantajamme aikaisempaa opetusta, niin emme voi olla huomaamatta yhtäläisyyttä tämän ja Johannes Kastajan opetuksen välillä. Hän panee ikäänkuin suuremman painon edelläkäwijänsä sanoihin. Molemmat he saarnasivat waroitain: „tehtää parannus, sillä taivaan valtakunta on lähestynyt;“ — „jokainen puu, joka ei kannu hyviä hedelmiä, hakataan pois ja heitetään tuleen“. Morfiamen ja yljän kuvaus tarkoittaa seurakuntaa ja sen päätä, wertaus niuiista ja ohdakkeista wiimmeistä tuomiota. Johannes Kastaja käytti näitä kuvauksia, joita Kristuskin käytti. Opetukset ihmisrakkaudesta, puhtaudesta, rauhan tekemisestä ja tyytyväisyydestä, joita Johannes antoi lyhykäisestii, annettiin täydellisimpinä Jesuksen wuorisaarnassa.

Yhdistys ilmaantuu Wapahatajan wiittauksessa siweeliseen lakiin, jota Hän ei tullut päästämään eikä heikontamaan, vaan täydellisesti täyttämään ja selittämään. Tässä puheet ja wertaukset yhdistettiin juutalaisille jo ennen tun-

nettuun. Suuri osa Mateuksen viidenneestä luvusta sisältää selityksiä Jumalan laista, jonka rabbinit wäänsivät oman wäärän mieltensä jälkeen! „Te kuulitte sanotuksi wanhoille: älä wanno wäärin, mutta pidä walaš Herralle. Waan minä sanon teille: älkäätkään ensinkään wanno“o“. Wapahattajamme käytti mielellään tunnettuja puheenparsia ja wertaustia omien jalosten opetuksensa walašemiseksi. Hän käytti hyväksien fariisealaista walheella ja totuudella sekoitettua kansan-tarinaa, mutta Hän puhdisti sen ohdatkeista ja kylwi nijuut ihmisten sydämiin. Hän puhdisti ja muutti halwan metallin hienoimmaksi ja puhtaimmaksi kullaksi. Näin Hän teki teroittaaksensa jumalallista totuutta kuulijoittensa mieleen. Hän toi esiin wanhaa ja uutta.

Mhkerwitkaamme olla täydellisen esikuwamme kaltaisia. Mhkerwitkaamme yhdistää eilisen ja tämän päivän opetuksia. Yhdistätäkäämme uusia totuuksia wanhojen kanssa niin lujilla ja monilla siteillä, ett'eiwät oppilaat woi niitä erottaa toinen toisistansa. Sitte wasta opetuskellamme on luja ja hyvä perustus.

3. Kertauksen sääntö.

Meidän tulee myöskin muistaa Wapahattajamme noudataaneen opetuksessaan kertauksen sääntöä. Profeettojen aikautena kansa ei helposti käsittänyt eikä mielessänsä pitänyt taiwaallista totuutta. Sen wuoksi oli tarpeellista antaa heille alituisesti ohjeita ja sääntöjä. Kristuksen aikana ei kansan laita ollut parempi. Sentähden Hän janoi saman asian uudestaan saadaksansa sitä käsittämään ja mielessänsä pitämään Hänen esittämiänsä taiwaallisia totuuksia.

Jos saamme luottaa tri Doddrigeesen y. m. raamatunselittäjiin, niin saamme pitää warmana, että juuri osa vuorisaarnasta kerrottiin heti ensimmäisen kerran jälkeen yhtä suurelle kuulija-kunnalle. Seuraavat kohdat ovat Wapahantajamme opetuksessa useasti kerrotut. Esimerkiksi: waroitus karttaa fariseusten hapatusta; opetus kuffajista ja linnuista; kehoitus katfella kuinka Herra pitää warpufista huolta; anteeksi antawaisuuden tarpeellisuus ja waroitus pelätä Jumalaa enemmän kuin ihmisiä; profeetta Joonaan esi-merkin waarin ottaminen; wertaus puusta, joka tunnetaan hedelmistänsä ja jokeasta, joka jokeata taluttaa; walwowa palvelija, hää-ateria ja ulkonainen pimeys; Wapahantajamme kolme kertaa uudistettu ennustus kärsimyksestänsä; mieleen teroitettava lause: „joka tahtoo henkensä wapahtaa, hän hukuttaa sen;“ sekä usein kerrottu lause: „joka itsensä ylentää, se alennetaan ja joka itsensä alentaa, se ylennetään“. Näitä paitse meidän tulee muistaa kaffi tilaisuutta, jolloin Wapahtajamme kehoitti kansaa oppimaan nöyryyttä pienistä lapsista sekä temppelein puhdistamista ja ihmis-joukkojen ruokkimista.

Tämä malli-opettajamme menetystapa sisältää kaffi opetusta. Se muistuttaa meille ensiksi, että tärkeät totuudet ovat teroitettawat ja useasti kerrottawat, hywin muistaen, että niitten jowittaminen, niitten todellinen arwo ja lasten käsitys on huomioon otettava. Sunnuntai-koulunopettajien ei pidä lakata, waikka se heitä useasti wäsyttäisikin, ennenkuin wanhat totuudet ovat lasten mieliin ja sydämiin ikäänkuin juurtuneet.

4. Vaihtelevaisuuden sääntö.

Kertauksen ohessa on vaihtelevaisuuden sääntö tarpeellinen. Samoja totuuksia voidaan samoilla sanoilla kertoa, mutta ajan pitkään ne väsyttävät, niistä ei oteta wauria eikä ne vaikuta mitään, ellei niihin yhdistetä uusia totuuksia tahti kumminkin uusia puolia niistä.

Olet ehkä huomannut, minkä eri vaikutuksen sama taulu tekee eri-ikäisissä lapsissa. Pieni lapsi katselee taulua kerta toisen perään samalla ihastuksella, tehden lapsellisia muistutuksiansa ja antaen siten tietää, että se hänestä on yhtä suuriarvoinen kuin ennenkin. Suurempi lapsi ei pidä siitä paljon lukua, vaan sanoo: „minä tunnen sen jo, olen jo ennen nähnyt sen!“ Mikä on tähän syynä? Luulen sen syhyksi, että nuoren lapsen ajatukset liikkuvat niin wilkkaasti, ettei se ajattele samaa asiaa kauan. Mutta mikäli muisto wahvistuu, sikäli ajatukset tulewat pysyviksi, kuwat, kalistin ja muut leikki-kalut hylätään, kun eiwät enää huwita.

Tuskin meidän tarwitsee huomauttaa että Wapahjamme opetus oli vaihtelevainen. Erinomaisella taidolla Hän ilmoitti uusia totuuksia kuulijoittensa käsityksen mukaan ja kertoi ennen annettuja opetuksia sekä esitti totuuksia eri muodoissa. Hänen käsijänsä ei elämän leipä koskaan tulut mauttomaksi. Nöyryyttä Hän waati opetuslapsen erityisenä ominaisuutena. Hän teroitti sitä woimallisilla kehoituspuheillansa sekä wiittaamalla lasten nöyryyteen; esittämällä wertausta ylimmäisistä sijoista pidoissa; kertomalla fariseuksesta ja publikanista sekä omalla esimerkillänsä, kun

Hän pesi opetuslastensa jalat. Taiwaan waltakunnan laa-
tua Hän kuwaili wertauksella hapatuksesta ja sinapin sieme-
nestä; lunastuksen ja autuuden tärkeys esitettiin wakaisella
kehoituksella ja kätketyn tawaran sekä kalliin päärllyn werta-
uksilla; autuuden menettämisen waaran Hän ilmaisi wiittaa-
malla galilealaisiin, joita Herodes surmasi. Kristittyjen
juhde maailmaan kuwaillaan „maailman walkeuteen“, „maan
juolaan“ ja „kaupunkiin, joka wuorella on“. Wertaukset fii-
kunapuusta, häistä, suuresta ehtoollisesta ja wiinamäestä
tarfoittawat juutaan kansaa ewankeliumin ylönnkatsojana.
Tulemisen tarfoitusta Hän ilmoitti yfstin kertaisilla sanoilla:
„miin on Jumala maailmaa j. n. e.; ihmisen poika tuli et-
simään ja wapahtamaan sitä kuin kadonnut oli. „Rukoile-
misen ja anteeffi antamisen welwollisuutta teroittiwat werta-
ukset leskestä ja wäärästä tuomarista. Uskollisuuden pal-
kittseminen tulee ilmi wertauksessa leiwiskästä, työmiehistä
wiinamäessä ja wiimeisestä tuomioista. Wiime-mainitus ja
wertauksessa sekä wertauksissa nisuisista ja ohdakkeista ynnä
mereen heitetyistä verkosta puhutaan wanhurskusten erotta-
misesta wääristä. Tällainen oli Wapahtajan opetustapa.
Seuratkaamme sitä.

III. Kristus kertoolewana opettajana.

Wertauksia ja sananlaskuja.

Wertauksiin wiitaaminen johtaa meitä tutkimaan ker-
tolewaa opetustapaa, jota Wapahtajamme aina käytti opet-
taessansa. Hän puhui wertauksissa, wertaamalla ja kerto-
malla Hän selitti hengellisiä totuuksia. Tällainen opetus-

tapa oli vanhoista ajoista asti tunnettu. Pyhä raamattu sijältää paljon kuvauksia ja vertauksia. Totuus tulee viehättävämmäksi kuvauksien kautta, sitä woipi helpommin käyttää, kun sitä esitetään sopivilla vertauksilla. Siten se myös wakaantuu meissä. Ei siis mikään ole wertaelewaa opetustapaa parempi.

Tutkikaamme miten Wapahtaja käytti tätä opetustapaa. Ensin meidän tulee huomata aikaa, jolloin Hän rupefi tätä opetustapaa käyttämään. Ewangelistat kertovat, että Jeesus määrättynä päivänä, toisen ja kolmannen pääsiäis-juhlan aikana, sekä määrättyllä paikalla, Galilean meren rannalla, rupefi puhumaan kansalle wertauksia ja kertomuksia käyttäen. Sitä ennen ei Hän wertauksia käyttänyt. Wertauksilla puhuminen alkoi niin yht'äkkiä, että opetuslapset kysyivät: „miksi sinä puhut meille wertauksilla?”

Wapahtajamme wertaili näkywäisiä esineitä ja hengellisiä totuuksi, esimerkiksi: „katjokaat taiwaan lintuja;” wälistä Hän toi esiin poisja-olewia, tuttuja esineitä, niinkuin: ”jokaisen, kuin minulta nämät puheet kuulee ja ne tekee, wertaan minä toimelliseen mieheen, joka huoneensa kalliolle rakensi;” „mihinkä wertaisin tätä sukukuntaa? Lapsiin, jotka turulla istuwat” j. n. e. Lyhennettyjä wertauksia owat: „täst'edes sinä jaat ihmisiä;” „menkää ahtaasta portista sifälle;” „älkөөn wasen kätesi tietäkö, mitä oikia kätesi tekee;” „silmä on ruumiin walkeus;” „hakeeko joku wiinamarjoja orjantappuroista taikka siikunia ohdakkeista?” „ottakaat minun ikeeni teidän päällemme.” Wertauksiksi saapi sanoa näitäkin lauseita: „wäkwä haarniskoittu warjelee hänen kotonja; uudet ja wanhat leikit; uusi ja wanha waate j. n. e.

Wapahantajamme aikaisemmassa opetuksessa ei löytynyt himmeitä lauseita. Opetuslapset ja kansa ymmärsivät niitä helposti. Niin ei ollut vertaus-puheitten laita. Opetuslapset eivät ymmärtäneet niitä, ennenkuin Herra selitti niitä. Kansa tosin kuunteli niitä, mutt'ei se käsittänyt niitten hengellistä merkitystä. Kansa ihaili kuorta, kun se ei ydintä halunnut. Kuwailewan opetustawan haittana on se, että oppilas ei voi erottaa ulkonaista, näkyväistä, sisällisestä, hengellisestä. Tällainen wika oli niissä, joita Kristus opetti. Sama wika on vielä nyt nuorisossa. Tätä poistaaksensa Wapahtaja esitti saman totuuden eri tavalla ja käytti monellaisia vertauksia, jotka olivat hetkellisiä, mutta kuwailivat jotakin pysyväistä. Syyn, minkä wuoksi Hän puhui niin paljon vertauksilla, ilmoittaa Hän näillä sanoilla: „teille on annettu tuta taiwaan waltakunnan salaisuudet, waan ei heille ole annettu. Sillä jolla on, hänelle pitää annettaman ja hänellä pitää kyllä oleman: mutta siltä, jolla ei ole, pitää jekin otettaman pois, kuin hänellä on. Sentähden minä puhun heille wertauksilla, ett'eivät he nähden näe, eiwätkä kuullen kuule, eivät myös ymmärrä. Ja heissä täytetään Esaiain ennustus" j. n. e. Tässä Herra sanoo selwästi, että kansa ymmärsi paremmin wertauksilla annettua opetusta. Se kätki sen sywemmin sydämmeensä.

Wapahtajamme tahtoi johdattaa opetuslapsiansa sywempään totuuden tuntoon, kun muut eivät ottaneet waaria Hänen opetuksestaan. Niille, joilla oli, piti enemmän annettaman. Sen waan halusi, tuli Häneltä opetetuksi. Hän nuhteli wälinpitämättömiä kuulijoitansa. Eiwät kaikki wertaukset olleet himmeitä. Wertauksia sinäpin siemenestä, hapa-

tuksesta ja kalliista päärystä ei tarvinnut paljon selittää. Ne olivat kaikki sangen miellyttäviä, kauniita ja viehättäviä. Muistellaamme waan wertauksia kadonneesta lampaasta hyvästä paimenesta ja tuhlaaja-pojasta.

Jhmeellinen wiisaus, joka ilmaantui kaikessa Wapah-tajamme opetuksessa, tuli myöskin ilmi wertauksien ja kuva-ukfien walitsemisessa. Hän ei wertauksiansa ottanut tuntemattomista, waan tutuista esineistä — usein läsnäolewista tapauksistakin. Hän esitti wertauksiansa niin että kaikki ymmäršiwät niitä. Galileassa Hän pnhui kylwäjästä ja niittäjästä, Samariassa Jaakobin wanhasta kaimosta, Jerusalemissa temppeleistä. Eikö meidän nuorisoa opettaessamme tule noudattaa Hänen esimerkkiänsä ja käyttää jokapäiwäisiä elämän tapauksia hengellisten totuuksien walasemiseksi?

Katsekkaamme tarkemmin Wapah-tajamme wertauksien kaswattawaa tarkoitusta. Huomattaamme niitten lyhyyttä. Piisni niistä on kaksikymmentä kaksi lyhyttä wäršyä, useat waan wiisi ja kuusi wäršyä. Sunnuntai-koulunopettajan tulee karttaa pitkien kertomuksien ja wertauksien käyttämistä wälttääkšensä sekaannusta ja tarkkaamattomuutta. Hänen tulee myös muistaa ajan lyhyyttä.

Jesuksen wertauksien yksinkertaisuus ja todenperäisyys on myös huomioon otettava. Kaikissa esitellessään tuttuja asioita, kaikki on todellista, luonnollista.

Kaikki Wapah-tajamme wertaukset tarfoittiwat yhtäläisyyttä; niissä on aina joku johtawa aate, joka teroittaa jotakin erityistä totuutta. Niin kaikilla sunnuntai-koulunopettajain kertomuksilla ja wertauksilla tulee olla määrätty

tarkoituksensa, jotta oppilas ymmärtäisi ja muistaisi totuutta, jota hän niitten avulla tahtoo valaista.

Kuvat ja vertaukset ovat sangen tärkeät apukeinot siiveellishyöden ja kristillisyyden opetuksessa. Olemme nähneet miten Herra niitä käytti tehdäkseenä totuutta selwäksi ja mieleen pantawaksi. Hän käytti niitä senkin wuoksi, että totuudet, joita Hän ilmoitti, olisimat waikuttawammat. Opetuksen walaisemiseksi käytettiin myös lyhyitä oppi-lauseita, sananlaskuja ja epä-wäitöksiä. Mainitsemme esimerkiksi: „ei kenkään taida palwella kahta herraa;“ „jolla on korwat kuulla, hän kuulkoon;“ wiimmeiset tulewat ensimmäisiksi ja ensimmäiset wiimeisiksi: „monta ovat tutsutut, mutta harwat walitut;“ „ei ole mitään peitetty, joka ei ilmi tule, eikä ole salattu, kuin ei tiettäwäksi tule“. Sananlaskuja oliwat esimerkiksi seuraawat: „jos jofea jofeata taluttaa, niin he molemmat kuoppaan lankeewat;“ „huokeampi on kameelin käydä neulan silmän läpitse, kuin rikkaan tulla Zumalan waltakuntaan;“ „jos juola tulee mauttomaksi, millä sitte juolataan?“

Kristuksen lauseet näkywät usein sijältäwän mahdotto-muuksiakin. Esimerkiksi: „antakaat kuolleitten haudata kuolleitanja;“ „jolla ei ole, pitää sen otettaman pois, kuin hänellä on;“ „jos walkeus, joka sinussa on, on pimeys, kuinka suuri on itse pimeys?“ „joka löytää henkensä, hänen pitää sen hukuttaman, ja joka henkensä hukuttaa minun tähteni, hänen pitää se löytämän;“ „ellette ole olleet toisen omassa uskolliset, kuka teille antaa sen, kuin teidän omanne on?“ Perättömiltä näyttäwät tällaiset lauseet: „en ole minä tullut rauhaa, mutta miekkaa lähettämään;“ „minä tulin

sytyttämään tulta maan päälle;" „joka pitää minun sanani hänen ei pidä kuolemata maistaman;" „ei kenkään astu ylös taiwaasen waan ihmisen poika, joka astui alas taiwaasta;" „maahan jaottakaat tämä temppei ja kolmantena päivänä rinä sen jälleen rakennan.", Toiset taas näkyivät olewan sangen ankaria, niinkuin: „rakastakaat wihollisianne;" „siunatkaa niitä, jotka teitä sadattawat;" „joka sinua lyö oikealle poskelle, niin käännä hänelle myös toinen;" „jos sinun kätesi taikka jalkasi on sinulle pahennukseksi, niin hakkaa se pois;" „jos joku tulee minun tyköni ja ei wihaa itsäänsä ja äitiänsä ja emäntäänsä ja lapsiansa ja weljiänsä ja sisariansa ja päälliseksi omaa henkeänsä, ei se taida olla minun opetuslapseni".

Wapahytajamme ei itse ollut kaikkien sananlaskujen selittäjänä; muutamat oliwat tutut sen aikuisille juutalaisille ja rabbineille. Näitä ennen tunnettuja sananlaskuja Hän käytti saattaaksensa kuulijoita paremmin muistamaan uusia totuuksia. Hän oli tällä tawalla kansallinen woittajensa kansaa.

Tämän kaltaisella opetustawalla on monellinen hyöty. Se on yleiseen huomioon otettava syystä että sananlaskut miellyttävät kaikkia, wanhoja ja nuoria, siwistyneitä ja siwistymättömiä.

Ottakaamme sunnuntaikoulunopettajina siitä waarin, mitä sanottu on. Sananlaskujen käyttäminen opetuksessa waikeuttaa tarkkaawaisuutta oppilaisissa, se antaa woimaa ja menestystä sanoillemme. Ulkäämme pitää jokapäiväisten sananlaskujen käyttämisistä sopimattomana.

IV. Kristus kyseläänä opettajana.

Uutta testamenttia lukiessa, huomaa kysymyksiä usein esiintyvän Wapahattajamme puheissa ja esitelmissä. Nuolien tawoin läpikulkewilla kysymyksillä Hän opetti ystäwiänsä ja wastusti wihollisiensa. Hänen kysymyksiensä oliwat ajatusta herättäviä. Ne saattoiwat kuulijoita miettimään sisällistä tilaansa. Wuorisaarnassa löytyy monta esimerkkiä, niinkuin: „jos te rakastatte niitä, jotka teitä rakastawat, mitä teidän siitä palkkaa on? Eiwätkö publikan t myös niin tee?” „Eikö henki enämpi ole kuin ruoka? ja ruumis parempi kuin waate?” „Katsokaat taivaaan lintuja, ettekö te paljon enämpi ole kuin he?” Ja vielä: „eikö kaksi warpuista myydä yhteen ropoon?” „Luulettekos, etten minä woisi vielä rukoulla isääni lähettämään minulle enemmän kuin kaksitoistakymmentä legiota enkeleitä? Kuinka siis raamatut täytetään, että niin pitää tapahtuman?” Luuletteko, että nämät Galilealaiset oliwat syntiset kaikkein Galilealaisten juhteen, että heidän senkaltaista täytyi kärsiä?” „Jos ette Moosoksen kirjoituksia usko, kuinka te minun sanani uskotte?”

Wapahattajamme teki kysymyksiä opettaessansa ja esitettyä totuutta sowitzessansa. Ottakaamme tähän muutamia esimerkkejä. Kun Pietari keskusteli Jesuksen kanssa werorahan maksamisesta, niin Herra kysyi: „mitäs luulet Simon? kuiltä maan kuninkaata ottawat tullin eli weron? meiltä lapsiltansako taikka wierailla? Pietari sanoi hänelle: niin

lapset ovat vapaat." Tämä kysymys oli ajatusta herättävä, sillä se todisti Vapahtajan kuuliaisuutta juutalaisten laille, mutta se osoitti myös Hänen kuninkaan poikana olevan vapaa kaikista veroista. Huomaa myös vertausta kahdesta welkamiehestä. "Sano siis", sanoi Kristus ylpeälle fariseukselle, "kunman näistä pitää häntä enemmän rakastaman?" Tiedämme minkä vastauksen hän antoi ja mikä satutuwa sovittelemus siitä tehtiin. Toinen tämän wertainen oli vertaus kahdesta pojasta. "Kumpi näistä kahdesta teki isänjä tahdon?" kysyi Herra ja likellä seisowat papit vastasivat: "ensimmäinen." Tästä tällainen sowitz: "totisesti, totisesti sanon minä teille: publikanit ja portot käywät teidän edellänne Jumalan waltakuntaan." Näin ikään wertausta peltomiehistä sowitzettiin: "mitästä wiinamäen isäntä on tekewä heille?" Wertauksessa laupiaasta samarialaisesta ynnä muutamissa muissa Vapahtajamme wastaa kysymyksillä kysymyksiin. "Mestari, mitä minun pitää tekemän, että perisin ijanikaikkisen elämän?" Hän wastasi; mitä laisja on kirjoitettu? Kuinkas luet?" Kysymykseen: "kuka on lähimmäiseni?" wastasi Vapahtaja: "kuka näistä kolmesta oli sinun nähdäksesi hänen lähimmäisensä, joka ryöwärein käsin oli joutunut?" Toisella kerralla Häneltä kysyttiin: "mikfi Johanneksen ja fariseusten opetuslapset paastoowat mutta eiwät sinun opetuslapsesi paastoo?" johon Hän wastasi: "kuinka hääjoukko taitaa paastota, niinkauan kuin ylkä on heidän kansjanja?"

Wiisastelewia ja pahanillisiä kysymyksiä oli tällaiset: "mitä tämä näin pilkkaa puhuu? Kuka woi synnit antaa anteekfi paitfi ainoata Jumalata?" Tähän Vapahtaja

wastasi: „kumpi on kewiämpi, sanoa: synnit annetaan sinulle anteeksi, taikka sanoa: nouste ja ota sinun wuoteesi ja käy?”

„Sano meille, sopiiko keisarille antaa weroa taikka ei?” — näin kawalasti fariseukset ja herodianit kysyivät. „Kenenkä on tämä kuwa ja päällekirjoitus?” kuului Herran kysymys.

Samaten Hän muulloinkin wastasi Hänelle tehtyyn ilkeään wäitteeseen. Kun Häneltä kysyttiin millä woimalla Hän teki ihmeitä, niin Hänkin kysyi: „kusta Johanneksen kaste oli, taiwaastako taikka ihmisiltä?” Ja kun Hänen wastustajanja koettivat saada Häntä myöntämään sitä, mitä lafi kieltää, tuffi Hän heidän juunsa, kysyen äkkiä: „mitä teille näkyy Kristuksesta, kenenkä poika hän on? He sanoivat Hänelle: Davidin. Hän sanoi heille: kuinka siis David kutsuu hengesjä Hänen herraksi?”

Miksi Wapahtaja käytti kyselwää opetustapaa? Hän teki sen syystä että se on kiihottawaa ja herättäwää. Hänen kuulijanja ymmäršiwät ja käsittiwät fiten paremmin hengellisen totuuden. He tulivat sen kautta herätetyiksi uneliaisuudestaanja. Heidän ajatuksensa ja omatuntonsa tuli herätetyksi. Heihin kylwettiin siemeniä, jotka tulewaisuudessa kantoiwat hywiä hedelmiä. Tätä kaikki Wapahtajen kysymykset tarkoittiwat. Kysymykset, joitten tarkoitus oli tuffia niitten juu tahi saattaa häpeemään semmoisia jotka niitä tekiwät, selittiwät taiwaallisia totuuksia, joitten waikutus olisi ollut hywä ja woimallinen fariseuksissa ja saddukeuksissa, jos he waan olisiwat ottaneet niitä vastaan.

Kysyminen tekee oppilaan omaksi opettajaksensa. Kuinka usein tämä tapahtuu, emme tarwitse huomauttaa. Tietä-

mättömyydessä tehty fyysymys on usein totuuden ilmituojana; ajattelematon väitös on totijen ja nöyrän tunnustuksen alkuna. Totuus waikuttaa enemmän, kun itse jow tamme sitä. Syhdämmemme ehkä paatuu muitten nuhteista, mutta kun saamme itse langettaa tuomiotamme, niin olemme waikutetut syhyllisyhdestä. Tällä tavalla Herrä johdatti opetuslapsiansa yhä enempään tietoon, saattaen heitä pitämään arwosja oppia, jota Hän Iewitti, waikka se joti kansallisia turha-luuloja vastaan.

Sunnuntaikoulunopettajina meidän tulee tarfoin tutkia miten paraiten taitaisimme olla suuren mestarin kaltaisia tämän opetustawan suhteen. Laiskoja oppilaisia löytyy kyllä sunnuntaikoulusjakin ja sellaisia, jotka jokapäiwäisiä asioita pian käsittävät, mutta eivät hengellisiä totuuksia käsitä. Ei mikään opetustapa ole tässä suhteessa joweliaampi kuin tämä. Ei mikään ole tätä keinoa parempi, kun oppilaat tulewat uneliaiksi ja tarkkaamattomiksi. Meidän täytyy tehdä heille fyysymyksiä, meidän tulee panna heidän ajatuswoimansa liikkeelle, ei kuitenkaan wäsyttämällä hengellisiä sielumwoimia.

Fyysymyksemme tulee olla selwät ja tarkat, niinkuin Wapahhtajan fyysymykset. Niitten tulee olla asiata koskewia, ettei niihin woi antaa monta wastauستا eikä woi niitä mutkitella. Elleiwät oppilaat wastaa kowaa, owat fyysymykset uusittawat. Ellei opettaja itse ajattele, niin eiwät oppilaatkaan ajattele.

Fyysymykset olkoot lyhyitä, niinkuin Wapahhtajan fyysymykset ja niin yksinkertaisia että kaikki ymmärtävät niitä.

V. Kristuksen tapa jowittaa totuutta.

Difein mestarin tawalla Kristus jowitti totuuden kuulijoittensa sydämiin. Niitten kysymysten johdolla, joita jo mainittiin, Hän jowitti totuuden niin sattuwasti ja selwästi ettei kukaan woinut sitä wäärin käsittää. Suomatkaamme vielä mitä ewankelista Markus kertoo opetuslasten ajattelmattomuudesta ja wäärinkäsittämisestä, kun he waroitukseen kanttamaan fariseusten hapatusta sanoivat: „ei meillä ole leipiä.” He eivät siis luottaneet Hänen woimaansa eikä rakkauteensa, joka äsken oli muutamilla leiwillä ruokkinut tuhansia ihmisiä. Suomatkaamme nyt millä nuhtelewilla sanoilla Herra jowittaa totuutta: „kun minä wiiji leipää mursin wiidelle tuhannelle, kuinka monta täysinäistä koria te tähteitä korjasitte? He sanoivat: kaksoistakymmentä. Niin myös kun minä ne seitsemän mursin neljälle tuhannelle, kuinka monta täysinäistä koria tähteitä te korjasitte? He sanoivat: seitsemän. Ja Hän sanoi heille: miksi ette siis ymmärrä? „Ja kun lainoppinut kysyi: „kuka on lähimmäiseni?” niin hänen täytyi kuulla ei ainoastaan nämät sattuwat sanat: „tee se, niin saat elää”, waan myös kuultuansa kertomusta laupiaasta samarialaisesta ottaa tämäkin kehoytus vastaan: „mene ja tee samoin”. Esitettyänsä wertausta ahneudesta, sanoo Hän: „niin on jokaisen laita, joka itsellensä kooko tawaroita, muttei ole rikas Jumalassa”. Puhuessaan walwomisesta, lausui Hän: „olkaat te myös walmiit, sillä millä hetkellä ette luulekaan tulee ihmisen

poika". Kysymykseen: „Herra, vähäkös niitä on, kuin autuaiksi tulevat?” vastasi Hän: „pyytäkääht ahtaasta portista mennä sijälle, sillä monta on, sanon minä teille, jotka pyytävät mennä sijälle ja eivät taida”. Emme wäsyttä lufijoitamme useammalla esimerkillä. Tahdomme waan huomauttaa mitä sowitzia on tehty wertaufsesta wiinamäen herrasta. „Mitäs wiinamäen herra on tekewä?” Kanssa wastasi: „hän tulee ja hukkaa ne peltomiehet ja antaa wiinamäen muille”.

Opetussemme sunnuntai-koulussa tulee pysywäiseksi, jos noudatamme Herran esimerkkiä pyhän totuuden sowitzamisessa. Tutkikaamme tarkoin tätä opetustapaa ja aheroitkaamme olla wakawat ja lempeät, osaawat sekä totiset totuutta sowitzaesjamme. Alkäämme jäästää waiwojamme selittäesjamme tekstiämme ja johtaesjamme siitä opetuksia, joihin se woi aiheetta antaa, mutta kun personallinen sowitzaminen tulee kysymykseen, alkäämme olko pitkäpuheiset.

Ottakaamme vielä huomioon Wapastajamme opetuksen täydellisyys. Waikka Hän tuli wastustamaan monia juuria ja sywästi juurtuneita erhetyskiä, taikauksia, wäärinkäsiytyksiä ja ennako-luuloja, niin ei Hän kuitenkaan ollut wääryyden ja walheen wastustaja ainoastaan. Tosin Hän toi ilmi ihmiskunnan wäärät periaatteet ja poisti teeskentelemisen ja ekshytyksen naamion, missä ifinä se löytyi, mutta Hän tiesi myös mitä siten saawutettiin, ellei totuuden siunausta tuottawia siemeniä sen sijaan kylwetty. Ihmiset tuliwatkin Hänen luoksensa oppiakseen tuntemaan ei ainoastaan wääryyttä, waan myös totuutta ja hywyttä. Rabbinein selityksien rinnalle Hän asetti oman selityksensä, farisea-

laisten hurstausääntöjen rinnalle yksinkertaisen jumalisuuden, joka osottaa itsensä nöyryydessä, ulkonaisen siiveyden rinnalle sydämmen kuuliaisuuden.

Suuri oli erotus Wapahjamme ja wiijaan Athenalaisen opetuksen välillä. Sokrates luuli fokeudessaan että kaikki wäärät työt olivat wäärän ajatustawan seurauksia ja että wäärä käsitys oli siweellisen paheen syynä. Ihminen oli, niin sanoaksemme, itsestään liukuwa kone, jonka käyminen oli erhetysten hämmentämä. Mutta jos näitä hämmennyksiä voitaisiin poistaa, niin kone käwisi säännöllisellä tawalla ja täyttäisi kaikinpuolin mestarinsa tarkoitusta. Jos ihmisen tietämättämyys ja erhetys voitaisiin poistaa, niin kaikki olisi hywin — totuuden walkeus walaisisi hänen sielunsa, kun waan ekhytyksen sumu hälwenisi; hän waeltaisi walkeuden lapsena walkeudessa. Mutta kallis Wapahtajamme jelsitti (mitä Sokratesta tyhmemmätkin owat surukseen huomanneet), että ihmisen siweellinen luonto on tullut ei ainoastaan hämmennetyksi, waan kokonaan epäjärjestykseen, niin ett'ei kukaan muu kuin luoja itse woinut sitä parantaa. Hän opetti, ett'ei wäärä käsitys, waan paha tahto on synnin syh. Hän näytti, että paha tahto esti ihmistä ymmärtämästä totuutta ja waikka hän ymmärtää sen, tekee se hänet haluttomaksi sen mukaan työskentelemään. Hän, ihmiskunnan suuri, taiwaallinen parantaja, tuli wäärää poistamaan ja totuutta tutuksi tekemään. Hän näyttää mikä on oikein ja antaa tahtoa sekä woimaa sen täyttämiseen. Jättiläiskädellä Sokrates kaatoi maahan erhetysten epäjumalan kuvan, mutta kun se kaatui, ei hän woinut ihmisille osottaa tietä totuuden temppeeliin. Jeesus tuli, sekä näyt-

imään misfä tuo kaikkiwaltiaan rakentajan firrkaudella ympäröitty temppele oli, että myöskin johdattamaan ihmistä sinne ja opettamaan häntä uhraamaan siinä kuuliaisuuden ja kiitoslaulujen uhria. Kiitos olkoon Jumalan, joka armonsa lähetti pelastajan ja parantajan hengellisessä suhteessa auttamattomalle ihmiskunnalle. Koska aika oli täyetty, kun wiisauus-tieteen riittämättömät warat olivat tyhjät, esiintyi Jumalan wiisauus inhimillisessä muodossa. Hän tuli poistamaan wääräyhtiä ja ilmituomaan totuutta. Hän tuli nöyryyttämään ihmisiä, paljastaen heidän Jumalattomuuttansa wastustamattomalla tavalla. Hän korotti heitä myös tekemällä heitä totijesta wiisauudesta osallisiksi. Hän hajotti efsytyksen hiekalle rakentamista ja auttoi syntistä ijankaikkijelle kalliolle. Synnin ja surun aaltojen ajamana oli ihmiskunta haaksirikoon tulleen aluksen kaltainen, mutta kesellä epäilyksen pimeätä yötä ilmeystyi sielujen juuri pelastaja ja nallansa saattamaan myrskyistä merta tyveneksi ja johtamaan haaksirikoon joutunutta, nyt pelastettua alusta wanhurskauden ja rauhan rauhalliseen satamaan.

VI. Jeesus esikuwana.

Mielen ja sydämen kasvattajana. —

Oppujanat.

Kun puhumme Jeesuksesta pyhän elämän esikuwana, niin mieleemme muistuu mikä hyvä esimerkki Hän oli pahalle kansalle, jonka seassa Hän eli ja opetti — lapsellisen

kuuliaisuuden esimerkki — sen totuuden säännöllinen noudattaja, minkä Hän ilmoitti. Opettajana Hän selitti Jumalan lain niin hyvin, ett'ei kukaan ole sitä niin tehnyt „Armo wuoti Hänen huuliltansa“. „Hänen oppinsa oli niinkuin sade ja Hänen puheensa oli wirkistävän aamukasteen kaltainen“.

Emme tahdo ruweta kertomaan ihmiseksi tulleen Jumalan pojan erinomaisista ihanuutta. Tästä on jo kylliksi kristikunnassa kirjoitettu. Katjella Häntä on uskowais-ten ilo maan päällä ja autuaitten riemu taiwaassa. Ru-koilkaamme armoa että woisimme oppiwaisina ja kunnioit-tawaisina tutkia Herramme Jesuksen Kristusjen luonteen kertomuksia hänen ollessansa opettajana maan päällä. Niistä on usein huomautettu, mutta ei liiaksi usein. Kristusjella oli laweat tiedot totuudessa sekä erinomainen taito esittää sitä selwästi ja yksinkertaisesti. Mikä ihmeellinen yhdistys! Melkein yhdeksäntoista vuosisataa on oppineen ja oppimat-toman, wanhan ja nuoren, täytynyt istua Mestarin jalcojen juuresja oppimassa Hänestä. Hänen oppinsa oli mitä paras ja tärkein, mutta ylwästelikö Hän sen woiski? Rehellinen Hän oli. Hän ei koskaan poikennut pois totuudesta. Waikka tämä totuus oli pahalle sydämmelle polttawan raudan kalt-tainen ja makaawaan omaantuntoon tunkeutui terävän nuo-len tawalla, niin Hän aina kohteli syntistä hellimmällä sääliwäisyydellä ja kärsiwällisellä myötätuntoisuudella. Ei mi-kään työ eikä waiwa woinut Hänen wakaisuttansa lannis-taa. Ei taitamattomuus, ei pahaniikisyyys eikä wälinpitä-mättömyys woinut Hänen kärsiwällisyyttänjä lopettaa. Ei kylmäfikisyyys, ylenantaminen, pahuus, uskottomuus eikä

hylkiminen voinut Hänen rakkauttansa vähentää eikä tyhjentää. Sellaiset olivat siunatun Wapahattajan ominaisuudet ollessansa ihmiskunnan opettajana.

Niitten tuhansien joukossa, joilla oli onni saada kuulla juuren opettajan ääntä ja katsella Hänen elämäntänsä, harvat halusivat likempää ystävyyttä ja jokapäiväistä kanssakäymistä tämän hyvän miehen kanssa. Niille, jotka ottivat Hänen opetustansa vastaan, oli Hän ei ainoastaan opettaja, vaan myös kasvattaja. Joukkoja Hän opetti, mutta kasvatti opetuslapsia. Ja waikk'emme woi sanoa että kaikki mitä Jumala on puhunut on ollut turhaa, näkyy kuitenkin pyhästä raamatusta että se suurimmasa osassa juutaan kansaa vaikutti samaa kuin aamukaste. Se kesti vaan muutaman tunnin. Ne ihmiset, jotka ihmetellen katselivat Hänen tekojansa ja töitänsä ja riemuitten pitivät Häntä Israelin kuninkaana ja Jumalan walittuna — ne tunkemalla tunketuivat katselemaan Häntä ristin puulle ripustettuna ja kuulemaan Hänen viimeistä huutoansa: minun Jumalani, minun Jumalani, miksi minun ylönnöit".

Hänen alennuksensa hetkinä antoivat hänet ylönnönnön omat kasvattamansa, joitten tuli mailmalle näyttää tämän kasvattamisen vaikutusta, sittekuin he olivat pyhän hengen woimalla warustetut.

Tämän kasvattamisen vaikutus tuli näkyywiin, kun ne kaksitoista rupešivat saarnaamaan ewankeliumia. Lähetetyt julistamaan taiwaan waltakuntaa olivat he tietojen puolesta ja käytännöllisessä suhteessa fiksi kasvattetut. Kun he tašiwat tehdä ihmeitä, niin heidän uskonsa wahwistui.

Muttamalla sairaita ja kärsiväisiä olivat he tilaisuudessa näyttämään hyvyttänsä ja sääliwäisyyttänsä. Heidän piti noudattaman Mestarin sanoja: „lahjakki olette saaneet, lahjakki teidän tulee antaa”. Heidän elämä-laatussa opetti heitä joka päivä luottamaan Jumalaan ja kärsimään heitä kohtaawia vastuksia. Tätä heidän tuli uskollisina palvelijoina tehdä, muistaen, ett'eivät olleet suuremmat herraansa. Heidän piti oppiman nöyryyttä ja itsensä hillitsemistä taataksensa rakkautella ja lempeydellä vastustaa wihaa ja wainoa. Heidän piti myös aina muistaman olewansa tekemisestänsä ja jättämistään vastuun-alaiset ja tarwitsewansa tiliä tehdä.

Seitsemänkymmenen lähettäminen oli myös Kristuksen kaswatus-työtä suuremmissa määräsissä. Wihattuja samarialaisia vastaan juurtuneita ennakko-luuloja ei ollut helppo poistaa; mutta juuri kaswattaja wei opetuslapsia Sikariin ja opetti omalla esimerkillänsä että autuuden ewankeliumi oli kuuluma ei ainoastaan yksityisille kansakunnille, waan kaikille ihmisille. Samallaisen opetuksen Hän antoi heille, kun Hän käytti heitä oppilaisinansa työskennellessään Tyron ja Sidonin läheisyydessä. Tällä tavalla opetuslapset kaswatettiin ja opetettiin menemään kaikkeen maailmaan saarnaamaan ewankeliumia kaikille luoduille. Ensin he saarnasivat juutalaisille ja kaswosivat juutaan kansaa. Sitten he saivat kaswata juutalaisia ja kreikkalaisia — orjia ja wapaita.

Täten siunattu Wapastajamme oli muutamain walittujen kaswattaja ja sitten niitten kautta lukemattomien, wielä syntymättömien kaswattaja. Hywä olisi meille ja

niille, jotka meitä kuulevat, jos me tässä niinkuin muissa-
kin suhteissa olisimme Hänen kaltaisensa. Sillä työmme on
turhaa, ellei opetuksestamme seuraa kristillisiä mielihyönteitä ja
kristillistä elämää, elleivät oppilaamme oikeasta wakuutet-
tuina pidä kristillisyyttä elämänä, waan oppiaineena yksi-
nään. Tähän suuntaan meidän tulee työskennellä, uskoa
ja rukoilla.

Olemme nyt tutkineet niitä sanoja, joita ihmiskun-
nan suuri puhuja puhui; olemme tutkineet Hänen esitys- ja
opetustapaansa, Hänen todisteitansa, Hänen rakkautensa töitä,
joita Hän kiittämättömälle kansalle teki, ja wälikappaleita,
joitten kautta Hän kasvatti kalastajia tärkeään toimeen ja
teki heitä taitawiksi totuuden woimalla esiintymään ja maail-
maa sillä woittamaan. Tässä kaikessa Hän oli täydellinen
esikuwa — nuhteeton esikuwa jokaiselle kristilliselle lasten
opettajalle. Näyttäköön tulewaisuus, ett'emme ole turhaan
näitä tutkineet!

Ja synkkinä hetkinä, toivojen pettäessä, älköön kris-
tillinen opettaja ruwetko toiwottomaksi, waan muistakoon
ett'ei Jumalan sanan opettaminen ole koskaan kohta hedel-
mää kantanut. Täytyihän itse Mehtarinkin näin walittaa:
„kuinka usein minä tahdoin koota sinun lapsesi, niinkuin ka-
na kokoo poikansa siipeinsä ala, mutta ette tahtoneet!”
Skorpi ei muuttunut wiljawainioksi, ennenkuin pyhä henki
oli wuodatettu. Ensimmäisenä heluntaina maailma ihmeek-
seen näki, minkä työn taiwaallinen opettaja oli tehnyt —
se näki Hänen opetuksensa hedelmiä.

Suuri opettaja ei enää astuskele juutean polkuja eikä
Hänen lohduuttawia sanojansa enää kuulla Galilean kummuilla.

Ei Baanaassa eikä Kapernaumisssa nähdä Hänen armahdettavia
 töitänsä. Ei vuorien kaste enää tipu Hänen päällensä eikä
 meren myrskyävät aallot taiwu Hänen allansa. Mutta
 Hänen nimensä jäilyy miljoonain onnellisten sydämissä.
 Hänelle weisataan ylistystä lukemattomissa kodeissa, Hänen
 sanansa kaikuu kaikkialla kristikunnassa, Hänen totuutensa on
 koko sivistyneen maailman tuft ja turwa. Muinoin muuta-
 mat pienet lapset hosianna-huudolla tervehtiwät temppeleihin
 tulewata Messiasista, mutta nyt lukematon nuori joukko joka
 sapattina weisaa kiitosta ja ylistystä Hänelle, joka tuli
 wapahtamaan koko maailmaa. Nämät weisaawat ikäänkuin
 kuurussa niitten kanssa jotka jo owat pääsneet Herransa luo.
 Jumalallisten opetuksien, taiwaallisten siementien hedelmät
 tulewat täydellisesti näkywiin wasta viimeisenä päivänä,
 jolloin elämän kirjaan kirjoitettujen nimet tulewat täysilu-
 ku siksi. Silloin Jumalan lasten kunnia ilmoitetaan ja Hän,
 jolta ja jonka kautta kaikki owat, saapi woittopalkkanza niis-
 jä, jotka Hän werellänjä lunasti.

Kertomus.

Mitä voin tehdä Herralle?

Frään sunnuntaikoulunopettajan täytyi jättää Jumalan koulunopettajasta koulunsa, jossa hän oli monta vuotta suurella menestyksellä työskennellyt. Hän muutti kaupunkiin, jossa hän oli tuntematon.

Sinne tultuaan hän huomasi, että hänen työnsä arkipäivinä oli sängin raskasta. Hän päätti sen vuoksi olla sunnuntaina kotona lepäämässä. Mutta kun sunnuntai tuli, sai hän halun tehdä jotakin Herralle. Hän nousi yht'äkkiä sohvalta, jossa hän lepäsi, puki päällensä, otti raamattunsa, lufukirjansa ja kynänsä sekä meni erään sunnuntaikouluun, jota pidettiin wallan likellä. Tultuaan kouluun, huomasi hän että opetus jo oli alkanut, mutta hän meni johtajan luokse ja sanoi:

„Olen vieras, mutta olen ennen monta vuotta työskennellyt Sunnuntaikoulussa ja tulen nyt teiltä kysymään, olisiko teillä minullenkkin jotain työtä tänään?”

Senhetken häntä katseltuaan johtaja sanoi: „tässä on yksi luokka poikia, joitten opettaja tällä viikolla muutti pois ja olen ollut murheissani miten saisin heille sopivan opet-

tajan. Heidän opettajansa sanoi, ennenkuin hän lähti matkaan, että kaikki pojat olivat siivoja, sehän on jotakin ja minä tulen iloiseksi, jos te opettatte heitä tänään". „Sen minä teen mielelläni", vastasi wieras.

Johdaja näytti hänelle paikan ja hän meni.

Sekanaisilla ajatuksilla uusi opettaja katseli poikiansa. Hän oli tähän asti epäilyksellä kuullut lasten kääntymisestä ja katsoi parhaaksi, ett'ei nuori kansa tunnusta Kristusta suulansa, ennenkuin se on 18 tai 20 vuoden iässä.

Kuitenkin hänen ympärillensä nyt oli tuskin kymmenwuotisia poikia, jotka kysymykseen rakastivatko he Jesusta, vastasivat myöntämällä. Kanssapuheista heidän kansjansa hän huomasi että he olivat hywin kasvatetuita, ymmärtäväisiä poikia, jotka olivat valmiit „vastaamaan toivostansa" ja halukkaat pyhittämään elämänsä kalliin mestarin ja palvelukseen. Opettajasta oli parasta panna pois entiset mielipiteensä ja ennako-luulonsa sekä wiipymättä ryhtyä toimeensa.

Hän oli aina pitänyt tarpeellisena wanhoille kristityille, että heillä oli joku erityinen waikutus-ala, mutta nyt katsoi mahdolliseksi että lapsetkin woiwat jollakin tavalla osottaa rakkauttansa Wapahdajaansa.

Päiwän teksti puhui hywistä töistä ja hän onnistui esityksessään niin hywin, että hän saawutti poikien tarkka-waijuuden ja mieltymyksen. Tosin he kaipasivat entistä opettajaansa, mutta ymmärsiwät pian, että wieraallakin oli jotakin tärkeää sanottavana, jonka tähden he kuuliwat halulla hänen sanojansa.

„Mitä voimme tehdä?” kysyi yksi heistä ja muut yhdistyivät: „niin, mitä voimme tehdä?”

„Tähän kysymykseen”, vaikutti opettaja, „teidän tulee itsenne vastata. Kukoilkaa Jumalaa neuwomaan teitä, mitä Hän tahtoo teitä tekemään ja kun saatte sen tietää, niin ahkeroitkaa sitä tehdä nöyryydessä. Älkää unohtako että olette poikia ettekä täysi-ikäisiä miehiä. Älkää esiintykö saarnaajina eli opettajina, sillä sellaisina ette onnistu, mutta mieltikää; sellaista työtä, joka iälleen ja voimillenne soveltuu ja tehkää se uskollisesti, rakkaudella ja ahkeruudella, niin teidän työnne tulee Jumalalle ja ihmisille otolliseksi. Tehkää työnne uskollisesti, niin aikanaan tulette taitawiksi ja hyviksi Herran wiinamäen työmieheiksi”. Tarffaawaisina ja mieltiwäisinä pojat kuuntelivat mitä heille sanottiin ja kotiin mennessään he tunsivat saaneensa tärkeän asian mieltäwäksi wiikon ajalla.

Seuraavana sunnuntaina he olivat kaikki paikoillansa ja tiesivät mitä heidän piti tekemän. „Minä rupeen kokoomaan rahaa lähetystoimelle”, sanoi yksi. „Minä teen kaluja, joita myyn lastenkodon hyväksi”, sanoi toinen. „Minä lauleskelen kaduilla”, sanoi kolmas. „Minä luen jollekulle sairaalle pojalle”, sanoi neljäs.

Tästä päivästä alkaen oli pieni nuorten työntekijöitten yhtiö perustettu. Opettaja oli sen esimies. Hänen ainoa toiwonsa oli oppia ohjaamaan näitä poikia niin että he aina olisivat Herran palvelijat. — Voimme sanoa, että hän onnistui hyvin tässä toimesa. Muutama wuosi on kulunut siitä kun tämä yhtiö perustettiin ja pojat, nyt

miehiä tulleina, ovat innokkaita ja vakaita Herran palvelijoita. Muutamat heistä ovat lähetyks- jaarnaajina pakanamaille ja toiset toimivat kristillisessä seurakunnassa kotomaassaan.

Olfoon tämä meidänkin elin-asiamme:

„Mitä voin tehdä Herralle?”

Sisällys:

Esipuhe	siw.	3.
Miten sunnuntai koulu pannaan toimeen	"	5.
Vaikeudet sunnuntai koulua perustaessa	"	7.
Sunnuntai koulun hedelmä	"	12.
Perhe ja sunnuntai koulu	"	17.
Sunnuntai koulun johtaja	"	22.
Kertomuksia	"	28.
Sunnuntai koulun opettaja	"	38.
Esitelmä sunnuntai koulun opettajille	"	62.
Sunnuntai koulun hedelmiä	"	68.
Kysymysten tekemisen taito	"	71.
Sunnuntai koulun hedelmiä	"	92.
Muutama sana harvainto-opetuksesta	"	97.
Järjestyks ja turinpito sunnuntai koulussa	"	129.
Sunnuntai koulun opettajan harvaidukset	"	145.
Kuinka helmiä pidellään	"	152.
Muutama sana tarffaawaijuuden saawuttamisesta	"	153.
Kristus sunnuntai koulun opettajan esikuwa	"	170.
Kertomus	"	208.

317. X. 51.
Alkukokous

potti nan eri maakuntain yhteyttä. Edistettiin, nahka- ja lasitehtaita komaalaisten avulla, ja vuoriopisto mukaista viljelystä varten. Nuoria ja Venäjällekin perustettiin kouluudestaan. Tsaari oli tietysti vielä lähde, mutta lähimmäksi hänestä u senaatti, jonka huoleksi jätettiin siain ylin johto. Sen julistuksien ell'ei keisari niitä kumonnut. Setka, kuten näyttää, oli järjestetty vat hallitusasiain eri haarat jaetut. Ihin ja maakuntiin, joista ensinmai-voivodit. Heikontaakseen papiston lakkautti Pietari patriarkan arvon pyhän synodin, jossa oli jäseninä nä synodi oli niinkuin senaattikin astuksesta asti oli sekä valtio että alaisena. Aatelisten yksinoikeus voa enää mitattu syntyperän, vaan ien asukkaat saivat yksinoikeuden uksia maalta ja pitää maa-orjia. enkin kurjimpana, sillä heidän ase-
tään.

oja ja käsityskantaa ei Pietari niin väähän se onkin, kun huomataan, kansa oli ja miten Pietari itse ei eikä aatteellisuutta. Tosin hän nään pitkät nuttunsa ja ajelemaan an ydin pysyi yhtä raakana. Sen isiinsa pakotti hän väkisin heidät kansallisista omituisuuksista, ja vistyksen ja Venäjän kansan käsi-llään tänäkin päivänä. Voidakseen antajaksi olisi Pietarin ensin pitä-kansallensa hyvänä esikuva, ell'ei voudessa, mutta sitä hän ei lain-adenaikaiset taipumukset ja raa'at set, mitä tämä kuuluisa hallitsija, on annettu nimi *Suuri*, teki yk-azigissa, kun tunki päätänsä kyl-
sin päästä tekotulon ja nani sen

nanen sijaa
kyn tyttär
muka oli l
tusvallan l
häväistys,
sai kärsiä
valtiollisia
passa, ja
myöntyväs
syttynyt l
tehtäväksi
Espanjan l
dat, sillä
hän kyker
Bourbonin
Kuitenkin
vaikka lyh
rullisen ku
desta refor
nilaisia ko
nut Ludvig
uskonjulist
maan ja Ra
nähdä uusi
rejä vietäv
kaleereihin,
jät itse el
ja ilman us
Fleuri
tioasiain j
ijässä. Ty
rin arvoon
lisäksi kar
17 vuotta j
Häikäsevä
maton mihi
varovainen
tuksien aik
ja järjestys

Werner Söderströmin kustannuksella on ilmestynyt:

Rippikouluun valmistawa kristillisyyden
opetus Suomen seurakunnissa. Kirjoitti A. W.
Lhira. Hinta: 1 mk.

Suomen Katkismuksen Historia. Kirjoitti
W. Krogerus. Hinta: 60 p:ää.

Martti Lutherus. Jumalan valtakunnan
voitto hänessä ja hänen kauttansa. Kirjoitti
Elis Bergroth. Varustettu kauniilla kivi-
piirroksella ja 4 hienolla puupiirroksella. Hinta: 65 p:ää.

Rukous-, saarna- ja wisti-kirja, käytettävä
hartaushetkinä merellä ja kodissa. Kirjoitti Elis
Bergroth. Hinta: 3 m. 25 p.

Sydämmen salaisuudet. Wiifitoista tut-
kistelemusta. Kirjoitti J. J. Lobstein. Suomen-
nos. Hinta: 1 m. 60 p.

Intialaisia Kuwaelmia. Kirjoittanut A. O.
D. E. Suomensos. Hinta: 75.

Hinta: 1 m. 80 p.